יום ד׳, כ״ט בחשון תשמ״ט, 9 בנובמבר 1988 / שנת מ״ו מס׳ 13795 / המחיר 1.40 ש״ח כולל מע״מ

מטה חירום הוקם בדימונה למאבק נגד פיטורין ואבטלה

פועלי כיתן מונעים מעבר סחורות ויציאת מכוניות המנהלים ● שירות התעסוקה דורש לפטר עובדים זרים במקום 120 עובדי המפעל ● הוועד: ללא המתפרה — אין הבראה

איילת מזור, עתיים

ראש עיריית דימונה, אלי הללי, הסס אתמול, בשיחתו עם מועצת הפועלים, מטה חירום לבעיות התעסוקה בעיר. "נצא למאבק על העובדים, זהו מאבק של מלוא. השקיעו יותר מ10 מיליון דולר בפתיקטים חדשים בעיר. דימונה נראית היום טוב. הממשלה חייבת לראות בדימונה תהנייה משפלילית ממנה. מעשה שעיר היום הוא נבשלה בר. אמר.

עובדים נועמים של מפעל כיתן דימונה, פרנו אתמול למשרדי הנהלת המפעל וחוללו מהומה. בהתערבות ראש העיירה אלי הללי, מזכיר מועצת הפועלים, יוסי בוטבול, חברי ועד העובדים, יצאו העובדים הנועמים מהמשרדים וקיימו אספת מחאה, שבמהלכה הוחלטו על השבתת המפעל עד לביטול הודעת המיטורין.

הטענה ב"כיתן" דימונה פרצה עוד בשבוע שעבר, כשהודיעה ההנהלה על כוונתה לפטר את 130 עובדי המתפרה ולסגור אותה. ביום ה׳ הבריחה ההסתדרות על סכסוך עבודה במפעל והוקם הסכם, שהודעות הפיטורין, על פי רשימה שהגישה ההנהלה למועצת הפועלים, לא יישלחו, ובימים א׳ (לשלום) יוזנו בענין נציגי העובדים עם מנכ״ל כיתן עמרי פרז, ללשכתו בתל־אביב.

למרות הסכם, נילו עובדי משמרת הלילה במנוע־שבת, שלכתיסי הנוכחות של עובדי המתפרה הוצמדו מכתבי פיטורין.

יו״ר ועד העובדים, אלי כנפו, אמר שמניעת יציאתן של משאיות עם מוצרים מהמפעל דימונה נועדה להגן על העובדים. לדבריו, הם מבקשים למנוע בכך העברת מוצרים לתעילה במפעלי החברה בנצרת וכבסר ריקא, שם מועסקים עובדים ערבים בשכר נמוך מזה של עובדי דימונה.

כנפו הוסיף, שבתגובה על רשימת ההנהלה של המיטורין לפיטורין, הגישו הועדים ומועצת הפועלים רשימה נגדית של 12 עובדים מדוכנים ועוד כ־100 פועלים מהשטחים, שנציגי העובדים מציעים לפטרם תחילה. הוא אמר: "בדימונה יש כבר 1,000 מובטלים ופיטורים של עוד 120 בכיתן? יהרסו את העיר".

אתמול עברו במפעל רק כ־100 פועלים מהשטחים, בעוד שיתר העובדים שבתו והמגינו. במפעל מועסקים 580 עובדים. לאחר ההודעה במשרדי ההנהלה בבוקר, נערכה בהדיים אספת עובדים כללית על המשאבה במפעל, בה השתתפו גם ראש העיר וסגנו, מזכיר מועצת הפועלים וחבר ועדת העבודה של הכנסת, ח״כ צדוק ביטון.

העובדים החיישו על הכנסת המפעל וסגירת סניפי מכירות, שיגיע להוציא מוצרים וציוד שתוכו. הוועדים הודיעו: "ללא המתפרה אותה הורסת הנהלת המפעל לסגור לא תקיים תכנית הבראה במפעל".

היום תיערך ישיבת חירום בענין כיתן בוועדת הפיטורין. אי אפשר לדרוש בעובד להמשיך לעבוד כאילו כלום לא קרה כשבינתיים פיטורין בונה כביסה לאחר שיוחזרו בכתבי הפיטורין נכב עם ההנהלה ונדון בכל הנושאים".

אלי הללי, שיגר אתמול מברק לשר המסחר והתעשיה, אריאל כרון ותבע ממנו לבטל לאלתר את סגירת המתפרה. לדברי, ממשלת ישראל

כנפו אמר עוד, "הדים כל שריתחו את מצחכי הפיטורין. אי אפשר לדרוש בעובד להמשיך לעבוד כאילו כלום לא קרה כשבינתיים פיטורין בונה כביסה. לאחר שיוחזרו בכתבי הפיטורין נכב עם ההנהלה ונדון בכל הנושאים".

אלי הללי, שיגר אתמול מברק לשר המסחר והתעשיה, אריאל כרון ותבע ממנו לבטל לאלתר את סגירת המתפרה. לדברי, ממשלת ישראל

היא האחראית הבלעדית לקו בדימונה. והיא שתיכת לבטל פתרונות למצב התעסוקה בדי.

מנכ״ל שירות התעסוקה, עדי רוד בנגי, שיגר ביום א׳ מכתב הפיטורין בדימונה, ודרש לסגר הון הודים יציים את העובדים הזרים שקיבלו היתרי העסקה בטלת שירות התעסוקה. "לא יתנו שיום עובדים ישראלים יפלטו מהמפעל, ובאותה עת יתקבלו עובדים זרים במקומם", כתב בנגי.

יעשה שלום עלינו

פועלי שכונות מירושלים, חברי "המדרשה ברוח בית הלל" שלחו אתמול מכתב גלוי לרב פרץ רקאנטי לו להקים קואליציה בראשות המערך. "קריאתם של מנהיגים רוחניים דגולים, כרב עובדיה יוסף וחרב שך לזיאורו על שרחים למען פיקוח נפש היא צו עליון, שחייב להנחות את מעשינו. למען השם אל תלכו עם הקיצוניים שהמיטו אסון על עמנו. חנו יד לשלום ברוח „עושה שלום במרומיו יעשה שלום עלינו ועל ישראל", ו„בקשו שלום ורדפו", כתב. בתמונה: פועלי שכונות עם שמעון פרס (טוהר בסקינו, צילום: רחמים ישראלי)

רן כהן דורש לכנס ועה״פ לדיון דחוף על האבטלה

אבשלום קוהר

יו״ר הקרן, צבי צפריר, מסר אתמול כי הקרן הגישה עד כה סיוע בסך 11 מיליון שקל ל־65 מפעלים, ובכך ניתנה העמקה לאלף ושבע מאות איש.

לשלושה מפעלים, שיאפשר תוספת כוח אדם של חמישים וחמישה עובדים. שלושת המפעלים הם: המוסך הקיבוצי בית שמש־דורות בעמק, מפעל סרגים בדימונה ומפעל אלקטרוניקה בסכריה.

שלושה בקבוקי רמוזי בקבוק תבערה, שהביא שמן וגיר, הושלכו אתמול בלילה על הקיר המזרחי ולתוך חצר חסיבת הבניין של בית הספר ע״ש הרדנן, בקלת יפו. אש לא נפגע ולא נגרם כל נזק.

המשטרה מעריכה, כי זה זה מעשה בריונות, שמנצע על ידי נערים.

בקבוקי תבערה "דמה" בב״ס בקדיה ים

קובי מגדל

שלושה בקבוקי תבערה, שהביא שמן וגיר, הושלכו אתמול בלילה על הקיר המזרחי ולתוך חצר חסיבת הבניין של בית הספר ע״ש הרדנן, בקלת יפו. אש לא נפגע ולא נגרם כל נזק.

המשטרה מעריכה, כי זה זה מעשה בריונות, שמנצע על ידי נערים.

נבחר דירקטוריון חדש לבנק לאומי

פרידמן ויתר על חוזה אישי ויהיה מנכ״ל

פרופ׳ שטרית חבר, אך הבטיח לפרוש בקרוב

אורי בחשון

מינוין של המנכ״ל המיועד של בנק לאומי, דוד פרידמן, הבטח אתמול לאחר שדוא התחייב בכתב לוותר כליל על החזה האישי עליו חתם עם בנק לאומי ב־85. בנוסחו לוותר ולחזור למעמדו הקודם הוצגה אתמול עליידי יו״ר, משה זנבר, בישיבה מיוחדת שבה נבחר הדירקטוריון החדש של הבנק.

הבנתה החדשה של בנק לאומי כוללת 11 דירקטורים ואת... פרופ׳ שמעון שטרית, נציג הציבור בדירקטוריון היוצא, שלחם נגד ד״ר מאיר חת בפרשת החזים האישיים, והרגיע אתמול את חברי הדירקטוריון החדש ואמר, כי הודעת הפרישה שלו תקפה. אבל היא תיכנס לתוקף בימים הקרובים עם מילוי התנאים לכך. אחד התנאים היה ויתורו של פרידמן על החזה האישי. בדברי הסיכום של שטרית בישיבה הוא דרש מחברי הדירקטוריון החדש לפעול לביטול כל החזים האישיים שנתתנו בבנק. מלבד שטרית מונה לדירקטוריון נציג ציבור אחר, עו״ד דוד דוטילוו, ונציג הציבור השני ייבחר לאחר פרישתו הסופית של שטרית.

לדירקטוריון החדש נבחרו אתמול 11 חברים: משה זנבר (יו״ר), פרופ׳ צבי אופר, עמוס אפשטיין, אברהם בן־משה, יגאל כהן־אדרבי, אהרן פונל, אכנר פרץ, דוד רוטילוו, לוסן שלו, משה שניבר, אברהם שפרלינג.

הדירקטוריון הוקם בשיבה אתמול, סקר בישיבה את פעילות הדירקטוריון הקודם ומחליפו, זנבר, אמר דברי הערכה לדירקטוריון היוצא ולמנכ״ל הבנק, צ׳ריק בינו. זנבר הבטיח, כי לטרות שהדירקטוריון נבחר עליידי גוף פוליטי, הוא לא יתנהג כאותו פוליטי ויהולו יהיה מקצועי. בינו מתכוון לפרוש בקרוב, לאחר תקופה המיפה עם מליפו פרידמן. בינו הבטיח לעמוד לרשות הדיר המנכ״ל החדשים כיועץ ולחת כל עזרה שתידרש עד לפרסום הדו״חות הכספיים ל־88, כמאוחר 89.

משלחת ההסתדרות לדכאו לעצרת לציון ליל הבדולח

אבשלום קוהר.

משלחת ההסתדרותית, בראשות המזכ״ל, ישראל קיסר, יוצאת הבוקר לגרמניה המערבית. המשלחת השתתף בעצרת מיוחדת כאחר ההנצחה במחנה הריכוז וההשמדה דכאו, לציון המישים שנה לליל הבדולח. המשלחת כוללת חבריה חברי ועדה מרכזת, נציג מטעם מיפת הליכוד ונציגי ארגונים שלחמו בנאצים.

העצרת תתקיים מחר. ויידוטו בה הלין ראשי אירגוני נקבעויים מארגנות ארגיזה שהיו חתת עול הכיבוש הנאצי במלחמת העולם השניה. את העצרת מארגנת מרית הארגונים הנקבעויים המעבד גרמנית ד.ג.ב, ושתתפו בה גם נציגים מדת גרמנים. הדובנים הנרכיים יהיו מזכ״ל הסתדרות ונשיאי הארגונים מעבר ומערב גרמניה.

מגרמניה נסיפיד קיסר לאנגליה ולאיטליה. באנגליה יהיה קיסר אורח הכבוד בפתיחת תערוכה בהסתדרות בלונדון. וכן ישתתף בסימפוזיון בהשתתפות מזכ״ל מועצת האירגונים הנקבעויים הבריטיים, ונשיא ארגון הקואופרציה הבריטי. באיטליה יפגש המזכ״ל עם ראשי שלוש קונפדרציות של עובדים: קומוניסטים, נוצרים וסוציאליסטים, בין היתר כדי לרכך את הביקורת שהם נוחתים על מדיניות ישראל בשטחים. קיסר אמור גם להיפגש עם שר התוץ האיטלקי, ג׳וליו אנדריאוטי.

עובדי גלנויט באור עקיבא לחופשה מחוסר בחומר גלם

עתיים

עובדי מפעל הגיולוגיות גלנויט באור עקיבא הוצאו השבוע לחופשה מאונס ע״י הנהלת המפעל, בגלל מחסר ומומרי גלם לעבודה.

מפעלי גלנויט ושמיתי כרמל שבבעלותו של ח״כ אברהם שפירא שבתו בחודש שעבר, וחזרו לעבודה לאחר הסכם שנחתם עם הועדים. בשטיחי כרמל העבודה חודשה מיד עם חתימת ההסכם ואילו בגלנויט חודשה העבודה רק ב־30 באוקטובר, אולם הנסיסה כעבור ימים ספורים. העובדים הגיעו להסכמה עם הנהלת המפעל, לפיה מחצית מימי הופשה מאונס ישולמו על ידי ההנהלה.

חבר ועד גלנויט, אלברט פרץ, אמר כי האמירה בערב העובדים קשה. "אשר לא עובדים, אז גם אין פרמיות, וחלק ניכר מהמשכורת שלנו בנוי על כך. שלא לדבר על כך שאנו חיים בחודש דאחת", אמר.

ח״כ שפירא ופנחלי המפעל סמו לחדל בניסיון לגיים כספים לחידוש העבודה. ביום א׳ הקודם אמורים 300 העובדים לחזור למפעל ולהמתין לנעות תומרי הגלם. בינתיים נמצאים במפעל כ־30 פועלים העוסקים בעיבוד בעבודות אחזקה שוטפת.

דלק "נקי" בתחנת הכוח שיפר איכות האוויר באשדוד

קובי מגדל

רמת הגופרית הוו״חמצנית באשדוד היתה בשנת 1987 הנמוכה ביותר זה עשר שנים. כך עולה מדו״ח מסכם, שערכה המחלקה לאיכות הסביבה בחברת החשמל.

עפ״י הדו״ח, חל שיפור הדרגתי באיכות האוויר באשדוד מאז 1982, שבה הוחל בהפעלת הבקרה לסיוגיוג, לפיד עובדות. הבקרה לשימוש בדלק דל־גופרית כל אימת שמתקבלת הודאה על תנאים מטאורולוגיים, שעלולים לגרום לדמיה דיחום בהוחה.

בחברת החשמל מציינים, כי השיפור חל למרות העלייה בכמויות הדלק שנצרכו בתחנה בשל העלייה הגדולה בביקוש לחשמל.

סיעת המערך בהסתדרות דנה בתוצאות הבחירות לכנסת

קיסר: טעותנו בבחירות היתה ההתמקדות בשלום ובביטחון ולא בעניינים חברתיים

חנן ארז ועזרא רבין קראו למנוע ממשלת אחדות: המאבק הוא על נפש העם ולא על השלטון

אבשלום קוהר

סיעת המערך בהסתדרות קיימה אתמול דיון ראשון בתוצאות הבחירות לכנסת. בכנס השתתפו מאות פעילים שאינם חברי המיעה, מהתנועות הקיבוציות, מועצות פועלים וראשי אירגונים מקצועיים. במרכז הכינוס עמדו דבריו של המזכ״ל ישראל קיסר שהזהיר כל ממשלה עתידית, כי „ציבור העובדים אינו נכסי נפקדים. נגיב בהתאם על כל ניסיון לפגוע בחברת העובדים ובקפוח חולים".

קיסר נגע בנאומו המילינגטי והתרגש כלשהו מלתקוף ישירות את ראשי הממלכה זאת אלה שהחזו לשימוש בדרכי לי־נוסרים כל אימת שמתקבלת הוראה על תגאים מאטורולוגיים, שעלולים לגרום לדמיה דיחום בהוחה.

בחברת החשמל מציינים, כי השיפור חל למרות העלייה בכמויות הדלק שנצרכו בתחנה בשל העלייה הגדולה בביקוש לחשמל.

מלבד מפ״ם, שנוערה אתמול עם שמעון פרס הודיעה לו כי תמליץ עליו כמועמדה לראש הממשלה.

במשלחת יפתחנו המזכ״ל ח״כ אלעזר גרנות, ח״כ יאיר צבן וחנן ארז, שמעון פרס ויזוה לאנשי מפ״ם על מצב הדברים במגעיו עם הסיעות הדתיות והציע אפשרויות שונות העומדות לפניו. בצאתם מהפגישה הסיימו חברי משלחת מפ״ם, כי עדיין קיים סיכוי להקמת ממשלת מערך, והם עודדו את

(המשך בעמוד 4)

כנס הפעילים של חברי הקיבוץ הארצי

(שהיה מתוכנן ליום ד׳ 9.11.88)

נדחה

על המועד החדש תבוא הודעה

משה בחירות – הקיבוץ הארצי

מוסקווה: לא נחדש קשרים עם ממשלת יגין בישראל

עתיים

דרין מוסקווה מטר אמש, כי בדיה״מ לא תחדש את הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל, אם הימין הקיצוני ירכיב את הממשלה הבאה בישראל — מסר קסב הטלוויזיה הישראלית. בשידור נאנה, כי הקשרים ישרדו אם תקום .ממשלה מציאותית״ בישראל.

צה״ל הרס 20 מבני מאורים בעקבות רצח החייל במשואה

עירן טאוס, פנחס ענבירי

נחתת צה״ל הרסו אתמול כ־20 מבני טיט באיזור הגיפליק בבקעת הירדן.

הפעולה התבצעה עקב רציחתו של החייל דור דניאל במשוב משואה ביידי חוסב הכפר טמון שבאזור שכם, אשר רבים מתושביו עובדים לתקופה מסוימת בשנה למטרים מאולחרים באזור הגיפליק וצפונה ממנו.

מדובר בעצורות תושבים הגרים בדרך קבע בכפרים טמון, טובאס, יעבד יאמא ואחרים.

תופעה זאת של נדידת תושבים לצרכי מרעה וחקלאות לאזור הבקעה אינה חדשה, ומעלה את חמתם של היהודים כישובים הסמוכים כבר זמן רב. בעקבות הארוע במשואה, דרשו התושבים מהשר רכין מהממשל״ל ומאלוף פיקוד המרכז, לפנות את כל הערבים הגרים באזור המבנים בלתי חוקיים. שלשעתנים הסמו מיטיוד וסיכון בתחנוני לישובים היהודיים באזור.

יעבד יאמא ואחרים.

חופעה זאת של נדידת תושבים לצרכי מרעה וחקלאות לאזור הבקעה אינה חדשה, ומעלה את חמתם של היהודים כישובים הסמוכים כבר זמן רב. בעקבות הארוע במשואה, דרשו התושבים מהשר רכין מהממשל״ל ומאלוף פיקוד המרכז, לפנות את כל הערבים הגרים באזור המבנים בלתי חוקיים. שלשעתנים הסמו מיטיוד וסיכון בתחנוני לישובים היהודיים באזור.

יעבד יאמא ואחרים.

גרנות ובן־אליעזר: אל תמליץ עליך אך לא נשתתף בכל תנאי

יורם בר

משלחת מפ״ם, שנוערה אתמול עם שמעון פרס הודיעה לו כי תמליץ עליו כמועמדה לראש הממשלה.

במשלחת יפתחנו המזכ״ל ח״כ אלעזר גרנות, ח״כ יאיר צבן וחנן ארז, שמעון פרס ויזוה לאנשי מפ״ם על מצב הדברים במגעיו עם הסיעות הדתיות והציע אפשרויות שונות העומדות לפניו. בצאתם מהפגישה הסיימו חברי משלחת מפ״ם, כי עדיין קיים סיכוי להקמת ממשלת מערך, והם עודדו את

(המשך בעמוד 4)

בג״ץ דחה עתירת עצורי אנצר 3 ● עמוד 2

עוד יום של מהומות בטייבה ● עמוד 3

דימונה תושבת בגלל הפיטורים ב.ביתן? ● עמוד 24

כ־1000 עובדים יפוטרו ב־18 מפעלים ● עמוד 24

מירוץ צמוד לבית הלבן — בשעות סגירת הגליון:

בוש מוביל כצפוי אך הפער בינו לבין דוקאקיס אינו גדול

דליה שחורי, עובדיות הדיווחים

לאחר מערכת בחירות קשה, שעלתה יותר מ־100 מיליון דולר ושעדרה סלידה בקרב מצביעים רבים, התקיימו אתמול הבחירות לנשיאות ארה״ב. על פי נקרי דעת הקהל האחרונים עמד מועמד הרפובליקני הארמני בוש לנגדו על מועמדו הדמוקרטי מיכאל דוקאקיס. מנושנים אמרו, כי השאלה אינה מי יגבר על מי, אלא מה יהיה דחיתרון של בוש.

עם זאת אין להוציא מכלל אפשרות, שדוקאקיס יצליח לגבור על בוש, אם יהליל בכמה מדינות, שבהן הוו הטלות שלולים. פרסנים ציינו, כי תוצאה כזו אפשרית בהתחשב בכך שחלקים גדולים מבוש שינו את הצבעתם ובמה הבטיחו מעבדים.

270 אלקטורים

המועמד חייב לזכות לפחות ב־270 קולות של אלקטורים כדי להבחר לנשיא. מספר האלקטורים כרחבי ארה״ב הוא 538, והם מרכיבים את „חבר הבוחרים" והקולני האלקטוראלי, הבוחר בנשיא לפי תוצאות הבחירות במדינות השונות. „חבר הבוחרים" אינו מתכנס לצורך עריכת הצבעה, אלא כתום הבחירות מתכנסים האלקטורים בבירה של כל מדינה ומחוזות את הבחירות של אותה מדינה לנשיאי שוטה דה ברוב.

השתתפות נמוכה

לפי הערכות, אחוז הבוחרים הפעם הייב לזכות לפחות ב־270 קולות של אלקטורים כדי להבחר לנשיא. מספר האלקטורים כרחבי ארה״ב הוא 538, והם מרכיבים את „חבר הבוחרים" והקולני האלקטוראלי, הבוחר בנשיא לפי תוצאות הבחירות במדינות

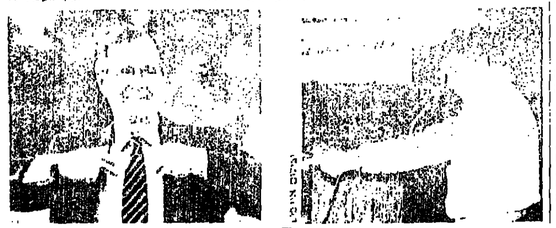

הודעות סותרות של אנשי ש״ס גרמו מבוכה בליכוד ובמערך

רוב חברי הסיעה בכנסת תומכים במערך ● ראשי ש״ס יפגשו היום עם שמיר ועם פרס ● התחייבו להחליט עד ההליכה לנשיא ביום ראשון ● המערך מסכים לחוק בתי״ד רבניים

יואיר שפרינצק סיים תיכון ב־1929

יורם בר

ח״כ יואיר שפרינצק (מולדת) בראה בכל זאת בן 77, אף שדתעקש לטען כי הוא בן 66.

אתמול התקשר לעריכת „על המשמר" בדבה. חלפים כיומיים מאז ובפ, כי אחו הבנה הבנה, לבד עם פרופ׳ פפיראנק באיתו מחוור בכנסת הרביה ב־1929. הבוגרים היו בני 18 ומעלה הם כיום בני 77. באותו מחוור לפרו גם בצלאל שץ, פרופ׳ הכהן, הארכיבל אביה הארבאוויץ ברבן בירן ואחרים. מחוור לפנהם לפר יאיר ואברהם שטרן, בפיר הלח״.

הדעות של ש״ס בנוסאי תקיקה: תוק המכרה, כתי הרין הרבנים, תוק המשכנה, תיקים ומשרות מפלגתיות, תפקידים בוועדת הכנסת, תבעות בנושא הטוהרת מעמדו של החינוך העצמאי הפחדרי ותקציבים גדולים לחינוך, לומדות ות ולנוסאים חברתיים.

ביום ראשון יופיע נציגי ש״ס אצל נשיא המדינה ויודיעו לו על הלטתה. עד אז יפגישו ראשי הליכוד והמערך לנסות ולהשפיע על ראשי ש״ס הנראים הרב עוברה יוסף להמות את הבר לטואליציה אתם. נודע, כי הרב יוסף הסגר ביטוים האחרונים בטלפונים ובאומים של אנשים שהבניו ממנו ש״ס תלך לקואליציה עם הליכוד.

מניעת צוות הנו״מ של הליכוד כראשתו אל יחד לו עם הרב, כדי להניע לשמיר את הוצאות הסיוות עם כל המפלגות

משלחת מפ״ם בפגישה עם שמעון פרס. משמאל לימין יואיר צבן, חנן ארז ואלעזר גרנות.

נבון: נשתתף בממשלה רק אם נקבל את תיק החינוך

יצחק שור

„המערך לא ישתתף בממשלה, אם משרד החינוך והתרבות לא יהיה בידו" — אמר אתמול שר החינוך יצחק נבון ביום עיון על החינוך הציוני, שנערך ב„יד בן־צבי" בירושלים.

נבון הביע ספתתו, כי סתיק החינוך הפך למקוקש כליכר על ידי המפלגות, אך לחיגם מטלטלים אותי ממשם לשקם. המערך לא יוחזר עליו, אם ויכיב את המשלה הבאה, אז אם ישתל בה חלק.

הדרים נאמרו לאחר הדיעצורות שקיים נבון עם חברים רבנוים במפלגתו. בסד הגיב על דברי המפד״ל יורם קרוקן, לפיהם הוצאות המחדות האחרונות מעידות, כי בא הקץ לסמה שנות ציונות. „הציונות, אמר נבון, חוקה מכל מערכת בחירות".

נבון הביע צערו על הפיכתה של חב״ר לתנועה פוליטית. הוא לה אשרא גדול. בהל, מערכת החינוך הבתים רבים הוו פתוחים כפנים. האולם פתח נשתנה מעמדה.

יהודית נגן, יורם בר

תגובת ש״ס הצליחה אתמול לעורר מבוכה גם בליכוד וגם במערך, כאשר דובריהם שונים שלה הבריחו הבהרות מתרות ולגבי הקואליציה הבריחה על ש״ס — אלה עם המערך ואלה עם הליכוד.

במזכירות ש״ס, שהתכנסה אתמול לתן בהחלטה שיביאו למועצת הכנסת ומכון הוחזר נסו הרוב להמליץ על קואליציה עם המערך, כי כתוך ש״ס יש חילוקי דעות בשאלת הקואליציה. האיש שמושך לכיוון המערך הוא הרב אריה דרעי, מנכ״ל משרד הפנים ואחד המועמדים הבולטים מטעם ש״ס למשרת שר במשלה הבאה. עד שתיפול הכרעה של הרב עובדיה יוסף ומועצת חכמי התורה מגמאי שכח, כבר הוחל בש״ס בהכנת ממסך משפטי, שנו כל תוק המכרה, כתי הרין הרבנים, תוק המשכנה, תיקים ומשרות מפלגתיות, תפקידים בוועדת הכנסת, תבעות בנושא הטוהרת מעמדו של החינוך העצמאי הפחדרי ותקציבים גדולים לחינוך, לומדות ות ולנוסאים חברתיים.

ביום ראשון יופיע נציגי ש״ס אצל נשיא המדינה ויודיעו לו על הלטתה. עד אז יפגישו ראשי הליכוד והמערך לנסות ולהשפיע על ראשי ש״ס הנראים הרב עובדיה יוסף להמות את הבר לטואליציה אתם. נודע, כי הרב יוסף הסגר ביטוים האחרונים בטלפונים ובאומים של אנשים שהבניו ממנו ש״ס תלך לקואליציה עם הליכוד.

להפסיק את ההרס

פינוי 15 בתים בטייבה מקרב במידה מסוכנת את המצב השורר בגבולות הקו הירוק לגעשה בשטחים. המעשים בה ממשלה כסילה בימיה האחרונים עשויים לגרור גם את תושבי ישראל הערביים לתהליכי התנקמנות, בדומה לשטחים המוחזקים.

טייבה אינה חתת שלטון כיבוש ופיצוצי בתים, גם בשטחי כיבוש, אינם נאפיינים שלטון חוק נאור. הפרות של חוקי בנייה קיימות ברחבי הארץ לגאות ולאלפים. השלטון עשוי להגיש תביעות, לחטיל עונשים או להחתפק בכופר. רק במקרים מעטים משתמשים שלטונות החוק במעשים אכזריים מסוג של הריסה. טרם נשמע על פיצוצי בתים בתל־אביב. מכאן שתושבי טייבה מרגישים בצדק הפלייה לרעה על בסיס לאומי, כי גם תועד שוויון באכיפת החוק הזה הפרת חוק.

חוקי הבנייה שהוטלו על המגזר הערבי הם שרירותיים ויש הוכלכלתיה וביריבוי הטבעי, אחרת החוקים עצמם גורמים את הפרתם. תוכניות המתיאר הקיימות בערים ובכפרים ערביים אינן מאפשרות תנאי חיים סבירים, וכפיית צווים בלתי חומניים מגבירה את האכלוסיה למצב של תסיסה והתנגדות. במקרה הזה, המשטרה אינה יכולה להצדיק את מעשיה. גם היא לא אוכמת כל חוק כאשר אין אינטרס ציבורי מובהק לכפיתם. במקרה זה, האינטרס הציבורי המיוצג על ידי השלטון המקומי, חייב לחסדיר את חיי היום־יום של התושבים, נוגד את מעשי המשטרה.

שר המשטרה נהג כאן בחומרה נחפזת, וכפי שטען גם המנהיג הרוחני של מפלגת העבודה, יצחק בן אחרון, ספק רב אם שר בלב מבצע את מדיניות הממשלה בצורה כה אוזילית כמו בר־לב. אולם האכלוסיה הערבית מבלי לקבל על כן פרס.

שום אינטרס ציבורי אינו דורש כפיית חוקים במישור הטוניפפלן, שאכיפתם כרוכה בהפעלת כוח משטרתי של 1500 אנשי, כמציעתם של עשרות ובמאסרים רבים. החוק יצא מכח מתפעלות האזת. לכן יש להפסיק מייד את החרס, לתת חנינה לטייבה, לשנות את חוקי הבנייה ולאפשר קיום סביר לתושבים.

רן כהן דורש לכנס ועה״פ לדיון דחוף על האבטלה

אבשלום קוהר

יו״ר הקרן, צבי צפריר, מסר אתמול כי הקרן הגישה עד כה סיוע בסך 11 מיליון שקל ל־65 מפעלים, ובכך ניתנה העמקה לאלף ושבע מאות איש.

לשלושה מפעלים, שיאפשר תוספת כוח אדם של חמישים וחמישה עובדים. שלושת המפעלים הם: המוסך הקיבוצי בית שמש־דורות בעמק, מפעל סרגים בדימונה ומפעל אלקטרוניקה בסכריה.

בקבוקי תבערה "דמה" בב״ס בקדיה ים

קובי מגדל

שלושה בקבוקי תבערה, שהביא שמן וגיר, הושלכו אתמול בלילה על הקיר המזרחי ולתוך חצר חסיבת הבניין של בית הספר ע״ש הרדנן, בקלת יפו. אש לא נפגע ולא נגרם כל נזק.

המשטרה מעריכה, כי זה זה מעשה בריונות, שמנצע על ידי נערים.

בג"ץ דחה עתירת 16 עצירים מינהליים ביקורת על הצפיפות והעינשה במחנות

עתירים

בג"ץ דחה אתמול את עתירתם של 16 עצירים מינהליים שהיו כלואים בחורשים האחרונים במחנה המעצר קציעות. העצירים דרשו להעביר מקציעות למתקני מעצר בשטחים משום לשסעגתם, והעברתם למתקן כליאה בתוך ישראל, סתרה את הוראת אמנת ג'נבה. בית המשפט העליון מאיר שמגר, והשופטים מנחם אלון וגבריאל בר רחו את הטענה הזו. אך בפסק דינם שכתב בלאור שביקרו במחנה הסעבר קצעות, הם נתחתם ביקורת על תנאי הצפיפות השוררים במקום וממליצים לשפרם, תוך זמן סביר.

השופטים גם ממליצים להקים ועדה מייעצת לשלטונות צה"ל שתקיים מעקב מתמיד ותיעץ בענין תנאי הכליאה במחנה המעצר. הנשיא שמגר מציע, כי בין חברי הוועדה יהיו שופט צבאי בכיר, רופא או פסיכולוג.

שורה של טענות העלו 16 העצורים בפני בג"צ. פרקליטיהם, עורכי הדין לאה גמל, פליציה לנגר ואביגדור שלדמן טענו, כי קיימים תנאי מחיה רוורדים, מזון ומים מצויים בכמות לא מספיקה, אמצעי עניינה והשפלה שנוקטים אנשי הכוחות נגד אלפי הכלואים בקציעות ועוד.

השופטים אומרים, כי בנושא הישרדות באי־מים, אין להם נתונים על תנאי המקרים הללו. הם לא שוכנעו, כי רוש מפש בטענה על יחס כלתי נאות מצד אנשי הצבא כלפי עצירים בתור הסלכלה. השופטים אומרים, כי במספר מקרים נקטו צעדים משמעתיים נגד אנשי צבא שהרגו מן המחתר. אופי העונשים שקיבלו, מצביע על כך שלשלטונות הצבא עשו את הדרוש, כדי למנוע תופעות פסולות שלפי כל הסימנים הי מועטים ביותר.

לא להקנות סמכות

לדברין, אמצעי עניינה אלה אינם הולמים והאופי הבלתי רצוי שלהם, מתחדד לנוכח התנאים השוררים בכפום. השופט שמגר אומר, כי אין להקנות סמכות עניינה לכל שומר צבאי.

לגבי הצפיפות אמרו השופטים כי באוהל אחד משוכנים 28 איש. השופטים קובעים, כי זוהי בעיה מרבנית, משום שבנסיבות הקשות של "האקלים" בקציעות יש לצפיפות כזו השפעה קשה ומכבירה על האסירים. השופטים כאוהל במשך רוב שעות היום. "תנאי הצפיפות אינם חולפים וארעיים. מדובר על כליאה במשך חורשים ארוכים." אומר הנשיא שמגר.

השופטים קובעים באופן חד משמעי, כי הטיפול הרפואי הניתן לעצירים הוא הולם ובעל רמה נאותה. גם המזון והמים ניתנים בכמויות מספיקות. אך לדעת השופטים דרושים מעקב ופיקות של מומקדה המחנה, כדי למנוע תלקות בנואשים אלה.

הטענה המרכזית שבעתירה היתה שמחנה קציעות הוא בלתי חוקי ויש לסגרו. זאת, "משום שאין לעבור על כל אמנת ג'נבה תושבי שטח כבוש לתחומי המדינה הכובשת". מפקדי הכוחות של הקוטרים טענו שבמיבון שמדינת ישראל הבריחה שהיא חיישם את חלקה הנוסכינטרים של אמנת ג'נבה, הרי שיש להחיר את העתרים למתקני כליאה בשטחים. השופטים דחו טענה זו ועקלו את הטענה המשפטית שהציגה בפניהם מנהלת המחלקת הבינלאומית בפרקליטות המדינה ע"ד נילי ארז. ע"ד ארז טענה, כי הצווים שהוצאו ע"י המפקד הצבאי נכן תקנות שעת חרום, מתירים לבצע מקום מעצר מינהלי של חושבי הסכמים בם בתחומי ישראל.

נציגת המדינה גם טענה, כי אמנת ז'נבה איננה בחוקת רין מבינוי שיש לאמץ אותו בבתי המשפט בישראל.

השופט שמגר אמר בפסק דינו, כי במקום בו יש ניגוד בין החוקיה הישראלית לכללי המשפט הבינלאומי, עדיפה הוראה מפורשת של החוק הישראלי. הוא המכריעה. לכן, במקרה זה - גם אם היתה אמנת ז'נבה אוסרת על הגירוש של עצירים מינהליים אל מחוץ לגבולות הטשח הכבוש, אין בכך כדי לבטל את הגירוש. הנשיא שמגר אומר, כי הוראה מפורשת בחוק הבינלאומי, עדיפה הוראה מפורשת בח

הגנרל לחאד נורה בחזהו מאקדח בקשר זעיר ולא בזרועו; מצבו בינוני ויציב

הגנרל נותח והוצא מחזהו קליע ■ נדרש ניתוח של ארבע שעות כדי לאחות עורק ■ הגנרל בחר להתעלם מאזהרות אנשיו מפני "המורה לריתמיקה" שהיתה ידידה של אשתו

יהודה צור, אבי בניהו, יואב אביב

במצבו של הגנרל לחאד לא חל שינוי והוא מוגדר בינוני ויציב, אחמול נותח הגנרל בבית החולים רמב"ם בחיפה, וניתוחו הוצא קליע מחזהו. בינעוד לפרסומים — נפגע לחאד באדחה לא קל. הוא נורה בחזהו חקיקה בקטר 0.22. הכדור מילה עורק בחזהו, וכדי לאחותו נדרש ניתוח מסובך בן ארבע שעות.

הרמטכ"ל, ביקר אתמול אצל הגנרל וסירב לענות לשאלות בנושא ההתנקשות. גם מפקד פיקוד צפון, האלוף יוסי פלד ערך ביקור קצר במקום.

אנשיו של לחאד ההיודו אותו לפני מספר חודשים מפני בשארה שואאת בת 21, אשר יידה במפקד צה"ל ביום שני בשעות הערב בעת שביקרה בכיתו. הגנרל לחאד לא שעה לאזהרות והמשיך להעסיקה כמורה לבלט ליילדי. הבעיה שידתה בלחאד ואשתו ותמונתה התנסמה אתמול בעמודים הראשונים של כל עתוני ביירות הינה נוגדיה, מורה לבלט ולריתמיקה. על פי עתוני ביירות הינה נוגדיה, מורה לבלטנות שהלה אותה לפני שלוש שנים בספר דיר"מסמס השוכן לא הרחק מסאר"-עיון.

לפני כשנה וחצי היא הכירה את מינגרוזה לחאד, רעייתו של מפקד צה"ל, אשר מתעניינת בהדרכת ריקודים. בין שתי הנשים נקשרו יחסים קרובים ורעייתו של לחאד סייעה לבעיה בחנים לריקודים ולריתמיקה אותם היא נהלה. הבעיה נהנה לבקר לעתים קרובות מאוד בביתו של לחאד. בחקירה של הבעיה התברר לאחר התתנקשות שהיא קיבלה את האקדח לפני שבועיים ממפעילה לאחר שלפני למעלה מחודש הוחלט להתנקש בחייו של לחאד. על פי כל הדווחות מודבר בבעיה יפהפיה, בעלת נימוסים חזן רב אשר הצליחה להתחבב על משפחת לחאד.

הארגון ששלח אותה הוא המפלגה הקומוניסטית הלבנונית, שנוסדה לפני 64 שנים וחברים בה כ־15 אלף חברים, רובם אקרמאים. המיזחד בה בנו ף הלבנוני שחברות נמנים עם כל הזעות הדתות בלבנון. המפלגה ידועה בקשריה עם המודיעין הסורי.

צה"ל ממשיך לתפקד

אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד שביקר אתמול אצל הגנרל לחאד בבית־חולים רמב"ם מסר שצה"ל ממשיך לתפקד, והזהיר לכך שאתמול אנשיו ביצעו שלושים משימות מוחלטו עליהם.

אלוף הפיקוד ציין שאין שום סיבה להחליף את הגנרל בגלל מציעתו. גורמים בדרום לבנון הדגישו שמפקד צה"ל נערך לעתים קרובות מתפקידיו המרצועת הבסתון ואף שוהה לעמדים מעבר לים תקופות ארוכות והדבר לא מפריע לתיפקוד צה"ל. הדבר מוכיח שלמרות הפציעה של הגנרל, צה"ל מסוגל להמשיך לתפקד כרגיל.

אתמול נמשכה חקירת המתנקשת עליידי מנגנון הבטחון של צה"ל במגמה לגלות את השותפים האפשריים למעשה. נבדקו דרכים להגביר את הפיקוח ואת הערנות בנוף המופקר על בסתונו האישי של לחאד ובני מפשחתו.

המתנקשת

שוחה טאוואז בישרה, מורה נוצריה בת 21, שניסתה לרצוח את גנרל אנטוואן לאחד. המפלגה הקומוניסטית הלבנונית טוענת כי מעלה בשליחותה, והיא שהמיצה את התמונה.

(צילום: אי.פי)

שתתה קפה עד שלחאד הגיע, ואז ירתה לעיני בני המשפחה

יהודה צור

בשארה שואת בת 21 הגיעה לביתו של לחאד קצת אחרי השעה 6 בערב כיום שני, כשעה לפני שלחאד הגיע הביתה,סיפר אתמול ר"מ סאקיר, דוברו של לחאד.

לדברי, הצעירה הגיעה כדי לבקש תרומה מלאחר לקיום חגגי הדריקודים שלה. היא שבה למעלה משעה בסלון ושתתה קפה עם מנהלת רעייתו של לחאד, בזמן שבני הילדים בני ה־3 וה־10 בתו בחדר.

לפני לשעה 8 בערב נכנס לחאד לסלון ולחץ בחביבות את ידה של הצעירה. הפנים שחחר על התרומה הבספית בסחר כמה רשת, ואז שלמה הצעירה את האקדח, ולפני שאיש מן הנוכחים הספיק לעשות את חוזו של לחאד, הפגיה בדרוש. מיד לאחר מכן השתלטו רעייתו של לחאד וחברו על האשה ובעזרת שומרים מיקרו את נשקה ובעזרתו.

המפקדה המאוחדת של האינתיפדה קוראת לציבור המל"ם לקבל החלטת האו"ם 181

מנחם ענבריי

המפקדה המאוחדת של האינתיפאדה קוראת למועצה הלאומית הפלשתינית לאמץ תוכנית מדינית חדה וברורה כדי לתת ביטוי המתקיימים בשטחים נשק מדיני כדי להגשים את הכוונה לכונן מדינה פלשתינית. כך נאמר בעצומה שהתחימים בימים אלה בשטחים, ואשר תישלח למועצה שאמורה להתכנס חמודש באלג'יר.

לדעת המתחמים על העצומה החלטת האו"ם 181 בדבר חלוקת ארץ ישראל. היא הבסיס החוקי המתאים ביותר לפתרון את הבעיה הפלשתינית, ולא החלטת מועצה הבסתון 242, כיוון שלא התיחסה לזכויות הלאומיות של הפלשתינים, אלא היא תוצאה ממלחמת ששת הימים.

בעצומה מופנית קריאה לארגים לפרוש את חסותו על הפלשתינים, "כדי להגן על העם חסר הגשק החשוף למפעיל הדיכוי הסדור והברבורי, בלשון הדודנה. חסות האו"ם תוגדר לזמן קצוב, והוה שלב הבנה להגשמת זכות הגדרה העצמית, מנסחי הבריזו מדגישים כי אש"ף הוא הבגיג היחיד של הפלשתינאים בשטחים ובסוחה.

על מנב בשטחים נאמר בעצומה כי האינתיפאדה בנבמת לשלב חדש, והוא מלחמת שחרור עממית, "על עם האינתיפאדה לעבל סיוע בדי שיחריר את מצבו". אשר בשנת 1983 פרצה בעתון שביתה בנושא זה שנסחיימה בעקבות הסדר שבו הוחתיה נמזנו הנחלת העתון בפני יוד העתונאים.

מדינה בינלאומי מעובל בעל מחלכים אצל ראשי מדינות כמו גורבצ'וב ומרגרט תאצ'ר.

שני המעמדים הבסיומי עדיד טוב יותר לאמריקן, אך שניהם הנעלמו משתי נקודות החוזקה העיקריות שבהם הקפד אותם דוקאקים לא התיחסם לכך שהוא "ליבראל" ובזוא לא הזכיר אף במילה אז בצילום אז המעמד שלו לסגן נשיא דן קווייל. הדבר בלט על רקע המקום המיוחד שייחד דוקאקים בתוכניתו למעמד שלו לסגן נשיא, הסנטור לויד בנטסן.

נצחון ראשון לבוש

התוצאות הראשונות של הבחירות לנשיאות ארה"ב נתקבלו שתי דקות לאחר שהקלפיות נסגרו בשוות זה.

מעמד הרפובליקנים ג'ורג' בוש קיבל 34 קולות ואילו דיוקן הדמוקרט, מיקל מאסאצ'וסטס מיילל דוקאקיס קבל ב־3 קולות בלבד.

ביקסוריל נוץ', שבה 47 חושבים נפתחה הקלפי בשעה 7 בבוקר ונסגרה בעבור 110 שניות, בסיכל בעלי זכות הבחירה כמקום הצביעה. מאז 1960 ביקסוריל נוץ' היא הישוב הראשון בארה"ב, שממנו מתקבלות תוצאות ההבצעה בבחירות לנשיאות.

ב־1960 נתנו תושבי המקום 9 קולות לניקסון ואף קול אחד לא ניתן למעמד הדמוקרטים באותה שנה נתן קנדי. תוצאות אלה לא הפריעו לקנדי — הוא נבחר לנשיא אחה"כ.

קולם הבספים בעד בוש

שוקי הזון בעולם רוצים בנצחונו של ג'ורג' בוש בבחירות לנשיאות של ארה"ב, אולם עריין קיימים חששות בדבר הנעון הגדול בכאן המסחרי הבתקנים הפוראלי ולכן אין לצפות לשינוי חיובי מיידי באוויר, במידה וייבחר.

בין שלישי, ותחזק הדולר בצורה קלה וגם שערי המניות עלו בבורסות ברחבי העולם.

בבורסה של טוקיו, כיום הגדולה ביותר בעולם, עלה מדד ניקיי ב־40.91 נקודות, ל־28,007.27 נקודות, על אף הדיריעות על החמרת מצבו של הקיסר הדוחיטו.

לפי כל הסימנים עפוי ניצחון לבוש והמשקיעים הלו להודיים בוקשים, אמר בדיוקר של חברה ודה בטוקיו. בלוגרון עלה מדד 100 המניות החשובות ב־14 נקודות ל־1,834.

בוש מוביל כצפוי

(מתוך מעמוד ראשון)

בד בבד עם הבחירות לנשיאות התקיימו אתמול גם בחירות לבית הנבחרים, בחירות חלקיות לסנט ובחירות של 12 מושלי מדינות ולמישרות נוספות בדרג המקומי.

מיקל דוקיס דוקאקיס הצביעו בהדרעה אחרונה לתפשורת אמר דוקאקיס, כי "העם האמריקני מבין עד כמה אני מתייחס לעניין לעמנו. ג'ורג' ובדרבה בוש הצביעו ביוסטון, טקסס. בוש הביע את שמחתו על סוף המירוץ ואמרה כי היא עצבני. סגן הנשיא מטעם הדמוקרטים, לויד בנטסן, הצביע ביוסטון טקסס, וסגן הנשיא מטעם הרפובליקנים דן קוויל הצביע בעיר הנטינגטון, אינדיאנה.

השפעת הטלוויזיה

בגלל הבדלי השעות בין חוזף המערבי והמערבי בארה"ב, לא נגלגל הקלפיות בשעה אחידה. בחוף המערבי שעות אחרי נעילתן הוחלט שהמצביע עדיין לא הצביע ובין, כי הדבר המודאי ומצמצם את ערך המעמד בכך את הסנט, שלא איזר חוק אשר אושר בקונגרס, שקבע כי יפורסו תוצאות הבחירות רק לאחר שכל הקלפיות בדתבי ארה"ב.

במאמץ של הרגע האחרון להשפיע על הבוחר, הסיעו שלישום בלילה דוקאקיס ובוש בשדורים מסרימים. כל אחד שם מחצית השעה בשלוש הרשתות הגדולות. הסרטים המדעמדים וחזו השידור ניצנה על ידיהם. דוקאקיס הופיע בסרט "בנעלי בית" ובוש הלשיב, בטעם האחרונה, על שאלות נושאים שהיוסה אה התשובה עליהם כמעט

גרנות לברס:

(מתוך מעמוד ראשון)

פרס לגצות כל שביב של סיכוי, עם זה הבהירו, כי לא יצטרפו לכל ממשלה ארומים שאותם לא יעברו.

כוח של לחד הרג 3 מחבלים

יהודה צור

כוח של חיילי לחאד, המוצב באזור ג'ינין, הרג אתמול שלושה מחבלים בהתקלות בכפר פלוס שמצפון לרצועת הבטחון.

אתמול בשעה חמש אחה"צ נתקל כוח של לחאד בחוליית מחבלים ליד אם קצרים בהרגו שלושה מחבלים. לאנשי לחאד לא היו נפגעים.

המשכים

הודעות סותרות

(מתוך מעמוד ראשון)

עוד שריחות

ראש הממשלה שמיר יפגש היום עם נציגי ש"ס, בנסיון נוסף להשפיע עליהם להשתתף בקואליציה עם הליכוד. אתמול המשיך השר שרון לשבוחתיו עם אנשי ש"ס, בם כן כדי לשכנעם להעדיף את הליכוד על פני המערך. בעבור שעה יוועדו אנשי ש"ס עם שמעון פרס.

מפוצצים שמרעות

באין הכרעה בש"ס, נפרצו אתמול שמועות מגוחכים שונים שגימר להודיע על הכרעה בש"ס להליכוד הליכוד, בשעות אחר הצהריים הוכחשו אנשי ש"ס בכיתו של הרב עובדיה יוסף כדי לבגש מסמך משמסר איתו ומשיכו במשא ומתן עם המערך והליכוד. מפרצי השמועות טענו שמרוכר בממסמך שמיועד לחתימה עם הליכוד.

בזמן ההתכנסות בביתו של הרב עובדיה יוסף, הפגינו בחוץ בעיריי הליכוד שתבעו הנמרסות אליהם. מאוחר יותר התכנסר שיחת חברי הכנסת של ש"ס הארה דרעי וארבעה מחברי הכנסת, יצחק פרץ, רפאל פנחס, יאיר לוי ויוסף עזון, תמכו בהליכה עם המערך. שניים, אריה נמליאל ושלמה דיין תמכו בהליכה עם הליכוד.

חברי הכנסת הליכוד לחבוע את חקיקת חוק בחי הדין דרבנים, לפיו יאושרו ביורים שנעשו בחו"ל על ידי בתי הדין הרבנים בארץ. מן המערך גורדע כי ברעתם להסכים לכך.

סוס תקוף את אסאד ונגזף ע"י השגרירים הערביים

ארנון יסודצ'ריסקי

פאריס — שגרירי מדינות ערב בפאריס נופו בנציג אש"ף, אברהים סוס, על שתקף בראיון ליתון הדורי "פסל" את מסרון של נשיא סוריה, אסד. הנזיפה ניתה בפהלך ישיבה מוחלטת, שגרייר עיראק וסגריר סוריה הלליפו ביניהם מהלומות.

סוס הוקיף על שאמר כי "סוריה היא מדינה שבמהה 35 מאחרתיו, ולכן אינה יכולה להיחשב כתומכת בענייני הפלשתיני. השגרירים גם התלוננו כי סוס נוחן ראיונות לבטאונים יהודיים, ויותר מכך, מתקיף מעל דפיהם את מסרון של אסאד.

ועדת האו"ם קוראת למדינות לא להעניק סיוע לישראל

סנ"א

מרכז האו"ם. — ועדה של האו"ם אישרה החלטה, הקוראת לנוסים של הארגון הבינלאומי לא להגיש סיוע בצורה כלשהי לישראל. הוועדה ניגתה את ישראל על הצעדים שנקטה כדי לרכא את המהומות בגדה המערבית וברצועת עזה.

ההחלטה אושרה ביום ו' בלילה על ידי הוועדה הכלכלית והפיננסית של העצרת הכללית. הוועדה גם כהוועדה השנית. 90 מדינות הצביעו בעד ההחלטה ו־4 נגיעו. להחלטה התנגדו ישראל, ארה"ב, גנדה, אוסטרליה, וגיאנה ורוב מדינות אירופה המערבית.

ההחלטה קוראת גם לשלוחה של מרכז האו"ם לסקר על תוכניות סיוע לעם הפלשתיני ולהבטיח מימון ל־70 מוסדות. מיבנבו תוכניות להגשת סיוע זה תוך שיתוף פעולה הדוק עם אש"ף.

לצורך זה "צמרר האו"ם להקציב סכום של כ־100,127 דולר.

הצ.ר.ב' ויישראל כתחו ביקורת חריפה על ההחלטה ועל הגימה החריפה של ההתקפות שמיוגו נגד ישראל במהלך דיוני הוועדה.

הצ.ר.ב' ויישראל כתחו ביקורת חריפה על ההחלטה ועל הגימה החריפה של ההתקפות שמיוגו נגד ישראל במהלך דיוני הוועדה.

הצביעה הנבנה ואחרי הקיעים, אישרה הוועדה מיסמך בה הרסני וכה בייוק. ה 1145 דבר עס"א מרכז האו"ם

הייצוא הפלשתיני הישיר מהשטחים יחל בסוף החודש — במשלוח הדרים

עסב"א

היצוא הפלשתיני הישיר הראשון של פרות לשוק האירופי המשותף תתחיל כנראה בסוף החודש, מסרו אתמול מקורות השוק האירופי בבריסל.

בבקשה להגיש את הצעדים שנקטה ממשלת ירדן בארגון מכלל איסור מוחלט של יבוא מכוניות, אמר פקיד ירדני בכיר, כי 3.5 מיליון תושבי ירדן חיים מעל לאמצעיהם. לדבריו, ההערכות המחודשות של כלכלת ירדן תימשך חמש שנים ועם תום תקופה זו יוגבו אזרחי המדינה לפי "דרך חיים שהם יכולים להרשות לעצמם".

אתמול הגיע חוסיין לביקור בבריין, מקורות דיפלומטים אמרו, כי בשיחותיו הוא יעלה גם את הבעיות הכלכליות המעיקות על ירדן, בתחנתו הקודמת הוא נפגש עם שלום קוות השיח'ר בעבר. כווים נמנים עם המדינות במערך שהבטיחו סיוע פיננסי לירדן, אך היא מפגרת בתשלומיה.

הדינר הירדני הידרדר לשפל חדש; חוסיין מבקש סיוע ממדינות המערב

פקיד ירדני: הירדנים חיים מעל לאמצעיהם — עליהם להוריד רמת החיים

רויטר ופי"א

רבת עמון. שער הדינר הירדני ירד אתמול לשפל חדש לעומת מטבעות זרים, בשהשוק החופשי מגולה עצבנות רבה והסוחרים מרוחים על גל חדש של לחצים ספקולטיבים.

למרות התערבות הבנק המרכזי הירדני בחודש הקודם, שביקש לבלום את הידרדרות המטבע הלאומי, ירשו אתמול חלפנים 580 פיל תמורת דולר אחד ולמעלה מ־1000 פיל תמורת ליירה סטרלינג. השערים הרשמיים הם 459 פיל לדולר ו־817 פיל לליירה סטרלינג. לדינר הירדני 1000 פיל.

הדינר הירדני איבד כמעט 40 אחוז מערכו לעומת הדולר במהלך שנה זו ושערו יורד במידה רבה עוד יותר לעומת מטבעות אחרים.

ממשלת ירדן הודיעה בשבת כי היא אוסרת למסך שנה ליבא מוצרי מותרות, כדי לצמצם את היבוא ב־

מיליון דולר לשנה. יצוין כי בשנת 1987 הסתכם היבוא הירדני ב־2.3 מיליארד דולר והגרעון המסחרי מגיע עתה ל־608 מיליון דולר.

בבקשה להגיש את הצעדים שנקטה ממשלת ירדן בארגון מכלל איסור מוחלט של יבוא מכוניות, אמר פקיד ירדני בכיר, כי 3.5 מיליון תושבי ירדן חיים מעל לאמצעיהם. לדבריו, ההערכות המחודשות של כלכלת ירדן תימשך

המורדים באפגאניסטאן השתלטו על עיר והרגו 73 חיילים

רויטר"עתי"ים

מורדים מוסלמים אפגאנים השתלטו על העיר נאנגיחל שבה חיל מצב ממשלתי, והרגו 73 חיילים ולקחו בשבי 142, מסרו מקורות של המורדים בפאקיסטאן.

המורדים גם תפסו 25 טנקים וכלי רכב צבאיים. בקרב נהרגו או נפצעו 26 מורדים.

סו הרוגים במהומות בניגריה

רויטר,פי"א

לאגוס. — מהומות פוקרות מזה יומים בעיר הצינרית סוקוטו על רקע מיניי של מנהיג אישלמי חדש. המהומות נגרמו כי שלושה אנשים נהרגו במהומות אלה, אולם לפי אומדנים אחרים מגיע מספר ההרוגים ל־10.

רדיו לאגוס מסר, כי נרגעו הרוחות בעיר הצפונית סוקוטו ועבר עליה לילה שקט. ההפגנות המהומיות נערכו ברחובות סוקוטו בתחילת השבוע, כשהתושבים מחו נגד בחירתו של אייבהאים דאוסקי כשולטן ה־18 של סוקוטו. דאוסקי הוא מיליונר שנבחר להיות המנהיג הרוחני של מיליוני מוסלמים בניגריה. בין הבניינים הציבוריים שנהרסו במהומות, תחנת משטרה ובניין של משרד ממשלתי.

המהומות פרצו לאחר שהמושל הודיע כי דאוסקי יהיה יורשו של סר סיריק אבו באכר, שמת ביום ג' בשבוע שעבר בגיל 85. התושבים מעריצים אם בגו בבכר של אבו בכר נמסר בעיות בן ה־60. כאשר הפגנות שמחה ברחובות.

בין השאר, שרפו המפגינים הוזעמים על בחירתו של המיליונר לחרום גם את ביתו המקומי. הם ניסו מקום מושבו של המושל המקומי, אך המשטרה הגיעה ופיזרה את המפגינים בגז מדמיע.

עידאק: מוכנים להחליף שבויים

אורי דורבינ

עידאק הבריזה אתמול מוכנה להחליף לאלתר שבויים חלים ומצעדים אזרחיים המצויים בידה. הדברים נמסרו לכרטו הצלב האדום בגאנבה.

כל בבד שיגר אתמול שר הבטון הפלסטיני אחמד עבדנה בחיתר מצב ממשלתי, הדגיש כי הפלסטינים מוכנים לבצע בשבוי 142. מסרו מקורות של המורדים בפאקיסטאן.

המורדים גם תפסו 25 טנקים וכלי רכב צבאיים. בקרב נהרגו או נפצעו 26 מורדים.

מובארק העניק עיטור למחבוז

רויטר

קהיר • נשיא מצרים חוסני מובארק העניק לנגיב מחפוז את העיטור העבבה ביותר של מצרים "צוארון הגילוס".

בטקס שנערך אתמול אמר מובארק: "אנו מודים לך מחוטו, על מגרסת לנו אושר כה רב. אנו מודים לך על שכיבסת אותנו יחד כדי לחגוג יום שנוכר אותו באחד הימים הגדולים ביותר בתולדותינו" אמר הנשיא לאחר שהעניק לסופר בן 76 את העיטור.

נגיב מחפוז זכה בנושא שעבר בפרס נובל לספרות. היחה זו הפעם הראשונה שסופר ערבי קיבל פרס זה. מחפוז פרסם 40 רומנים ואוסטים של סיפורים קצרים, כמה מחזות ולמעלה מ־50 הסרטים.

לאחר שקיבל את המרליין אחל מחפוז לנשיא הצלחה בעבודתו ואמר "הייתי שמח, לו יכולתי לבוא אליך בזמן הטרוב ביותר, כדי לברכך לדגל התגבורתך על הבעיות הניצבות בפני מצרים".

טקס הענקת העיטור שודר בשידור חי על ידי הטלוויזיה המצרית. בטכס השתתף גם מוחי אל דין סאבר, המנהל הכללי של הארגון לחינוך, תרבות ומדע שליד הליגה הערבית. הוא אמר, כי "הענקת פרס נובל לספרות למחפוז "מתקנת את החרמת של הארם הערבי שאויבי האומה הערבית ניסו לעוותה במרוצת השנים".

המזכיר הקבוע של האקדמיה השוודית, הבעיקה את הסרט, אמר כי הענקת הפרס למחפוז מצביעה על "האיכות, העושר ומידת האוניברסליות של הכתיבה הערבוחית של מקבל הפרס".

יצוין כי במהלך הטכס הוכיר מובארק גם סופרים אחרים, התומכים מטם נכבר בעולם הערבי וביניהם ואבי נגיב מחפוז, לואיס עוואד, יוסף אידריס, איחמן עבדול פוזוס, עבדל רחמן אל שרקאוי וסאראוס אבאגר.

הוא חלק כבוד לרקיחות מרכזיות בספרות הערבית ובמיוחד "ליריפעא אל בסהאבי" (1801 -1873), סוהא חוסיין (1889-1973) וסופיק אל חכים (1899-1987)

בריטניה תבחת ערוצי טלוויזיה ורדיו נוספים והקלות בביקוח

רויטר

לונדון. — נימסלת בריטניה הכבינה לפתוח ערוצים הדיסים ברדיו ובטלוויזיה. נאבר בדו"ח שהגיש שר הפנים דוגלאס הארד לפ"למנס, והוא מהוה למעשה שיחוח חוק מעיר חדש לפ"דוחי הדיו והטלוויזיה.

דוגלאס ציין, כי הקלה בתכנות הפיקוח האטר הכנסת ערוצים ערוצים בטלוויזיה והקמת כמה מאות תחנות דיו נוספות. לדבריו, אין כל כוונה להקריב לצורך הרחבה את האיכות הגבוהה של שידורי הדיו והטלוויזיה בבריטניה, "הנחשבים גם כיום לבמיינים בעולם". הוא הוסיף, "כל נושא השידורים עובר שינוי מהיר, והבאמטר מתיחת הזדמנויות חדשות לנוסים.

כיום מוענים בבריטניה ארבעה ערוצי טלוויזיה וארבעה שידורי דיו ארצים ועוד כמה עשרות תחנות דיו מקומיות. כל אלה נתונים לפיקוח קפדני, המבוז על זכויות המציעים ועל שידורי הפיקוח. הפיקוח הוא גם על הפרסומת.

הצעת החוק שהניש האדר לפרלמנט, עשוי לכבות את פני הטלוויזיה של בריטניה, בעיקר בכך, שהרשתות המסחריות יקבלו אופי אחרי יותר. הוגש יאפשר הקמת ערוץ ארצי המיישי לטלוויזיה, שיופעל בדרך מסרית ושבעה שרותי לדיו, החל מסנת 1990.

כן תאפשר הצעת החוק הקמת שלוש רשתות דיו ארצ'ות חדשות ומאות שרותי דיו מקומיים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 8.11.1988

	הדולר	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	המחאות: קניה	המחאות: מכירה	שערים יצוגיים
כל המטבעות	1	—	—			1.7182
חלה אמריקי	1	1.57	1.64	1.7083	1.7297	1.6049
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.9556	0.9068	0.9002
לירה סטרלינג	1	2.79	2.92	2.8389	2.8743	2.8540
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2660	0.2627	0.2639
ין יפני	100	1.25	1.31	1.2711	1.2869	1.2798
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7926	0.8025	0.7982
פרנק שוויצרי	1	1.05	1.10	1.0684	1.0817	1.0734
כתר שוודי	1	0.24	0.27	0.2586	0.2618	0.2598
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2399	0.2429	0.2414
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2322	0.2351	0.2337
פרנק פיני	1	0.37	0.39	0.3791	0.3838	0.3816
דולר קנדי	1	1.27	1.33	1.2927	1.3089	1.3011
דולר אוסטרלי	1	1.28	1.37	1.3248	1.3413	1.3326
דינר דרום אפריקי	1	0.39	0.54	0.6528	0.6610	0.6570
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4265	0.4322	0.4296
שילינג אוסטרי	1	1.25	1.31	1.2730	1.2678	1.2802
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.26	1.2072	1.2222	1.2115

בית הדין לעבודה אסר חתימת חוזים אישיים בעיתון "הארץ"

עתי"ים

בית הדין לעבודה אסר אתמול על עתון "הארץ" לתתום חוזים אישיים עם עתונאים. החלטה ערוצנית זו קובעת כי התקשרות היחידה המותרת ביחסי עובד־מעביד בעתונות היא במאצעות חוזי העבודה הקיבוציים. ההחלטה מונעת ממרילים לקשור חוזים אישיים עם עתונאים והיא מהווה תקדים חשוב ביחסי הקבוצה שבין העתונאים המוצאים לאור.

פסק דין זה ניתן ע"י שופט בית הדין לעבודה, מאיר נחתומי.בעקבות פניית הנהלת עתון "הארץ" לבית הדין בבקשה לקבל פסק דין המהותי בבקשה העתון ישאי להתקשר עם עתונאים בחוזים אישיים בניגוד לחוזים אלה מאשפשים למעביד לפסר עתונאים תוך הדרעה קצרה מראש.

כיוון שעתונאי "הארץ" עמדו למתות בשביתה על רקע הוזים האישיים ביקשה הנהלת העתון מבית הדין לקבוע שהעתונאים אינם רשאים לנקוט עיצומים כלשהם, לרבות שביתה כנגד הנהלת העתון בקשר עם חוזים אלה.

הארגון הארצי של עתונאי ישראל התנגד לבקשה עקב עמדתו העקרונית כי כל חברי, בכל אמצעי התקשורת, נהנים ממעמד של שכר עבודה לאחר תקופת נסיון של שנה אחת ואין ההנהלות העתונים רשאיות להתקשר עם עתונאים בחוזים אישיים בניגוד להסכם העבודה הקיבוצי המקובל.

מפסק הדין עולה כי זה שנים אחרות מבקשת הנהלת עתון "הארץ" חופש התקשרות בחוזים אישיים. עור בשנת 1983 פרצה בעתון שביתה בנושא זה שנסתיימה בעקבות הסדר שבו הוחתיה נמזנו הנהלת העתון בפני יוד העתונאים.

מדינה בינלאומי מעובל בעל מחלכים אצל ראשי מדינות כמו גורבצ'וב ומרגרט תאצ'ר.

שני המעמדים הבסיומי עדיד טוב יותר לאמריקן, אך שניהם הנעלמו משתי נקודות החוזקה העיקריות שבהם הקפד אותם דוקאקיס לא התיחסם לכך שהוא "ליבראל" ובזוא לא הזכיר אף במילה אז בצילום אז המעמד שלו לסגן נשיא דן קווייל. הדבר בלט על רקע המקום המיוחד שייחד דוקאקיס בתוכניתו למעמד שלו לסגן נשיא, הסנטור לויד בנטסן.

נצחון ראשון לבוש

התוצאות הראשונות של הבחירות לנשיאות ארה"ב נתקבלו שתי דקות לאחר שהקלפיות נסגרו בשוות זה.

מעמד הרפובליקנים ג'ורג' בוש קיבל 34 קולות ואילו דיוקן הדמוקרט, מיקל מאסאצ'וסטס מיילל דוקאקיס קבל ב־3 קולות בלבד.

ביקסוריל נוץ', שבה 47 חושבים נפתחה הקלפי בשעה 7 בבוקר ונסגרה בעבור 110 שניות, בסיכל בעלי זכות הבחירה כמקום הצביעה. מאז 1960 ביקסוריל נוץ' היא הישוב הראשון בארה"ב, שממנו מתקבלות תוצאות ההבצעה בבחירות לנשיאות.

ב־1960 נתנו תושבי המקום 9 קולות לניקסון ואף קול אחד לא ניתן למעמד הדמוקרטים באותה שנה נתן קנדי. תוצאות אלה לא הפריעו לקנדי — הוא נבחר לנשיא אחה"כ.

קולם הבספים בעד בוש

שוקי הזון בעולם רוצים בנצחונו של ג'ורג' בוש בבחירות לנשיאות של ארה"ב, אולם עריין קיימים חששות בדבר הנעון הגדול בכאן המסחרי הבתקנים הפוראלי ולכן אין לצפות לשינוי חיובי מיידי באוויר, במידה וייבחר.

בין שלישי, ותחזק הדולר בצורה קלה וגם שערי המניות עלו בבורסות ברחבי העולם.

בבורסה של טוקיו, כיום הגדולה ביותר בעולם, עלה מדד ניקיי ב־40.91 נקודות, ל־28,007.27 נקודות, על אף הדיריעות על החמרת מצבו של הקיסר הדוחיטו.

לפי כל הסימנים עפוי ניצחון לבוש והמשקיעים הלו להודיים בוקשים, אמר בדיוקר של חברה ודה בטוקיו. בלוגרון עלה מדד 100 המניות החשובות ב־14 נקודות ל־1,834.

על היום

9.11.88

יחודה צור

כל עיתוני בירות שוטפיעו ארמון, ויזו המיטי ועים, שהדירות שמגעו בגנרל לאחר מאקרחה של באשרת שוואה, קמוזי לחסל את דירות הזאוזי ביותר של ישראל בדרום לבנון, שהיו גם ארבם הטוגא ביותר של המונים, הדרזזים ואנשי הזיבאללה.

גנראל לאחר הצלת, ותקא משום שהשכיל לגבש את רצועת המסוגו, לחרים גורו חוזה וחבה מאד של אריבים — המונים, אנשי וזיבאללה, הסוגים, וחלק לא מבוטל מן הגנרלים, הוחשדים כי יממש הלכה למעשה את בוטחו להכרית על רובוליקה עצמאית של דרום לבנון בשטח רצועת הבטחון שבשליטתו. זאת אמרה, על פי עיתוני בירות, באשרה שוואה עצמה, ולהסבר דיר מיכם, הסוכן לא ודיבם מאחרי. עיון הצעירה, בת 21, אשר הוגייסה למשלח הקומונוסטית הלבנונית לפני כשש שנים, קשרה קשרים עם מינהיגה, רעייתו של לאחר, בעיקר דרך עבודתה כמרצה לריקודים, ריתמיקה והתעמלות.

ביום שני בשעות הערב, כאשר הופיעה

אסד. בודד ומסוכן

אורי חורוביץ

חריגה שמנתה שלושה מחבלים, ואשר ניסתה לחטוף בתחילת השבוע את בכרי ישראל בצפון בדי לבצע פיגוע המוני, הייתה, כך מסתבר, שיבחת אירגון מראגאיקה. לבראה המזל, ובהתחה הרחיקה על ידי אנשי צד"ל לפני שזומנה עלה בידיה.

אירגון צאיקה, כידוע, אינו עוד אירגון פלשתיני פרו סורי, אלא כמעט חלק אינטגרלי מהצבא הסורי. מעלותיו, רוכן בסכלו, נעשות על רעת השלטון בסוריה גם נציגיו בלבנון. נסיון פעולה זה של הצאיקה מלמד, אישוא, שיש בדמשק מי שרוצה להכניע את המזרח הבטוח הבפון, אל הבנייר בכלל את המחיתות הבטוחנית בראיון. ראון זה מוסבר, ביין היתר, בכמה שעובר בימים אלה על סוריה: מוזן לא חשר עצמם הסורים כמו בסודיים.

נדרש לאחר לחוזקה ו ניתן לראות בנושא הלבנוני. המשבר הפוליטי הוחלף ומוריקן מדי יום בלבנון, מעמיד את סוריה בפני לבטים כבדים. למול עינית הולכת, ומוחמת המרינה הנוצרית בראשות מישל עון, מרינה לה מתנגדת סוריה בכל אופנה, כפי שהיא מתנגדת לכל עצמאות לבנונית שהיא. מרינה זו של עון, מחצעה פניה מול סוריה ראשיה, מאמרה בעניין, מסקר הפלגנות, ומישל עון, הרמטכ"ל הראש המשמשה הנבאיה, מרבים בהתבטאויות חריפות כנגד הסורים, משטחוזו של עון נדגיש כבר מהבירה מלאה של עיראק — הבנה המלווה גם בסיוע כספי וצבאי ביכר של עיראק למשלחה זו. זאת, על מנת "לגמור חשבון" עם סוריה. שחמכה באיראן במלחמה הארוכה שנהלה זו נגד עיראק. למרבה האירוניה, גם לזו, שיחסיה עם סוריה טובים, ודוחף מאחרי. עיון הצעירה, בת 21, אשר הוגייסה למשלח הקומונוסטית הלבנונית לפני כשש שנים, קשרה קשרים עם מינהיגה, רעייתו של לאחר, בעיקר דרך עבודתה כמרצה לריקודים, ריתמיקה והתעמלות.

ביום שני בשעות הערב, כאשר הופיעה

שוויון של הגנראל

נסיון ההתנקשות בגנראל לחאד, שסבורים כי נגרם עקב כוונתו להכריז על רפובליקה עצמאית בדרום־לבנון, מוכיח כי ערכו של לחאד רב הן בעיני ישראל הן בעיני יריביה

גנראל לחאד. רוצים לסלקו מן הדרך

אמנון נורמיס ידעי דבר ברדום לבנון.

בעבר היו נסיונות לא מעטים להתנקש בחיי לחאד. כולם נכשלו. מטפר האיומים והתחרעות, על נסיונות להתנקש בו, גדולים מדרבה אף שלא מומש. הסודים לא שהחיים ללחאד אם העובדה, שהוא היה מחולל נסיעותיו לבירות. דמות חשובה בנבוש חזית שהכשילה את מועמדה של סוריה לנשיאות לבנון. שמו של לחאד מזוזה עבור חיזבאללה דגל אחים ואנשי האיראנו השיעי ששים לסלקו מן הדרך בכל מחיר. כדברי גורמים ברדום לבנון — עצם העובדה, שהשתמשו בצעידה נוצרה כדי להתנקש בחייו, מוכיחה כי אין להעלים גם מחוגים המקורבים ללחאד.

אין ספק, שדרעות הבטחון ומנגנון הבטחון של צד"ל יצמרכו לעמול הרבה כדי לסתום את הפרצות. בינתיים, הדיות האלה הוכיחו, שלחאד שוה הרבה — הן בעיני ישראל, הן בעיני יריביה ברדום לבנון.

משב רוח נחשוני

יהושע רש

אחת התוצאות החמורות של מערכת הבחירות היא מפלת רשימת "מימד". אני מוזה ומתודתה אילו היו לי שני פתקי הצבעה, הייתי מצרף ל"מפ"ם את "מי ומימד", לטרח שאין לי כל ויקה הבטחון רבנית ותוא יוצית וחברתית ככל שתהיה. אלא שבחירות הוזמנו שבה מתנהלות מערכותינו, היה במסר של יהודה עמיטל, אחרון ליכוטשסיין ואחרים, ובהם פרופ' אפרים אורבך וגרולי מרע אחרים, משב רוח נחשוני לו ציפינו ומיריב.

לא רק יהירות מתנשאת ושעיתוניישקר, לא רק תדרית כפייתית, קוראה ותאנה שרוה — גם זרם אחר, משחרר מלאומנות סטיטיסטית, המקרשת "עצים ואבנים" ואמונות שפלות, המשרתות מטרות פוליטיות ומכשאות יראה ימר, מוסר אמון מכסת הקיום של עמנו והיהודי והיקומי אומלל לקיומו בצוותא המכוסם על אמונה בערכים ייחודיים, המכבד זכות קיומו המלא של שכן, אשר גם עליו לכבדנו.

מסתבר שיש זרם "מימד" בציונות הדתית. אף שהעם בשלה בעדרתו, גם בשל יתר מוכלנות ואם כגין איתור בהיעדרות אידגנית־פוליטית, לפי אמתיימיה מקובלת בחברתנו הישראלית — אל ידיד לבבו.

מן הדברין כי יידעו אנשי מימד, שיש להם עמיתים־אחדים במחנה ה"אחר". כשם שהם, חובשי הכיפה הדרבקים באמונתם, מאשה ידדוש לחסוד בו, מכבדים אותנו, כן גם אנו נכבדם. גם ליהדיים תופשיים אמונה, שאינה מחת עזה מזו של שותפינו. אמנם לא נסגיר המשם הנבדל, אבל אם תמיכנו בנישום הנועות, אך נבכבד.

כמציאותנו המשונה, הזיית כתף מעין זו עלולה להזיק לידידינו, אנשי "מימד" ובמרכזה לריקודים, ריתמיקה והתעמלות. הם "יקעי" ב"נדרוי השמאל" ר"ל. אך מדהראוי כי ידעה לא על קודא במרבר קולם.

תגובה רגשית זו ניתן לראות בנושא הבלבנוני. המשבר הפוליטי ההולך ומתרקם מדי יום בלבנון, מעמיד את סוריה בפני לבטים כבדים. למול עינית הולכת, ומוחמת המרינה הנוצרית בראשות מישל עון, מרינה לה מתנגדת סוריה בכל אופנה, כפי שהיא מתנגדת לכל עצמאות לבנונית שהיא. מרינה זו של עון, מחצעה פניה מול סוריה ראשיה, מאמרה בעניין, מסקר הפלגנות, ומישל עון, הרמטכ"ל הראש המשמשה הנבאיה, מרבים בהתבטאויות חריפות כנגד הסורים, מטשלוזו של עון נדגיש כבר מהבירה מלאה של עיראק — הבנה המלווה גם בסיוע כספי וצבאי ביכר של עיראק למשלחה זו. זאת, על מנת "לגמור חשבון" עם סוריה. שחמכה באיראן במלחמה הארוכה שנהלה זו נגד עיראק. למרבה האירוניה, גם לזו, שיחסיה עם סוריה טובים, ודוחף מאחרי. עיון הצעירה, בת 21, אשר הוגייסה למשלח הקומונוסטית הלבנונית לפני כשש שנים, קשרה קשרים עם מינהיגה, רעייתו של לאחר, בעיקר דרך עבודתה כמרצה לריקודים, ריתמיקה והתעמלות.

ביום שני בשעות הערב, כאשר הופיעה

כשלון סוריה בלבנון ובמדיניות החוץ מכרסם במעמדה ומבורר אותה ■ תרופה בדוקה נגד הבידוד: הגברת המתח באיזור

מהבחינה הסורית, מדיניות אשיף בשנים האחרונות נעשתה בגיגון גמור לרצונה של סוריה. הקרע בין אסד לערפאת ובין סוריה לאשיף חזר לקרעתו. מולבדיו המדיניים של ערפאת לצנינים בעיני סוריה, והמפגש בעקבה עם מובארק ותוסיין סימל ביתר שאת את בידודה של סוריה. בנוסף לכך, ההתקרבות והידוק היחסים בין מובארק לסראם חוסיין גם הם תורמים לבידודה הגובר של סוריה בעולם הערבי.

עם שבנתה ממורת, עיראק, יש לסוריה מערכת יחסים מעורערת זה מכבר, מה עוד שסוריה הרוקה כבר הלא נבון מבחינתה במלחמה בין איראן לעיראק. סראם חוסיין לא יסכח במהרה לאסד אם בגירתו זה. ראיה לכך, חמכיתה המאסיבית של עיראק בגורמים אנטי־סוריים בלבנון. עיראק, המקימה מערכת קשרים הדוקה עם ירדן, אש"ף וסצרים, מוסיפה גם היא לתרומה הבידוד הסורית.

גם בסצב יחסיה הבינלאומיים לא שכעה סוריה נחת. בביקורו הרשמי בבוסטקה, לפני מספר חודשים, שמע אסד מגרבצ'וב דברים שכלל לא נעמו לו, בגין תתרון המשברים הבינלאומיים, כולל בסוגיה הביטחון, נרדך של

חטא האחדות

רבים וטובים חרדים מן החרדים — אבל אינם מפחדים את הפחד הנכון

אריה פלגי

המפסדים מלמדים, ששתי המפלגות הגדולות לא גדלו אבסולוטית ולא הדביקו את הגידול הכללי במספר הבוחרים.

ב־1984 המערך (או כולל מפ"ם) + יחד קיבלו 770,000 קולות. ב־1988 המערך + מפ"ם + דראושה (שהיו ביחד ב־84) קיבלו שוב 768,000 קולות.

ב־1984 קיבל הליכוד + תמ"י + אומץ 716,000 קולות. ב־1988 קיבל הליכוד 709,000 קולות. והפעם תמי' ואומץ שייכים ארונית לליכוד.

המספר הכללי של המצביעים גדל מ־84 עד ב־200,000 קולות. שתי המפלגות הגדולות מהוות כל אחת לחוד כ־30% של הבוחרים. כדי להדביק את גידול הבוחרים הכללי, כל אחת מהן היתה צריכה לקבל עוד כ־60,000 קולות. לא דובים ולא שעלות.

כמובן, יש מקום לניתוח מדוקדק ומפורט על דירמת הקולות בין האחת לשניה, ניגון לבין מפלגות אחרות בתוך הגוש שלהן ואל הגוש השני. ניתוח זה יי'עשה, בסירות ואפשר, אבל לא יהיה בכוחו לשנות את העובדה, שהתיקו בין שתי המפלגות הגדולות הקובעות — בינינו עומד. הצרה היא שזה לא נתון סטטיסטי, אלא ביטוי לשתעוק הלשכוני.

כל אלה לפני ארבע שנים המליצו בחום על ממשלת אחדות לאומית. אולי, והציאו את צה"ל מלבנון, אולי, ביטלו את האינפלציה הזלזלת־ספרתית, אבל בעבור ארבע שנים מנאים את עצמם כפני אותן הבעיות. הפעם לא בפועל אלא ככח. כלומר, לפני מלחמה חדשה וסכנת אינפלציה מחודשת. אולי הצילו לפני ארבע שנים אבל לא פתרו שום דבר באופן בסיסי לעומת זאת. מנעו מאחר המחנות לחכיה את צירתן דרכו. לשוזא התפארו בימי מערכת הבחירות בכיכלת לפריצת דרך אי ביכולת בלי־כולה. בעיון ארבע שנות אחדות הרדכים היטשטשו ואף מפלגה לא האליחה להעביר לטוריזיה מטפר משמעותי של נחזרים מן הצד השני. אז: נמרה שהצליחה, הוויתרנים האלה התקזנו.

המסקנה: ממשלת אחדות נוספת תמשיך בנאלאבת הנשטוש. הבעיות המדיניות הבלבלניות לא יתקרמו בכיוון פתרון אמיתי. הבעיות הסוציאליות מלמדות, שאי־אפשר לדחות פתרון בעיות קיומיות עד כלי דיי. כאשר הן מצטברות עד נקודת ריתוכה, הן נדרמות להתפוצצות, שפרוזיה מלחמה, משבר, סבל.

אין בריחה, מחנה אחר צריך לוכות באפשרות למצות את דרכו. אותו, אני שומע מעברים, אתה חוזר אל התיאוריה הנפסדת, שבכלל שיירע כן ויטב". הוא כבר נכשלה המיליונים שילמו על כך בחיזום.

נלחמים על הבית

אחרי הבחירות החלה ההסתדרות, ובראשה קיסר, לירות יריות אזהרה לעבר הליכוד המנסה לאיים על הגמוניה ■ המערך על הבית ■ מאי 89 מתקרב

אבשלום קווה

סיעת המערך בהסתדרות קיימה מיום שני האחרון ישיבה מיוחדת לסיכום תוצאות הבחירות לבנסת. היתה זאת למעשה, יריית הפתיחה של מערכת הבחירות ההסתדרותיות, האמורות להתקיים בחודש מאי 89, אולא אם כן יחולט על דחיינה בחצי שנה. תמונת מקיב רבים מאנשי הדור הוותר הוא שהקרמה הזו משרת הקמעונות האחרות לא יפלו לידי הליכוד. אך בכל זאת דרב מתנשמת מעל, ומחלחמה הפעם היא על הבית.

בניגוד לאכזבה המרה שצבטה את מפרשנות ההסתדרות, מפ"ם ומפ"ל, תוצאות הבחירות, הפניין כנס המערך, לפחות בנוגע לבית המוכ"ל, ישראל קיסר, עדמה, אחרת־שרות ונחרשות. אולם אלה, הניתוחים הנאומים, הלכו והתעוגנו בכעוף הזמן. «הצרת היא», אמר קיסר, «שאין אנו הדרדי" עוד בשים עם. לא לחינם הלה בזמנו המולחה לצורכי רח בוער הפועל לפרוח. הקצאה חוזרת בצורה שמעניתה. למערך שורה של הבטחות ומאמות עם אגודת ישראל, הפועל המזרחי ועם אגודת ישראל, והמוכ"ל יי נא בכל שדה ישראל שוכנת בהרמוניה מסטורית ומעם עם דה העבודה, וכל הנס הזה מתרחש לא פחות מיי"מ בקשרים אלה, ובקבקב שאלה יעמדו להחתרות במאבקה בעתיד, אם אכן תורכב הנהגה בנס מתפורר ועל שפת תולים מבר הכלה.

הנהגה הנוסחת של קיסר וחבריו לצמרת הבעיות המדיניות הבלבלניות לא יתקרמו בכיוון פתרון אמיתי. הבעיות הסוציאליות מלמדות, שאי־אפשר לדחות פתרון בעיות קיומיות עד כלי דיי. כאשר הן מצטברות עד נקודת ריתוכה, הן נדרמות להתפוצצות, שפרוזיה מלחמה, משבר, סבל.

מסתבר שיש זרם "מימד" בציונות הדתית. אף שהעם בשלה בעדרתו, גם בשל יתר מוכלנות ואם כגין איתור בהיעדרות אידגנית־פוליטית, לפי אמתיימיה מקובלת בחברתנו הישראלית — אל ידיד לבבו.

מן הדברין כי יידעו אנשי מימד, שיש להם עמיתים־אחדים במחנה ה"אחר". כשם שהם, חובשי הכיפה הדרבקים באמונתם, מאשה ידדוש לחסוד בו, מכבדים אותנו, כן גם אנו נכבדם. גם ליהדיים תופשיים אמונה, שאינה מחת עזה מזו של שותפינו. אמנם לא נסגיר המשם הנבדל, אבל אם תמיכנו בנישום הנועות, אך נבכבד.

כמציאותנו המשונה, הזיית כתף מעין זו עלולה להזיק לידידינו, אנשי "מימד" ובמרכזה לריקודים, ריתמיקה והתעמלות. הם "יקעי" ב"נדרוי השמאל" ר"ל. אך מדהראוי כי ידעה לא על קודא במרבר קולם.

תגובה רגשית זו ניתן לראות בנושא הבלבנוני. המשבר הפוליטי ההולך ומתרקם מדי יום בלבנון, מעמיד את סוריה בפני לבטים כבדים. למול עינית הולכת, ומוחמת המרינה הנוצרית בראשות מישל עון, מרינה לה מתנגדת סוריה בכל אופנה, כפי שהיא מתנגדת לכל עצמאות לבנונית שהיא. מרינה זו של עון, מחצעה פניה מול סוריה ראשיה, מאמרה בעניין, מסקר הפלגנות, ומישל עון, הרמטכ"ל הראש המשמשה הנבאיה, מרבים בהתבטאויות חריפות כנגד הסורים, מטשלוזו של עון נדגיש כבר מהבירה מלאה של עיראק — הבנה המלווה גם בסיוע כספי וצבאי ביכר של עיראק למשלחה זו. זאת, על מנת "לגמור חשבון" עם סוריה. שחמכה באיראן במלחמה הארוכה שנהלה זו נגד עיראק. למרבה האירוניה, גם לזו, שיחסיה עם סוריה טובים, ודוחף מאחרי. עיון הצעירה, בת 21, אשר הוגייסה למשלח הקומונוסטית הלבנונית לפני כשש שנים, קשרה קשרים עם מינהיגה, רעייתו של לאחר, בעיקר דרך עבודתה כמרצה לריקודים, ריתמיקה והתעמלות.

ביום שני בשעות הערב, כאשר הופיעה

"אינתיפאדה" במפלגת העבודה

החלטת "העבודה" להצטרף ב־84 לממשלת האחדות היא שורש הכישלון של 88

מארק גפן

"זה לא הזמן למחיית אינתיפאדה" נגד הנהגת המפלגה" — אלה דברים ששמעתי מסיו של נפטים זוריל, יו"ר מנה הדסברה של המערך, ולא האמתתי למשמע אוזני. אמנם, הפוליטיקאים נעסקנו המפלגות אינם מצטיינים בגמרומים מדיוקים, אך גם אם מביא בחשבון את מיצב רוחם וחרוחו, לא אוכל להבין כיצד אפשר לדבר על "אינתיפאדה" נגד שמעון פרס ושותפיו בממשלה, בהדרה לביקורת המושמעת נגדו בחוגים שונים של מפלגתו שלו. אם זו "אינתיפאדה", הרי ששמעון פ"ם מצטייר כעת בעיני חבריו כ"אויב".

אין ספק, שוויכי הגיום, אין גם כך מורגש, כי בבפלגת העבודה שוולפים כבר חרבות לבחומה פנימה, שעיקרה עדיפת הראש. אינני מתייחס כלל לחגן על שמעון פרס, הבן יש לי ביקורת רב מהלכיו. אך נראה, כי מפלגת העבודה, יורשה של מפא"י, מועלת על־פי דפליס מתנה הבלוגה אותה זה עשרות בנים. באקים פרסונאליים ליון מן הכפלגה הזאת עוד מיכי דוד בן־גוריון, ונוכי "פרשת לבון" בשנות ה־50 היו מן הנודפים ליריבה של מנעצת העבודה, שהגיולו לבוהר של שנת 1977. הציבור עדיין זוכר את המאבק בין פרס לרבין, ואפילו בפערכת הבחירות האחרונה האג הליכוד לרבין את זכרונו של הבוחר בייחסות בינבו של רבין, גם נאמר נה הוא חושב על פרס.

מפלגת העבודה חייבת ללמוד את לקחי הבחירות. אבל כי שבבנה, כי הלקח נולו אז רובו מתמקד בחילוני הבנהה. יחליף אולי את יוסבי הבוחרסאות, אך לא יסיר מסקנות אמת. ודרי אילו מפלגת העבודה זכתה בעוד שנים־שלושה מנדטים עניין של 50־60 אלף קולות נוספים — יכלה הנהגה להות אחרת, יתכן ספרס היה מרכיב את הממשלה גם בו בדחוק, וכל הבקרבות הנים היו הנגים בהסבות אם הנגנתו של פרס. אמנם בפוליטיקה אסור לעסוק ב"אילולוגיה". בפה היה קורה "אילו", אבל אין זה נכון לוגר כי הבחירות נסתיימו בתיקוס. גם הליכוד הפסיד קולות בבחירות אלה, ואם בכל זאת ירכיב את הממשלה, הרי יצליח בכך דווקא לתופעה בלתי־צפויה של עליית המפלגות הדתיות. אם יש טרב הפקרונים בכאלה אשר צפו מראש את התופעה הזאת, עליהם לקום ולהסביר למה לא הציעו למטה המערך להתמודד איתה במערכת הבחירות.

הדבר הקל ביותר הוא הזיה הוא לערוך חשבונות אישיים. יתכן גם, כי חילופים בהנהגה יתבררו בסיכומו של חשבון־נפש כפשוטה מתאים־בה ואף מוצדק בא"כ. אבל הכן הוא חשבון הנפש אנשי מפלגת העבודה ותמונעו רק לפני הדרכים אחרים מהגיית הדמוקרטית, בעת בחירת "העשירית", ובעוד שדם הדרדים אשר רעענו את הנבחרת הלאומית, הכניסו פנים חרשות, ולא נבצא אחד שהסמיע ביקורת על פרס או על רבין. איש לא מתח ביקורת על הרכה של מפלגת העבודה בשנים האחרונות.

ואכן, כאן טמון, לדעתי, שורש הכשלון בבחירות. הלמסתה של מפלגת העבודה בשנת 1984 — בעקבות תוצאי הבחירות — להצטרף למסלת האחדות הלאומית, היא אשר הכשילה את הניסיון של מפלגה זו להכניר את מחה בשנת 1988. ויסבר לרענן את הזכרון האם אכר אמנון פרס על האחדות הביקרת על הליכוד למסלת האחדות. מנו מתבגלך למסלה זו למען הציאה הלבנון, למען הבלת הבטחון, ולקרות מהליך הדרכי. מכל אלה אמסר לוקוח לוכחו לכן הציאה מלבנון, הזרדה והאינתיפאדה המסופרת עדיין אינה הבלה של המסע. ספק אם ניתן לרשום את ספיטות הרגל של מפלגים, ובעיקר המתמקבות מפעלי חברת העובדים, "הרשם" שלמעון רצוי היה לכבל את התמרונים הכלכליים של הליכוד. אחר לתהליך הפרנון, הרי שפרס שיחק כאן ומן מפוקר ב"נדבה לי". הוא עשה אמנם כמה מהלכים מדיניים חשובים, אך לא הביא בחשבון הדרכים אינו בלי הלם בין מפלגת ישראל. לא הסכם לוכרון עם חטיין, לא המתיכה הבינלאומית בנעדיה הבינלאומיים, ולא מהלכים אחרים. היה זה ניסיון נפל של יצירת רושם, באילו התהליך הדמיני קם לתחיה. "לא אשב במסלה אפילו יום אחד אם יתברר לי, כי מסלה זו לא פועלת לכון התהליך הדמיני" — הכריז פרס בעיתון אידפסת. אך הוא יישב במסלה זו לא יום אחד, ולא חודש אחד, אלא ארבע שנים מלאות. גם כאשר הוא עצמו התחיל להגדיר את המסלה הזאת כמסלה שיתוף לאיר. כיצר יכול הוא המי שרבק במסלה זו לשכנע את הבוחרים הנוספים לתמוך בו בבחירות ולהבטיח כי הפעם המערכה היא באמת על שלום אל מלחמה?

שמעון פרס אף הטבוגנן לפחות בתפקיד הראשונה: המסלה הזאת, "ברוח מוסף" של האחדות הלאומית, לא שכחנו כיצר הסתבנה בדרכה המתח והחיכוכ בתוך הקם. כיצר נהנה מן העובדה שהרלו לבקר אותו בעבנונות הנוכרים. הוא הי באמלית, כאילו הלכה יחדל מאמבק חריף ובוכה נגדו נוסה בבחירות הקודמות. ועוד אפשרי, אולי מן המחיתות. עליון לחיות בפנים. כדי לדבקיה בחיבוק שפירה, בעיקר בתחום הבטחון. יצחק רבין בשר הבטחון תוסם את קרון ומכסה הינוגות מהתפתקות. והנו, רבין הוה יר הבטחון של מלחמת אבנים ובקבוקי תבערה, שר הבטחון הגלחם באינתיפאדה, כילדים ונשים. ובה, שהבור מכל, רבין נאלץ מן רצה להוכיח, כי אינו פחות תקיף משרון, שנשף בעידנו בל הנוכן. בדורי נוסף ופלסטיק פיוצר בחים ובירוחים, בעצים הנוניים ו"שעלות יזומה" של צה"ל ברכזוו הפלשתיני. בשביל מלאכה זו היתה מפלגת העבודה צריכה להיכנס לשותפות עם הליכוד.

למרבה הצער, אם הביקורת הזאת לא שמענו, לא בשורות הראשונות של הנהגת העבודה וגם לא בשורות האחרונות. אנחנו, אחר הפרענו על כך, היינו "מסאבלנים" וכבר הודרנו לאחנו מן המפה הפוליטית.

אח חשבון הנפש שלה, צריכה מפלגת העבודה להתחיל מן הביקורת על הלחמה להיכנס לשותפות עם הליכוד. לא רק בגלל שגיאה העבר, אלא בעיקר בגלל הסיכון מפתיחי שותפות כזאת בעתיד. שדרי מפלגת העבודה נתקשה מאוד לעבור לאופוזיציה. אין ספק כי הנאמנים להיום מפסלת מערך בשותפות עם הפלגות הדתיות, אין מוכר שלא לשנות בשלאיות. מפשלה כזאת לא תקום. ואז אולי יבקשו לסגוב את הטיסות של "ממשלה חדבה", המערך כמוהו למשלת ליכוד הראשונה. עוד יי"מצאו המסברים שרגיזו כי זו המרינה הזרדה ביותר לגבו, ואמור לתפיר אותה ובו. באולי שכחו מפלגת העבודה, כי המשבר הדמוקרטי ביותר של הדור המלוכן, המיקעות הנאבקים ב"דקה שמודרבה. אופוזיציה לוחמת תמשיך להרגל לימי מיכר (ולמנוע) אך אם תתמיד במאבקם יש לה סיכוי לסבוך את הזיכו בעם. שכן, גם המפלגה שיקים הליכוד לא תלקק דבש.

על הפרק

ראש דסק לענייני חלום: לוי מודע

עורכת אחראית של עמודי חמנים: עמיתה אנשר בחשבה

שמיר שהיה — הוא שיהיה

בעוד שבועיים, אולי שלושה שבועות, תהיה לנו ממשלה חדשה, ממשלת ליכוד־חרדים, בראשות יצחק שמיר. החרדים, כיורשיהם של המפד"ל והדתיות־חדשה, ימתחו את החבל עד קצה גבול האפשר, וכשיבינו שוודאי לא יוכלו להשיג יתרישבנו לצרכים של יצחק שמיר, משה ארנס, אריה שרון ודוד לוי.

בינתיים לנכתב בחלק מהעיתונים, כל המפלגות החרדיות, לא כל שכן קול מצביעיהן, הן ניצוח, ותפיסת העולם המדינית שלהן קיצונית משל הליכוד, גם אם הרב שך והרב עובדיה יוסף מדברים לפעמים אחרת. מי שיכרוך את המדיניות של הורוץ המבצעית של הרבנים, הכביכול יונים, ישתכנע בקלות כי הקול קול יעקב והידיים ידי עשו. ואפשר גם לראות את יחסם בכנסת של הרבנים מרן, יוסף, מנחם, דרעי ואחרים, לגר וחישב בתוכם, הדרכים הערבים מכל הסיעות. ודי להכינה גרמיזה.

יצחק שמיר יושבע אמונים לעם ישראל כנראה עוד החודש, לכל המאוחר בדצמבר, בפעם השלישית בחייו. בפעם הראשונה הוא שימש בתפקיד, לאחר התפטרותו של מנחם בגין מראשות הממשלה. שמיר הרכיב ב־1.9.83 את הממשלה ה־21 של ישראל. ממשלה ששימשה בתפקיד כשנה. באוקטובר 1986, בעקבות הסכם הרוטציה, הוא שב לעמוד בראש הממשלה. הפעם, לראשונה, הוא הוביל את הליכוד לנצחון בבחירות, ולהרכבת ממשלה בראשותו. בשל גילו, 73, כמעט ואין ספק כי בבחירות הבאות, כבר יובילו משרדו אחר את הליכוד, למאבק על קולו של העם.

כמו נשיא אמריקני, כקרנצ'ק השניה שלו יהיה שמיר חמשיר במידה רבה, להנשים אבני הקרובות, יריבו במפלגה, בעיקר לוי ושרון. השלישו במדידה רבה מאוד עם דיוחנו הראשון בין שרים בליכוד, הוא אפשרו לו מרחב תמרון רב בנושאי כיטחון, חוץ ופנים.

איזה מן הקרובות יצחק שמיר מתעניין מעט מאוד בנושאי כלכלה וחברה. אלמלא היה ראש ממשלה, לא היה מתעניין בנושאים פנים. יחסי חילונים־דתיים, התמוטטות החינוך והרפואה בארץ נגרעים לו. קשה לראות אדם אדיש לקרקולו. יצחק שמיר, בארבע השנים הקרובות, יקריב את מירב תשומת הלב לבטחון מדיניות, כיטחון והתנחלויות. ולא רוויקם בסדר זה. הוא יעשה כל מאמץ לשמור על יחסיו הטובים של ישראל עם ארה"ב, לדבא את האינתיפאדה בשטחים ולהוקיע את התנחלויות בשטחים. לאיש שמאל ברור, כי שלוש העדיפויות הללו מוזרות זו את זו. האני מאמין של שמיר אומר כי הוא יצליח לתגשימן.

יקבלו אחריות

בארבע השנים האחרונות הצליח שמיר להקיף את עצמו בצוות יקיצים מעולה. טוב הרבה יותר מהצוות של שנעמון פרס. למרות הרעשים התקשורתיים ושפע התמונות בטלוויזיה וביקתותו שהיה לצוות של שר החוץ — הגדולה של אנשי שמיר התבטאה בנאמנות, בעבודה יסודית ולעומק, יושר ובציעות ציבוריה, והנפיית כל הזוהרים לבום. מרבית אנשי שמיר, ומשיכו עימו גם בקרבצ'ק הבאה, יתכן ומה שם אנשים, רובם ככל שה קרייריסטים, יקדמו ויקבלו אחריות בתפקידים אחרים, אבל הבסיס דומה הצוות ישאר.

יוצגיו הקרובים של שמיר הם מנכ"ל משרד רה"מ יחסי בן־אהרון, מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, יועץ התקשורת אבי פוגר ולוטש עין למשרת השגריר בצרפת, היועץ המדיני אריה מקל, ראש הלשכה ויועץ לתקשורת יוסי אלמאיר. המשרד הפוליטי בעוד שמיר בראש ובראשונה בדן מדיריך. בנושאים מפלגתיים ובין מפלגתיים יוצגו הבכירים הם רוני מילוא ומיכאל רקל. דן מרידור הביא ללשכה, בעת פרשת השב"כ, את חברו אהוד אולמרט, ומאז גם הוא שם. יתכן כי בארבע השנים הקרובות יעזר שמיר, בעיקר בנושא האמריקני, גם בביני נתניהו.

שלא יהיו אי־הבנות. כל הצוות שמיר חושב בראש אחד. יש ניואנסים, יש הבדלי סגנון, לעיתים האמאקסיות שונות, אבל כל היוצגים הם ניצים בעוויתים המדיניות.

מפחיר מכל חידוש

שמיר, בסוף ימיו בלהי, היה „אדום" בעוותיו המדיניות. ד"ר אלדד, פיר עם, רגל אדום בהתנגח אחר במאי. חברו למפחדת מספרים, כי היתה לו פילוסופיה חיים חילונית לחלוטין. היום, בשלבי הקריירה הציבורית שלו, שבר הוא מרינאי שטרן, המפחד מכל חידוש כמו מאש. הוא לא יגמה שום רעיון חדש, בשום תחום של החיים. הוא יבחר במסלול שכבר נרסה בעבר פעמים רבות, ואשר מוכר היטב גם לו. הוא רחוק מאוד מרמיינים ירחיתה. בגיבור לפרס, הוא לא יקום ביקר אחר מהמציאה ירחיו עד ועידה בינ"ל. בגיבור לבנון הוא לא יצא יום אחד מהבדר. יקשה לויעציו, וילחש להם, אני רוצה שלום עם מצרים, צאו כעת לדרך.

המדיניות של שמיר ברורה. בשמרר יכולה בלי אר"ה. הוא לא יסתה את החבל איתה יותר מדי. גם יוצגיו, החיכים, לא יתנו לו לסתוח את החוסים עם וושינגטון. שמיר יעשה כל מאמץ, ותכן גנם יצליח, להעלות את דרג הדיחוים עם ברה"מ ושאר מדינות מזרח־אירופה. לבריה"מ מעולם לא הסדיר שלטון ימני, ואמילו פאשיסטי, בארצות הפולש הבלשי במערב, לדיפו. תוך הזיב שלה: בעיראק ובאיראן, היה בתקופה כה הקשורות אבי פוגר ולוטש עין למשרת השגריר בצרפת, היועץ המדיני אריה מקל, ראש הלשכה ויועץ לתקשורת יוסי אלמאיר. המשרד הפוליטי בעוד שמיר בראש ובראשונה בדן מדיריך. בנושאים מפלגתיים ובין מפלגתיים יוצגיו הבכירים הם רוני מילוא ומיכאל רקל. דן מרידור הביא ללשכה, בעת פרשת השב"כ, את חברו אהוד אולמרט, ומאז גם הוא שם. יתכן כי בארבע השנים הקרובות יעזר שמיר, בעיקר בנושא האמריקני, גם בביני נתניהו.

שלא יהיו אי־הבנות. כל הצוות שמיר חושב בראש אחד. יש ניואנסים, יש הבדלי סגנון, לעיתים האמאקסיות שונות, אבל כל היוצגים הם ניצים בעוויתים המדיניות.

יד חוששת

אין ספק, כי שמיר הוא מעריך לצדף למשלתו את יצחק רבין כשר הביטחון. הפיולוסופיה של שניהם בנושאי יהודים־ערבים ואי־השלמה זה. גם באופים הם דומים מאוד: אנשים סגורים, מופנמים מאוד, נוקשים, לא סמוכנים. בגיבור לפרס, רבין היה לראיאי לשמיר כה"ר. מנגי שמיר לא הערבר בעבודתו של רבין מערכת הביטחון ובצל. שמיר חושש מאוד מאריק שרון, ובעיקר מנוכחותו כשרר הביטחון. שמיר מעריך מאוד את כישרוני של רבין כמנהיג לנושאי צבא וביטחון, הרבה יותר מאשר את כישוריו של בן־בריתו — משה ארנס. אולם מטאלת שמיר לא תחמלא. יצחק (ינינו) אינו שמח (ייינו), והוא לא יעוזב את המערך, גם שהאתגר גנוה וקסם מאוד. שמיר ישיל את תפקיד שר הביטחון על ארנס, ויעבור לתגן עליו לעיתים קרובות מאוד מפני המתקפות של חאלופים (מיר.). יובל נאמן, כולם דרך אגב, מפ"איניקים לשעבר.

הגישה הרוחחת ביניהן היא כי כל עוד בשכחוים שקט, האמריקנים יתנו לנו יד חופשית לעשות שם כמעט כל מה שכרצונו. מי שיבדוק מתי יצאו האמריקנים עם תוכניותיהם לשכחוים, הוא מוגיים כ־1970, ייגיו שוללן כמימשל הנוכחי, יסכים, כי האמריקנים מוכנים לתת לנו יד די חופשית בתוחה, שמורון וחבל עוז, בתנאי שהיוחוים עם מהקנסוליה בירושלים ומהשגרירות ומהשגרירות בתל־אביב, לא יהיו עצבניים מדי.

שמיר יוכה איפוא, כיעד אולי ראשון לחסל את האינתיפאדה. השאלה כמובן השלטון המקומי שחם סמוניסטים באלפתם. כל הוסמנים מעידים, כי ברה"מ ומדינות החסות שלה מגודל אירופה מעניינות כעת לשפר את יחסיהן עם ישראל. שמיר יקריש לנושא זה מאמצים רבים, כדרכו מטליריות והרחק מהתשקורת. בלשכת רה"מ סמרים רבים, כי הלשלות החוזרות לבקרים כנושא הסוריה, שבאו מצעדי פרס, פגעו בקצב שיפור היחסים עם מוסקבה.

יד חוששת

אין ספק, כי שמיר הוא מעריך לצדף למשלתו את יצחק רבין כשר הביטחון. הפיולוסופיה של שניהם בנושאי יהודים־ערבים ואי־השלמה זה. גם באופים הם דומים מאוד: אנשים סגורים, מופנמים מאוד, נוקשים, לא סמוכנים. בגיבור לפרס, רבין היה לראיאי לשמיר כה"ר. מנגי שמיר לא הערבר בעבודתו של רבין מערכת הביטחון ובצל. שמיר חושש מאוד מאריק שרון, ובעיקר מנוכחותו כשרר הביטחון. שמיר מעריך מאוד את כישרוני של רבין כמנהיג לנושאי צבא וביטחון, הרבה יותר מאשר את כישוריו של בן־בריתו — משה ארנס. אולם מטאלת שמיר לא תחמלא. יצחק (ינינו) אינו שמח (ייינו), והוא לא יעוזב את המערך, גם שהאתגר גנוה וקסם מאוד. שמיר ישיל את תפקיד שר הביטחון על ארנס, ויעבור לתגן עליו לעיתים קרובות מאוד מפני המתקפות של חאלופים (מיר.). יובל נאמן, כולם דרך אגב, מפ"איניקים לשעבר.

הגישה הרוחחת ביניהן היא כי כל עוד בשכחוים שקט, האמריקנים יתנו לנו יד חופשית לעשות שם כמעט כל מה שכרצונו. מי שיבדוק מתי יצאו האמריקנים עם תוכניותיהם לשכחוים, הוא מוגיים כ־1970, ייגיו שוללן כמימשל הנוכחי, יסכים, כי האמריקנים מוכנים לתת לנו יד די חופשית בתוחה, שמורון וחבל עוז, בתנאי שהיוחוים עם מהקנסוליה בירושלים ומהשגרירות ומהשגרירות בתל־אביב, לא יהיו עצבניים מדי.

שמיר. עצבני מאוד בנושא דיכוי האינתיפאדה... (צילום: אי.פי.)

שנית סריי־לאנקה לא תיפול

בעוד כחודש יערכו בחירות בסרי־לאנקה ועד 1972 ציילון, ובארץ מתעניינים בהרידה. קיים חשש, כי ראש האוטוריציה, ומי שהיתה הנשיא עד המפקד ב־1977, וגברת באנדראניקה, תזכה בבחירות. שובה של גברת הברדל הסינהאלזית לשלטון עשוי להביא לחיסול האש הקטנה של יחסי ישראל עם סרי־לאנקה.

הקשרים של ישראל עם קולומבו ירעו הרבה מאוד ירידות ומעט מאוד עליות. ב־1970, בעקבות לחץ ערבי בלתי־פוסק מנתקת סרי־לאנקה את יחסיה עם ישראל. המדינה האסיאנית החידרה שנקטה בצעד כל־כך קיצוני, משפחת באנדראניקה. קדם הבעל ואחר־כך אשתו, הין עוינים לישראל. דה"ם לשעבר, מנחם בגין, תמה בשעתו, אני אוהב לשתות תה מציילון, ואינני יודע למה הם אינם אוהבים אותנו". הוא מסבו דיע, כי יותר מאשר הם אינם אוהבים אותנו, הם תלויים בכלכלתם בעולם העיבי. חלק גדול מהיצוא שלהם מופנה לעולם זה. 100,000 מתושבי הארץ עובדים במדינה המפרץ הפרס־הסעודית.

במהפך של אוגוסט 1977 נבחר ג'וניוס ג'איאראנה, גם הוא בן הדור הסינהאלי, לנשיא. המנהיג החדש נחשב לפרו־מערבי. תחילה גם הוא עלה על זקנו האנטי ישראלי, וצוטה. כך למשל באוגוסט 1979, כוטיירה של הבלתי־מוזהות, הוא גינה כתקיפות את הסכם השלום המצרי־ישראלי. כינתיים התחילו בסרי־לאנקה בעיות מבית, בשהמיעש הטאמיטי התחיל לדרוש לעצמו, כולל באמצעים אלימים מאוד, זכויות לאומיות. סרי־לאנקה נקלעה לשסיכות רמים, שלנו יכולה להוביר את ימי גירות הלא עליים. בקולומבו החלו להתפרסם יריעות, כי מנהיגי הודוע הצנאית של הטאמילים מתאמנים אצל אש"ף בלבנון, וכי הנשק לאי מגיע ממקורות אש"ף.

ב־1983 החלו להתרקם בחשאי יחסים בין סרי־לאנקה וישראל. נציגים של שתי המדינות קיימו פגישות עבורה בצפון־אמריקה ואירופה. הסינהאלזים ביקשו סיוע צבאי והדרכה בריכוי הטאמילים. ישראל דרשה חידוש היחסים הדיפלומטים. הסינהאלזים חששו מהתגובה הערבית. ארה"ב לחצה על ג'איאראנה לצעד אמיץ לכיוון ישראל. הוא עצמה רצתה לסייע לסינהאלזים, אך לא יכלה בשל הטאמילים הזורים. ישראל הזה בנשי נות. באפריל 1984 חודשו היחסים בין סרי־לאנקה וישראל, אך העולם גילה עובדה זו רק בעבור חודש. אנשי שב"כ סייעו וכנראה מסייעים גם היום לסלטונות על סמך בראשות דוד מתבאי, בשגרירות האמריקנית בקולומבו. זה המקרה היחיד בו משרד אינטרסים ישראלי פועל מתוך שגרירות אמריקנית. בשאר המקרים בהם יש לנו משרד אינטרסים, הוא פועל מתוך שגרירות מערב־אירופית.

השלכות שליליות

חידוש היחסים הביא למתקפה קשה על שלטונות קולומבו מכחוץ (מרינות ערב) ומכיון (באנדראניקה, דאנגלס ליאנג, מזכיר המדינה, שהדוזיק לכת — ביקר בארץ ודיבר בזכות היחסים — נאלץ להתפטר. לאש"ף דרך אגב, נציגות בדרג של שגרירות בקולומבו. לפני שנתיים עדר הנשיא הרצוג, בעת שובו מביקור ממושך באוסטרליה ובאוזר האפאסיפי, ביקור מעניין בסרי־לאנקה. הביקור לא היה רשום בתוכנית המסע שנמסרה לעיתונאים. הרצוג הוזקל על־ידי ראשי השלטון באי בכל הכבוד הראוי. את הישראלי. ההתרדרדות בנושא כמתון הפנים אילצה את הנשיא ג'איאראנה להבריז ב־27.10.88 על פיזוד הפרלמנט ובחירות חדשות.

בארץ ונשמים מאוד מנציגון של באנדראניקה. מהפר שעלול להביא לירידה לסמוין של מאמצים ישראלים בדולים, בתנאים קשים מאוד ובעבודה מלוכלכת. לניתוק כזה עשויות להיות השלכות שליליות גם על יחסי ישראל עם ארצות אחרות בעולם השלישי. דווקא בתקופה בה המדיניות הישראלית שנבחרת תואנה באפריקה השחורה. דרך אגב, בעצרת האו"ם מגביעה סרי־לאנקה כשנים האחרונות באופן סטרתי נגד הצעה הערבית־מוסלמית להחיות את ישראל מהארגון.

אחד"ב בדרכיה, וישראל בדרכיה המוגבלות יותר, עושות הכל כדי ששנית סרי לאנקה לא תיפול.

פרנק קרלוצ'י

מה עושות האיאטולות בדמוקרטיה הישראלית

„עכשיו יהיה לכם קל יותר לעשות שלום עם איראן מאשר עם ירדן", אמר בשבוע שעבר שר התנגה האמריקני, פרנק קרלוצ', ספק בהומור ספק בציצנות, לשר ישראלי בכיר, בתגובה להתחוקתן של המפלגות החרדיות בבחירות בארץ.

קרלוצ'י כא לפגישותיו עם שמיר, רבין ופרס, במשלחת גדולה מאוד, המורכבת עשר איש. לאמריקני, שסרם ותאוושטו מהמתפיכה ה איסלאמית באיראן, קשה היה להבין בה עושות האיאטולות בדמוקרטיה הישראלית", כפי שהם עצמם התבטאו.

אך עושים את זה ההיסטוריה מלמדת כי בשהיו שרון ומרנס שרי ביטחון לא היתה אוהבם אינתיאראה בשטחים, אבל גם שקט לא היה שם. ובינתיים גם קם דוד אחר בשטחים. שרון הוגה חידוח קטנה וסדירות ושבי חזוק. בדי להביא לשקט בשטחים, משהו בנוסח „חזוקבנים" שר רבין, אבל בתנאים נוחים יותר. אך ההיסטוריה מוכיחה, כי קשה מאוד לדכא תתקוממות ומאוויים לאומיים של עם.

שמיר יהיה עצבני מאוד בנושא דיכוי האינתיפאדה. שרון או ארנס בשטחים עשויים לתעלות את מפלס האלימות, ולא לחשיב שקט. אז אי אלחוז לאחוזו שנני שנני האחר ליחשו לדהים. ראשונים לבוא אולמרט ומרידור — אוטונומיה. כמו שכתוב בהסכמי קיסנג'ר ריוויר צא מסרבני הערים, ואפשר לערבים לנהל את חייהם האזרחיים בדינון, ניהול הדרגנה. מדינומים חיכוך. הביטחון השלילה בצירים הראשיים בדינון, ניהול חיים שלהם בדיירים. האמריקנים כמובן יתנו לכיתון אולמרט ומרידור. התנחלות יוגבו בנוגר. הבטחון לה — נגר. שמיר נוטה כיום לכיוון של יד חוקה וחדוע נמיר. הבעיה היא כמובן, כיצד הוא יעיב כגנר קיד הבדל האלים של אינתיפאדה אלימה ולחץ אמריקני אגרסיבי.

לתוך התסבוכת הזו נוספלת כמובן, כל בעיית התנחלויות. גוש אמונים לחץ להקמת עשרות התנחלויות, פיצוי למעט אפס התנחלויות באריבע השנים האחרונות. דרך אגב, לא ברור כלל אם לגוש יש אנשים לישובים חדשים. שמיר, אם הדבר היה תלוי לב בו, היה נותן לגוש יד חופשית יותר. אבל כל התנחלות נוספת פדיחה עוד איתנתיאראר. עד לחץ אמריקני, עוד מנקמיות נוסח הפרלמנט הארוחי עשר איש. לאמריקנים המתרון חישן היה עיבוי ההתנחלויות הקיימות. המעט בגוש אמונים לא יאכלו פחיתין בזה. שמיר יאשר ההתנחלויות, אבל הרבה פחות ממה שהגוש ירצה.

עורכות: תמר ממשר, מרים פרנקל
עורך גראפי: שאול קנז
מראיינים: חיים מרגלית, אדי נחשון, אבשלום קווה
העורך הכלכלי: צבי טימור

המשק לאחר הבחירות

מה צפוי ומה רצוי

לאחר הבחירות, יעמדו בעיות חנושק על סדר היום במלוא חריפותן. הבעיות הן שער מטבע, המפגר לאחר התקיעריות הכמקומיות, אינפלציה בקו עליה, גרעון תקציבי גדל, יצוא נמוכמפים, תעשיות מתמוטטות, הרוגת המסוגרות, החובות המצטברים של המשק התקלה ובעיית מניות הבנקים המשלכה.

"על המשטר" חשב לכנון לכנס תחת גג אחד את כל מרכז המשק ובכירי הכלכלה, ביניהם שרים בכירים מטפרדי המשלכה, ראשי ההסתדרות, מעשיקנים, חקלאים, נגקאים, כלכלנים ועורכים כלכליים אם עתונים. נראה, כי המנוסן המיוצג כאן נוחן בעצה זו אח החוך רב־עוני ביותר של ההשקפות, מכל הזוויות האפשריות. וההצעות לפתרון המשבר הכלכלי החריף. שאלו וקלע המשק. פתיחת רב־שיח כזה עשוי לשמש את קובעי המדיניות ואת הציבור הרחב. המעוניין לדעת מה צפוי ומה רצוי.

יתכן, שקוראים רבים, שיקבלו לידם לראשונה את המרקם הכלכלי של "על המשטר", שחוזנו, שציבור כה גמון של אנשי כלכלה חביע נכונות להשתתף במרקם אך אולם, כל אחד מהמשתתפים התארח בעמודים אלה נעמים רבות בעבר, יש תם, שעשו לא בנוכחת המתוכן על העיתון, ואחר הגישה חטקנועית על עמודי הכלכלה. יתכן, כי תם יודעים כי המדור הכלכלי נקרא ע"ידי קוראי המדיניות, ועל־ידי רבים מאנשי הפעולה בנשק. יתכן, כי מעריכים שבנוסף לגישה הקטגוריה, סיגנו המדור הכלכלי נגשה ויחודית, ובעמאות, ובכמות נגד הזרם.

עקבו: מדור זה פתח במאבק נגד הריבית המטורפת שמדן לכתוב של יחי 1985, כאשר חרוב בעולם התעשיה ובהתיישבות החקלאית עדיין לא היו מודעים לעומק הבעיה. המונח "ריבית מטורפת" נולד על פי עמודים אלה. גילוי זה, ורבים אחרים מסוגו, שוחבאו לידיעת הקוראים על־ידי ניתוח עצמאי של העובדות, מחוים סיבה מספקת לכך, שכל המעוניין בכלכלת ישראל, יתמנה מטיפול אמיתי ודציני בבעיית המערכות הכלכלי ומחדיש שלאחר בחבירות.

המערכות החברתיות. כל אלה מעידים רק על אפס קצוה של הגישה האגרשיה, המעולמת הקפואה של המשטר בתחום זה.

שר האוצר מרון, שחה למען שמירת הציבות.

— סיסמת הציבות היא סיסמה של פוטלים אלגנטי. הוא מבריז עליה משום שהוא יודע, שהיא שוכה אל לב רוב הציבור. הציבור אוהב ציבות. אבל זוהי סיסמה שמשמעותה המוכה בו הנדרך בהתקרמות. אפשר היה לקיים את הציבות אילו לפני 8־10 חודשים, כפי שהצעתי, ולא רק אני, היינו מגיעים לחסכם מתדיש בין הממשלה, ההתחדרות המעסיקים, שהיה כולל בחוכו את מרכיב מדיניות הסכר לשנתיים, אם שינוי שער חליפין, תוך ניצול השפעתו מן הארמנלצה, הורדת הביטוח הלאומי ומשיכה על גובה עליות העבודה, למרות העליה בשכר והורדת שערי הריבית לגמוד המייצר המייצא.

שר הכלכלי הבבור של המערך רשב בממשלה הקדמות רחוק ממוקדי הבחירה, בשר הבלבלה הרחבנו, ולאחרונה גם בשר התקשורת, אולם, זה לא מנוע ממנו להגיש תובנות בלבליות משמעותיות לדיון במשמלה. תובנות הדיונים היו בחדר־בלל מאבוהות המשק גלש למיתון, למרות אזהרותיו.

איך גלש המשק, במשך שנה, מצמיחה למיתון ולהתמוטטות המגזר הייצרני?

יעקבי: זה בשנה הנוכחית נמנעת מלקבל החלטות כלכליות מפשעמיות. זו היתה שנה מכוחנת לחלוטין מבחינת התקדמות המשק. לכאורה, במעטה של אי־ניהול כלכלה בחירות: למעשה — המנעות מקבלת החלטות. העלולות למנוע בסיכוני הליכוד בבחירות עצמן: המשך הקפאת השער, המסחרים, אי קביעת סדרי־עדיפויות בתחום התקציב, הימנעות מטיפול אמיתי ודציני בבעיית משקיעה של המגזרים המייצרים הייצוא, וכל שאר המערכות החברתיות. כל אלה מעידים רק על אפס קצוה של הגישה האגרשיה, המעולמת הקפואה של המשטר בתחום זה.

— סיסמת הציבות היא סיסמה של פוטלים אלגנטי. הוא מבריז עליה משום שהוא יודע, שהיא שוכה אל לב רוב הציבור. הציבור אוהב ציבות. אבל זוהי סיסמה שמשמעותה המוכה בו הנדרך בהתקרמות. אפשר היה לקיים את הציבות אילו לפני 8־10 חודשים, כפי שהצעתי, ולא רק אני, היינו מגיעים לחסכם מתדיש בין הממשלה, ההתחדרות המעסיקים, שהיה כולל בחוכו את מרכיב מדיניות הסכר לשנתיים, אם שינוי שער חליפין, תוך ניצול השפעתו מן הארמנלצה, הורדת הביטוח הלאומי ומשיכה על גובה עליות העבודה, למרות העליה בשכר והורדת שערי הריבית לגמוד המייצר המייצא.

לצערי הרב, שר האוצר וגם אחרים, סירבו ללכת בכיוון זה, משום שידעו שהרבר יביא לצורך בקבלת החלטות חדשות. קבלת החלטות חדשות יצרית דעות, וזה אינו טוב לשטליית הציבות. הציבות טובה להמנעות מהחלטות, למי שחוזר עליה כעל נוסחת־פלא, אלא שכל־כולה הולכת שולל.

התהליכים במשק המודרני ביותר זה זמן רב. חלק מבר נובע מהאינתיפאדה, חלק נובע מהקפאת שער החליפין וגובה שער הריבית, חלק נובע מאי־יעילות פוליטית וכלכלית, שעצרה קבלת החלטות ברמת המפעלים והיזמות, ברמת המגזרים. חלק נובע מהדרך רמין ותנופה בגיום הקסעות הון בדרל ומעצרה מפעלי פיתוח שחוריים ולאומיים, כגון נוטאים שאינם מתיבים בכלל תקציב, כמו גמל תעופה באילת, או מפעלים אחרים. אילו היתה קמה ממשלה אחרת בישראל, ממשלת מערך עם שותפיה הפוטנציאליים, ניתן היה לשנות גם את מדרי הקדיונות: להקטין ב־200 מיליון שקל בשנה את הוצאות בטחוניים, להביא להסכם בין המשלה, ההתחדרות המעסיקים, שריצה מגמה חדשה במשק, בכיוון יציבות, תוך בדי צמיחה המבוטסת על יצוא ותוך בדי יצירת תחומים בטחון לעובדים בקרב העובדים, המעסיקים והמגזר המייצא, ותוך בדי הבראת התנישבות ומפעלי הייצוא הגדולים במדינה, בכללם מפעלי חברת עובדים. אבל, לא שמרה לקום ממשלה כזו.

ממשלה שתקום, אם תקום, בין שהיא ממשלה של ליכוד דתי ובין שהיא ממשלת אחדות לאומית לתקופה מוגבלת, היא ממשלה של אי־מוביליות. ממשלה של הערר שינוי, של רשוים כמקום, לא תוכל לשנות, את מדרי העדיפויות ולא תוכל להביא להקצאה מחודשת של משאבים. היא עלולה להביא לאחת משתי התוצאות הבאות: או לכרסם את מערכות יצור ויצוא והמשך ההידלדלות של אזורי הפיתוח והמשך ההידרדרות של התנישבות, או לטיפול פופוליסטי בלתי בתוחם בסערכות האלה, ואז — לליבוי מחדש של האינפלציה. שתי אלה הן אפשרויות נאיטיות. לדעתי, ממשלה אחראית יכולה, גם בתנאים הקיימים במשק, שיש קשים הרבה יותר מהתנאים שהיו לפני שנה אם שנה וחצי בשיקם הישראלי, להביא להפנת רוב הדעים. אילו היה מוסכן הסכם מפושט אם אפשר יהיה לשנות את מדרי העדיפויות בתקציב: אם אפשר להגיע להסדרי קונסולידציה וקונורדה, פריסת חובות והביקה, כמה מהן והורדת שיעורי הריבית לחובות לטווח ארוך להתיישבות התקלאית: אילו ניתן היה להביא לשינוי שער החליפין, ללא הספקה אינפלציונית בספעותית, עליידי נטרול הנטפעה באבעות הסכם שבר מחדש. מצד אחד, הורדת שיעורי ביטוח לאוכ, מצד סני, ואולי אפילו הפחתות מיסוי לבעלי הכנסות נמוכות וביניוניות כפיצוי על אי העלאת שכר — אם כל אלה ניתן לעשות וחייבים לעשות, כי הסוכנויאלים שלנו מדודדרים ומערכות שלמות עלולות לאבר את חיוניותן לטווח ארוך.

איך דעתך יש לנהל בבעיות כמו יבורי, או הדגיישבות הקיבוצית?

— נתיחס ל"בור" כדגם. ניתן למנות חמישה נרמים לקפיי "בור": שלושה מהם, כתוצאה מתנאי שעלה כלליים במשק, לא באשמת "בור", שהשפיעו באותה מידה על מפעלי הקיבוצים הרבים אחרים במשק הישראלי: קיבוע שער החליפין, שעודד כושר תחרות של היבוא מול היצוא המקומי ומנע בדוחיות הבראה. שעדי ריבית גבוהים יתר על המידה: קיצוץ תקציב הביטחון במסגרת הרוכנות הכלכלית, שהקטין את הזמנותיו של מערכת הביטחון ממעפעלים כמו "מלתם", "טלדר", "חרי־ראן", ומהתחרים בעיר כמתבית מתפוסת "בור".

יש שתי סיבות נוספות: סיבה אחת — ניבוריות,

עמוד 8

ארנון טיברג:

המשך המדיניות הקיימת — אסון לתעשייה

התעשיינים חשים זה זמן רב, כי הם משלמים את המחיר הכבד ביותר של התנהגות הכלכלית הנוכחית, שעיקרה הכרכי הוא שמירת היציבות, תוך הקפאה ממושכת של שער החליפין. מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, אומר כי היא מצפה שכל ממשלה שתקום, יתראה מיקר מרכזי את הנושא הכלכלי. התנהגות הכלכלית מ- 1985 מיצתה את עצמה, אך הגענו ליציבות ברמת האינפלציה, שהיא פי שלושה ויותר מרמתה במדינות המערב."

לדבריו, יש לזרוע את האינפלציה לרמה האירופית, ולספר את כושר התחרות של המשק, כדי להביא אותו לצמיחה. "פעולה כזו היא קשה, לפחות כמו המדיניות הכלכלית שהתקבלה ב"85, והיא מחייבת שיתוף־פעולה בין הממשלה, ההסתדרות והתעשיינים. לכל צד יש אינטרס לשתף פעולה, ואני מקווה שהמשכר הלכלי לא יפגיע יותר, כדי שכל הצדדים יתלכדו."

ממשלה צרה, ובמרם בראשות הליכוד, לא עלולה להקשות על שיתוף פעולה כזה?

— האינטרסים של התעשיינים ושל ההסתדרות הם חזקים מאוד כיום, בתחום פיתוח התעשייה. האבטלה הולכת ומעמיקה, ולצורך שיפור מצבה הכלכלי של המדינה, אני מניח שההסתדרות תהיה חייבת לשתף פעולה, ובראשו שתעשה את מרצון. היציבות חשובה, אבל צריך להשיג אותה ברמת אינפלציה נמוכה. המשך המדיניות הקיימת הוא אסון לתעשייה. כל יום קורסים בעיתונים, שמפעלים נסגרים, כולם חשבים, ש"כדי" היא הבעיה, אבל מדובר במפעלים רבים אחרים, המשך המדיניות הנוכחית הכניס את כל התעשייה לבעיה הזו. יש לנו מגעים עם כל הגורמים, שעוסקים בתחום הכלכלי. צריך להחלים על תקציב המדינה ל"89, ואין לי ספק שגם ממשלה צרה תקבע תנאי תחרות מביאים לתעשייה.

מהם הצעדים המיידיים שיש לבצע?

— אינני רוצה להיכנס לפרטים. יש לנו תוכנית, שיש לדון עליה עם כל השותפים. אין טעם לקבוע את גודל הפיחות, מבלי לקבוע את הצעדים הנלווים. יכול להיות פיחות מספק בשיעור של 8 אחוזים, ופיחות לא מספק בשיעור 15 אחוז — תלוי בצעדים הנלווים.

אדיר נחשון

■

סטף ורטהיימר:

המטרה — עצמאות כלכלית

עצמאות כלכלית צריכה לדחות המטרה של כל האחרים — אומר מסקן ורטהיימר. היא לשעבר מנהל רשות ני"ע, הועשיין ובעל מניות בחשיבה מקורית. עצמאות כלכלית תיתכן, לדעתו, אם הממשלה תבקש מעולין, או משהו דומה ואמריקני העתידי, כי ארה"ב לא תוזים בסמים לחיקון שביאותינו הכלכליות, ובמיתון — כן למשקן האחרות — לא. הוא מאמינה שהיא פסיקה, כי על ארה"ב לבצע את הנעיה תוך חמש שנים.

עצמאות כלכלית כמטרה צריכה להיות מלווה במערכת חינוך אחרונה, שתביא את אזרחי המדינה כולם, יהודים וערבים, לחשיבה חדשה. גם הצעירים המדינים יש להגיע לשלום ולהתחיל לחפש בשטחיה את המתחרים הכלכליים. בעבודה בצוותא אפשר יהיה לגבור עליהם.

הרטהיימר קובל על כך, שרמי האבטלה, שמשלמים לדורשי עבודה, גבוהים שיעורם קרב לשכר המינימום במגזר הציבורי, ולכן לא כדאי לשבטלים לחפש מעבודה. הוא אינו מתנגד עקרונית לדמי אבטלה, אך חושב כי הם חייבים להיות בקטגוריה הגיונית בשיעור כזה, שיגיע את מחפשי העבודה לחשתבן בכל מקום־עבודה הקשן לידיים עבודה. לשכת העבודה בנגעע ברדך־כלל למבטלים, משלשת להם דמים מבלים זמנם לריק.

אם הצעותיו של הרטהיימר יתקבלו, ניתן יהיה לסעמו, לחתנבר על הקשים הכלכליים והחברתיים ולהוביל את המדינה למקום אפקטיבי. אך הוא מכיר את הנפשות הפועלות: המבוגר בין הליכוד והמערך קטן מאוד. הראייה — איך יכולתם להבטיח בטחון עתיד מגיות הבנקים ובמסכמות סביב "כור".

דיים פרבלית

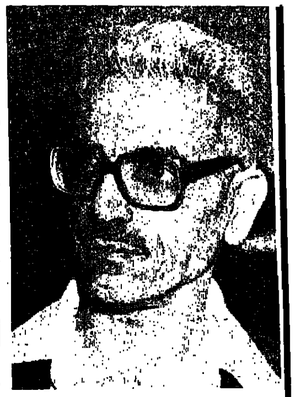

ישראל קיסר

שלושת היעדים:
תפוקה גבוהה, ריבית נמוכה ושכר משופר

עיסקת־חבילה או הידברות

ישראל קיסר, מנהל ההסתדרות, הועמד בפני בעיות קשות בחברת העובדים, בשירותי הבריאות ובתחום התעסוקה והשכר. כל עוד שהמשק נמצא במצב של יום לאחר המהפכה, נמצאת ההסתדרות ערב בחירות.

האם אתה מצדד בעיסקת חבילה ועליי אלו קודמים?

— אינני אוהב את המושג עיסקת חבילה, אלא מעדיף את המונח הידברות. עיסקת חבילה מומנת בחובה תפיסה, שרק העובדים צריכים לתרום, בעוד השותפים האחרים, הממשלה והמעסיקים הפרטיים, יכולים להישאר ניטרליים. אני מצדד בהידברות בין הגופים המרכזיים במשק, כדי להשיג מספר מטרות משותפות. זאת, כאשר הבעיה המרכזית הדרושה תשובה מהירה והדר־משמעית היא בעיית התעסוקה.

המשק הישראלי נמצא בנסיגה, תוך הפחתה במיסוי. עליפי הנתונים המצטברים עולה, כי חלה נסיגה משמעותית בחלק הישראלי של המשק, על כל חלקיו. לכן, יש צורך בהידברות, כדי להפסיק הידרדרות זאת. אם יעשה הרבר על בסיס של שוויון, נשתף פעולה, אבל אם יהיה ניסיון להכתיב ולכפות שורה של צעדים על ציבור העובדים, העלולים לפגוע בהכנסותיו, ההסתדרות תגיב.

נראה המצב במשק, האם אתה תומך בפיחות?

— אינני תומך בפיחות, מה גם שהנושא הוא באחריותו הבלעדית של הממשלה. מעולם לא הבנו דעה בנושא. הדבר, בכללו, גורם לעצבנות במשק. ההחלטה בעיקר, של שר האוצר. יש בעיה של רווחיות היצוא, בעיקר בתחום היצוא לגוש הדולר. ולכן הממשלה חייבת לתת את דעתה לפתרון קטע חיוני זה. יש דרכים שונות לכך, ורק אחת מהן היא פיחות.

האם ממשלה חדשה, ימנית ואנטי־הסתדרותית, תבבור על תוליכי ההבראה בחברת העובדים, השרויה במשבר?

— הרפורמה בהסתדרות עומדת בפני עצמה. אם תקום ממשלה בראשות הליכוד, הצורך ברפורמה יהיה הכרחי וחיוני עוד יותר. ההסתדרות לא יכולה לסמוך על הממשלה, גם באותם חלקים שבהם היא ממלאת תפקיד ממלכתי, כמו באזורי הפיתוח. לכן, עלינו להעמיק את הרפורמה במשק ההסתדרותי, בין השאר בהעתקת האחריות על המפעלים, על הנהלות שלהם ועל העובדים, תוך שמירה על העזרה ההדדית.

יש לחזור ולהדגיש, כי לממשלה אסור להתעלם מן הקשיים שבו נתונים מגזרי תעשייה שונים, ועליה לסייע, הן למשק ההסתדרותי והן לפרטי. בשני המגזרים מועסקים עובדים, שהם חברי כל המפלגות. אין כיום בארץ מצב של עודף עבודה ועודף ידים עובדות, ולא נוכל להרשות מגירת מפעלים. ישנה כיום אפשרות לשקם מפעלים, השרויים במצוקה, בסיוע הממשלה. כך יש להתעלות מעל שיקולים פוליטיים־מפלגתיים צרים.

לאחר ההפרר של משמרת שנייה בקופת־חולים, ביצר אתה מעריך את הסיכוי להמשך הבראת קופת־חולים?

— קופת־חולים הינו מוסד, המעניק שירות לכשמונים אחוז מהאוכלוסיה. לכן, המשכלה אינה יכולה להמשיך להתנער מקופת־חולים וממערכת הבריאות. ההידרדרות בכל מגזר זה נובעת משיקולים פוליטיים, לא ענייניים. לדעתי, הציבור כבר מבין, שלא מדובר כאן באיזה מפעל פרטי אי בקפריסין, אלא בנושא כבר־משקל שבו לממשלה אחריות כבדה לא פחות.

עשינו מספר צעדים דראסטיים, ביניהם רפורמה פנימית. בכך הרמנו את חלקנו במסגרת ההתייעלות ושיפור השירות. זה לא בא במקום אחריות הממשלה, אלא רק מגביר את הלחץ עליה, שתיתן את חלקה בהבראת קופת־חולים. אין גם לשכוח, כי חלקה של הממשלה בתקציב קופת־חולים ירד לשני אחוזים, וחצי יש לשנות.

האם יכולה ההסתדרות לתרום למאבק להורדת הריבית הדרסנית במשק?

— שתי בעיות קיימות בנושא זה: ראשית, הריבית שהעטבה מאז הפעלת התוכנית הכלכלית, מונעת מגופים כלכליים להשתקם. הבעיה היא בנדול. מוכרחים למצוא סידור, והממשלה אינה יכולה שוב להימצא מוצץ לתחום זה. שנית, החשיפה של המשק בשנת 1992 לשוק האירופי המשותף. לא נצליח להתמודד עם מצב חדש זה, ללא שלושה עקרונות עיקריים: תפוקה גבוהה, ריבית נמוכה ושכר משופר. יש להדגיש, כי לפתוח של המשק רוכבת סכנה אמיתית, אם לא יישמו שלושת עקרונות אלה. לא ניתן יהיה לעמוד בתחרות חופשית מול משק אירופי כה גדול ומגוון, ללא שינויים אלו.

שיעור האבטלה גדל לממדים מסוכנים. האם להתחרות הבלים והבוז להשמיע על בלימת התופעה?

— הבעיה המרכזית, שבפניה ניצב כיום המשק, היא הצורך בצמיחה. כין היתר, כדי לבלום את האבטלה, שאכן מגיעה לממדים מראיגים. הממשלה שתקום תצטרך לטפל מיד במוקדי אבטלה וליצור מקומות עבודה. בזמנו, המצנו גוף משולש של ממשלה, הסתדרות ומעסיקים לטיפול בעניני תעסוקה. במסגרת ההידרדרות העתידית, ניתן תנרך לחרש פעילות נוף זה.

אבשלום קדוה

■

ממשלה אחראית או דשדוש במקום

(המשך מהעמוד הקודם)

שנובעת מתפיסה ציבורית, שאפשר לדחותה עליה, אך היא קיימת. זה הנורך לקיים את מערכת המפעלים של "כור" באחוזי פיחות, גם אם הם מסמיריים, לשם תעסוקה, הנגלל הייצוגה של אותם ישובים קטנים. אין ספק, שזה פגע ברווחיות "כור". דבר נוסף — מחדלי ניהול. גם פיננסיים וגם עיסקיים. אם נשקלו את הנורמים, נאמר ששלושת הנורמים הראשונים, של תנאי המעלה, הם לפחות 60 אחוז מסיבות ההמרה וההפסדים של הקונצרן. כדי להבריא אותו צריך לשנות את כל חמשת הנורמים: שינוי תנאי המעולה על־ידי הורדת שערי הריבית ברמה של המקרו לכל אחוז המביאר המייצגא שינוי שער החליפין במסגרת אחוז הסכם משולש: אישור הדרגתי של הרחבת השוק של "כור", בעיקר בחו"ל, דבר שיעזור מאוד ויסתייע מאוד בסיבוי שער החליפין. בדים ריבוי, מחיצה מחודשת של מדיניות ניהולים של המפעלים הבודדים — האם יש הכרח, בכל מחיר, לקיים כל מפעל ברמת התעסוקה הקיימת. לדעתי, אין הכרח כזה ואסור לעשות זאת, כי זה לא חשבון יכולת המיתות ותעמוקה של "כור" בעתיד. הנורם החמישי — שינויים יסודיים בבחזל. דומה, שהשינויים האחרונים כבר ותחילו להתרחש ב"כור".

לגבי הפיתיישבות, בקיבוצים יש מערכות מאורגנות ריכוזיות, שנעשות באחריות משותפת. לעומת זאת, יש עשרות ומאות מושבים שהתמודדו לבדם ולקלקיריים. אלה הן שתי סוגיות שונות במהותן. דרך הטיפול היא בשלושה ביחוגים: אחר — פריסת חובות הדורה שיעורי הריבית, בלומר: הארכת משך הפרעון הדרדת שיעורי הריבית, תוך הסתייעות במקורות ממשלתיים: גישור הפער בין הריבית הגבוהה הנמוכה, תוך עשיית הסדר עם מערכת הבנקאות, ואולי תוך הקלה בחנאי הנזילות. דבר שני — תכנון מחודש. כלומר, הכנתה שהכסמים המנורמים אכן ישרתו את השיבוי כמבנה הפיננסי ובבשור המעולה של המושבים והקיבוצים הללו. הדבר השלישי, שקשור בתנאי המעולה במשק, זמה שהל על "כור" הל גם עליהם — שינוי בשער החליפין, כאשר הלקאות מייצאת 40 אחוז מתעסוקה, וכאשר בקיבוצים 60 אחוז מהתעסוקה היא לא מהחלקאות וחלק מזה — מיצוא.

שינוי שער החליפין ישפר מאוד את מצבם הכלכלי של המערכות האלה, וגם הורדת שיעורי הריבית למגזרים המייצאים והמייצאים היא בעלת משמעות רצינית. אלה הן הדרכים להבריא את המערכות הללו. העלות השיורה על התקציב יכולה להיות נמבלת, בלי לנקוב בסכומים, מבחינת כשר הנשיאה של המדינה, ותהיה כאן הצלה של מוסכיציאליים לטווח ארוך. אמור בכלל לעסוק בחצלת מערכות, שאין לחן סיכויי הבראה וסיכוי פעולה. אבל במקרים אלה מדובר בחצלה של מערכות, שנתרמו בעיקר מתוצאה מתנאי הפעולה במשק הלאומי, ושיש להן סיכוי להחלצות ולהבראה לטווח ארוך. זאת, בתנאי שהן יעזרו לעצמן לעזור לעצמן. אני מקווה, שיש מספיק חכרה מתודרת ותחושת אחריות לא לחזור על הטעיאות שנעשו, ונעשו שגיאות כבדות על־ידי העומדים בראש המערכות האלה. שנית, אני חושב, שגם חלקה המומרי נלמד מהחלן הזמן.

לדעתך, אפשר עוד לעצור את הגלישה של המשק למיתון ולאבטלה גבוהה?

— ניתן לחאט את הגלישה, ובעוד מחצי שנה עד שמונה חודשים לשנות את המגמה בכיוון צמיחה הדרגתית. אם יושג הסכם בין הממשלה, הנמעסיקים, שכולל בתוכו את ארבעת המרכיבים שהם מוקשה אחת, תוך חודש ימים, ויופעל מיד לאחר מכן, אם הוא לא יושב ולא יופעל — המשק ימשיך להידרדר למיתון ויביא לגידול באבטלה בעוד אחוז וחצי או שניים במשך השנה הקרובה, ובעיקר, נאבד אוזרי פיתח ועדי פיתוח, השכלה גבוהה, מדע, מחקר ומוחיאים מקצועי בישראל, שמצא לעצמו כרי־מדעה בחו"ל.

הזכרת את האינתיפאדה באחוד הנורמים, שהשפיעו על הכלכלה. האם, לדעתך, יש לבך פתרון פוליטי, שיכול למנוע את המחיר הכלכלי שאנחנו משלמים עבור המצב הזה?

— ביבואר 88, אמרתי שהאינתיפאדה תהיה הגורם הכלכלי המכריע ביותר בהתפתחות המשק הישראלי השנה. לענו לי. אבל הוים אף אחד כבר לא מוזל במשקל האויר שהיה לזה בתחומי התיירות, היצוא ותקציב הביטחון והמשכורת, רמת התפוקה ורמת הפריון. הדרך לפתרון בעיית השטחים היא דרך פוליטית, ולא צבאית: פה ושם יש להכביד על, להגביר שיטור, להעניש. אני בעד קיום שלטון של חוק וסדר, לא רק בשטחים, אלא גם בישראל, ואיני מצדע לעשות את ההתחנות האלה יותר מדי, אבל באותן בסיסי אני מאמין רק בפתרון פוליטי. הפתרון השליטי, יהיה אז בדרך המשאומנן, או בדרך של הסכם שלום, או בדרך של הסדר־ביניים מוסכם על שני הצדדים. לפי דעתי, הוא יכול להיות גם בדרך של הסכם־ביניים חד־צדדי. כלומר, יציאת ישראל מכל השטחים, שאינם כלולים מתוכנית אלון. יש להשאיר את הניהול האזרחי בידי התושבים, ולשמור על האוכלוסים הצבאיים כלבד, על־ידי מתקני הגנה, החוקת מקרים אסטרטגיים. ואת, עד שישנו הסדר ביניים מוסכם, או הסכם שלום. אין שום צדק ושום עניין להגיד להם מתי פותחים את התנועה ומתי סוגרים את הגבולות. כמה פיטום מוניציפליים לשלם, אם מי הם יבחרו בראש־ערי ומי יהיה חבר מועצת העיר. זה לא עניינו. כיצד הם יבחלו את מוסדות החינוך שלהם, זה העסק שלהם. אנחנו לא צריכים לגזל להם את החיים.

■

הלוח הביתי

שיכון עובדים לצעירים

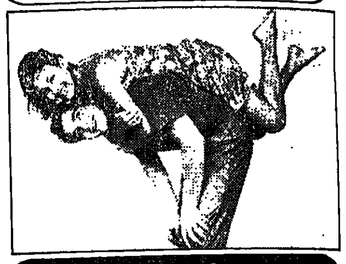

מרכז
תל אביב - לה-גרדיה 58, יד אליהו טל. 03-390721

• בת-ים - ברמת הנשיא דירות 3 חדרים מרווחות, 82 מ"ר ודירות 4 חדרים 88 מ"ר.
• בת-ים - מגדלי הנשיא, דירות 3 חדרים כ-80 מ"ר ודירות 3½ חדרים 88 מ"ר.
• ראשל"צ - ברמת אליהו בבנין חדש נותרה דירה בת 4 חדרים בת כ-87 מ"ר.
• פ"ת - גני חן דירות 3½ חדרים 88 מ"ר
• נווה עופר - ברחוב אוהלי יעקב דירות 3 חדרים בגנות עד 79 מ"ר.
• ת"א - אמירי אלון - באזור הרחובות יגאל אלון, עמק הברכה ופרי מגדים דירות 3 ו-4 חדרים.
• רמלה - נווה רם - דירות 3 חדרים 74 מ"ר (למסירה מיידית)

חיפה והצפון
חיפה - רח' החלוץ 43 טל. 04-660915

• חיפה - רמות ספיר - דירות 3 חדרים 3½-1 חדרים מרווחות.
• חיפה - ברחי חנה סנש דירות 4 חדרים 87 מ"ר
• גבעת לטם - ברחי בודנהיימר דירות 3 חדרים 76 מ"ר ודירות 4 חדרים 88 מ"ר.
• הריה - עין שרה דירות 4 חדרים 88 מ"ר.
• טבריה - ברחי שלמה המלך לבחירתכם דירות 3 חדרים 79 מ"ר ודירות 4 חדרים 88 מ"ר.
• חדרה - ברחי תרנ"א דירות 4 חדרים 88 מ"ר.
• נצרת עליית - בשכונת בן גוריון לבחירתכם דירות 3 חדרים 73 מ"ר.
• קריית חיים - ברחובות בוסל ובית אלאא דירות 2 חדרים ו-60 מ"ר, דירות 3 חדרים 75 מ"ר ודירות 3.5 חדרים 86-76 מ"ר.

ירושלים
ירושלים - רח' הלל 8 טל. 02-233396

• מטת זאב - לבחירתכם דירות בגנות 3-4 חדרים. לכל דירה מחסן צמוד ולחלקן אף גינות פרטיות.

דרום
אשדוד - רח' רוגוזין 25 טל. 08-557733

• ראשל"צ - בקרית ראשון לבחירתכם דירות 3 חדרים 3½-1 חדרים

באר שבע
באר שבע - מרכז הנגב טל. 057-72540

• שמנה ו' - ברחי שאול המלך דירות 3 חדרים 74 מ"ר.

סניפי המכירות יהיו פתוחים לקהל הרחב:
בימים א', ג' בין השעות 8:30-18:00
בימים ב', ד', ה' בין השעות 8:30-15:00
ביום ו' בין השעות 8:30-12:30

לך כתובת.
שיכון עובדים

שיכון עובדים למשפחות

מרכז
תל אביב - לה-גרדיה 58, יד אליהו טל. 03-390721

• ת"א - אמירי אלון - דירות 4 חדרים בין הרחי יגאל אלון, עמק הברכה ופרי-מגדים.
• גבעתיים - מגדל העיר - בפרוייקט גבעת העיר לבחירתכם דירות בגנות 4 חדרים 127 מ"ר.
• נתניה - מגדלי שלמה המלך דירות בגנות 4 חדרים 109 מ"ר.
• נתניה - נאות בן אב"י, דירות 4 חדרים 110-105 מ"ר, דירות 4 חדרים בגנות 131-123 מ"ר.
• בת-ים - מגדלי הנשיא - דירות 4 חדרים 114 מ"ר.
• בת-ים - ברמת הנשיא לבחירתכם דירות מרווחות 4 חדרים 106-103 מ"ר.
• ראשל"צ - ראשון סנטר - ברחי אברבנאל דירות 3½ חדרים 104 מ"ר ודירות 4 חדרים 120-111 מ"ר.
• כפר-סבא - ברחי הרצל וברחי החלוץ דירות 4 חדרים 118 מ"ר, דירות 4½ חדרים 127 מ"ר + 17 מ"ר מרפסת..
• פ"ת - גני רחן - לבחירתכם דירות 4 חדרים 105 מ"ר.
• רמלה - נווה רם לבחירתכם 4 חדרים גדולות בגנות 88-98 מ"ר.

חיפה והצפון
חיפה - רח' החלוץ 43 טל. 04-660915

• חיפה - ברחי חנה סנש דירות 4 חדרים 106 מ"ר.
• חיפה - גני רוממה - לבחירתכם דירות מרווחות מאוד בגנות 4 חדרים.
• חיפה - רמות ספיר דירות 3½-1 4 חדרים.
• קרית אתא - ברחי הנביאים דירות 4 חדרים 116 מ"ר + 13 מ"ר מרפסת.
• גבעת לטם - ברחי בודנהיימר דירות 4 חדרים 93 מ"ר.
• חדרה - ברחי תרנ"א לבחירתכם דירות 4 חדרים 102-88 מ"ר. ודירות 5 חדרים 116 מ"ר.
• עכו - ברחי דבורה הנביאה דירות 4 חדרים + גינה.
• טבריה - ברחי המלך שלמה דרך נצרת לבחירתכם דירות 3 חדרים 79 מ"ר, דירות 4 חדרים 88 מ"ר.
• נהריה - ברחי הרצל לבחירתכם דירות 4 חדרים 102 מ"ר.

ירושלים
ירושלים - רח' הלל 8 טל. 02-233396

• תלפיות מזרח - ברחי רויאל דירות בגנות 4 חדרים 98 מ"ר ו-105 מ"ר, לכל דירה מחסן פרטי עקב ולחלקן אף חניה מקורה.
• גילה - 4 חדרים + חדר ומרפסת.

דרום
אשדוד - רח' רוגוזין 25 טל. 08-557733

• ראשל"צ - בקרית ראשון דירות 4 חדרים 97 מ"ר.
• ראשל"צ - בשכונת גני מעיין דירות 4 חדרים 104 מ"ר.

באר שבע
באר שבע - מרכז הנגב טל. 057-72540

• שמנה ו' - ברחי שאול המלך דירות 4 חדרים 89 מ"ר.

שיכון עובדים בסגנון שלך

מרכז
תל אביב - לה-גרדיה 58, יד אליהו טל. 03-390721.

• גבעתיים - מגדל העיר - בפרוייקט גבעת העיר לבחירתכם דירות 5 חדרים כ-143 מ"ר. דירות גן, 4 חדרים + חדר משפחה + גן מרוצף 80 מ"ר עם חדר
• רמת אביב ג' - מגדלי אביב - לבחירתכם דירות בגנות 4 חדרים + חדר משק כ-135 מ"ר ודירות 5 חדרים + חדר משק כ-155 מ"ר.
• אבן יהודה - לבחירתך קוטני דו משפחתי בן 175 מ"ר בנוי המשתרע על שטח מגרש של 370 מ"ר וקוטני בן 206 מ"ר בנוי על שטח מגרש של 490 מ"ר
• כפר-סבא - ברחי הרצל וברחי החלוץ לבחירתכם דירות 5 חדרים 184 ו-157 מ"ר (כולל מרפסת) ודירת גן הכוללת 5 חדרים + חדר משפחה כ-190 מ"ר ו-73 מ"ר מרפסת.
• פתח תקוה - גני רחן - לבחירתכם דירות 5 חדרים 119 מ"ר.
• נתניה - מגדלי שלמה המלך ברחי שלמה המלך פנטהאוז 5 חדרים כ-240 מ"ר, ודירות 5 חדרים 132 מ"ר.
• בת-ים - מגדלי הנשיא, דירות גן בגנות 5 חדרים 138 מ"ר + 70 מ"ר מרפסת גן.
• נתניה - נאות בן אב"י, דירות 5 חדרים 131-141 מ"ר.

חיפה והצפון
חיפה - רח' החלוץ 43 טל. 04-660915

• חיפה - בנוף יפ דירות גן 5 חדרים 120 מ"ר + מרפסת 23 מ"ר או גינה.
• חיפה - ברחי חנה סנש דירות 5 חדרים 120 מ"ר דירות פנטהאוז.
• חיפה - גני רוממה - לבחירתכם דירות גן מרווחות 5 חדרים בסטנדרט בניה גבוה.
• חיפה - רמות ספיר דירת פנטהאוז 120 מ"ר + מרפסת 24 מ"ר.
• קרית אתא - ברחי הנביאים דירות 5 חדרים 129 מ"ר + 13 מ"ר מרפסת.
• כרמיאל - קוטגיים כ-130 מ"ר + כ-230 מ"ר גינה.
• טבריה - ברחי שלמה המלך פנטהאוז 130 מ"ר + מרפסת 50 מ"ר.
• עכו - קוטני 5 חדרים 120 מ"ר + מרפסת.

ירושלים
ירושלים - רח' הלל 8 טל. 02-233396

• גילה - נבעת קודח - לבחירתכם דירות 4 חדרים + חדר משפחה בשני מפלסים, דירות 5 חדרים ודירות 5 חדרים עם מרפסת וגג מרוצף. כמו כן, קוטגיים 6-6½ חדרים.
• רמות - ברבנת איילות קוטני, שני מפלסים, 4 חדרים על פני שטח בנוי של כ-137 מ"ר ודירות 4 חדרים על פני שטח של 124 מ"ר.

דרום
אשדוד - רח' רוגוזין 25 טל. 08-557733

• ראשל"צ - גני מעיין - לבחירתכם קוטגיים בני 157 מ"ר ו-145 מ"ר על שטח של כ-250 מ"ר.
• אשקלון - בשכונת ברנע לבחירתכם קוטגיים חד משפחתיים מרווחים בני 6 חדרים.

באר שבע
באר שבע - מרכז הנגב טל. 057-72540

• מגדלי עופר - בשדי יעלים 4 חדרים 120 מ"ר, דירות 5 חדרים 140 מ"ר ודירות פנטהאוז בגנות 240 מ"ר.

שלמה מעוז:

הדרישות הדחיות — 150 מיליון דולר

חזות קודרת ביותר למשק הישראלי צופה העורך הכלכלי של „ידיעות אחרונות", שלמה מעוז. לדבריו, המשק לא יוכל לעמוד על רגליו, כי אין תחיינה דקות מאוד ולא תובלה לעונת בצמל.

מהן הדריסות־דחיות, שאותה חזות בחודשים הקרובים?

— אם תקום ממשלה צרה, אנחנו עלולים לזיכנס למערבולת של הצעות תקציביות של הממשלה וגידול בגרעון הממשלתי. זה יגרום בהכרח לחידוש האינפלציה, או למצב שידרוש פיחות, או קומבינציה של שניהם גם יחד. הערכה כזו מבוססת על העובדה, שהממשלה תצטרך להגדיל את התקציב לסקטור הדתי, שהוא לא יצרני. הגידול בצריכת הסקטור הדתי ייקבע על רקע תקציב מתוח מאוד, ויש לזכור, שלממשלה לא היה עודף תקציבי בחודשים האחרונים. בנוסף לכך, יש דרישות להגדלת תקציב הביטחון, בגלל האינתיפאדה והאיום של טלחמה כימית מהחזית המזרחית. ישנן גם דרישות להגדלת תקציב הבריאות והחינוך, שכבר הפך לאפור ואי־אפשר לקצץ ממנו. נדרשות גם הוספות לתקציב הרשויות.

לדברי מעוז, בשל המגמה הזו עלולה להתחזק עתה, הוא צופה גם חדירות תקציביות, בעקבות דרישות מוגברות של הסקטור הדתי לפיתוח השיכון שלו ולאחזקת עוד אברכים ובני ישיבות.

האם יש חשיבות לשאלה מי יהיה שר האוצר, צפים או מדומים?

הבדל הוא, שנסים אינו גורם לאנטגוניזם בקרב גופים שונים, שמבקשים סיוע מהאוצר. לעומתו, הפרדיגמה הכלכלית של חגי השנה האחרונה אופיינה עלידי שימת דגש עודף על עניין הזיכיות, מבלי שטופלו הבעיות האקוטיות והנאבות של המשק הישראלי. הסרקים במשק הישראלי, שבנו מכך, נעשים כיום ליום בדרים לעין. אם נתווך למדיניות הייבוב — היא נחשבת להצלחה במובן זה שהיא עצרה את האינפלציה, או גרמה להאטה מאוד משמעותית באינפלציה מבלי שגרמה לגירול משמעותי מאבטלה. מבחינה זו, היא ניסיון, שמדיניות רבות ראוות בו הצלחה.

השאלה היא, אם לא נצטרך לשלם את המחיר מאוחר יותר.

— הבעיה היא, וזוהי אבחנה שהנצבעתי עליה עד עכשיו, שהצלחה זו נבנתה לכונדשנה וחצי האחונה ובידול בגרעון הממשלתי. זה יגרום בהכרח לחידוש האינפלציה, או למצב שידרוש פיחות, או קומבינציה של שניהם גם יחד. הערכה כזו מבוססת על העובדה, שהממשלה תצטרך להגדיל את התקציב לסקטור הדתי, שהוא לא יצרני. הגידול בצריכת הסקטור הדתי ייקבע על רקע תקציב מתוח מאוד, ויש לזכור, שלממשלה לא היה עודף תקציבי בחודשים האחרונים. בנוסף לכך, יש דרישות להגדלת תקציב הביטחון, בגלל האינתיפאדה והאיום של טלחמה כימית מהחזית המזרחית. ישנן גם דרישות להגדלת תקציב הבריאות והחינוך, שכבר הפך לאפור ואי־אפשר לקצץ ממנו. נדרשות גם הוספות לתקציב הרשות.

לדברי מעוז, בשל המגמה הזו עלולה להתחזק עתה. הוא צופה גם חדירות תקציביות, בעקבות דרישות מוגברות של הסקטור הדתי לפיתוח השיכון שלו ולאחזקת עוד אברכים ובני ישיבות.

האם יש חשיבות לשאלה מי יהיה שר האוצר, צפים או מדומים?

ברגלס: שר אוצר, שעומד בפני החלטות לתקופה הקרובה, פוגש משק שנמצא בתקופה קשה למדי. לעמדה, המדיניות הכלכלית של חגי השנה האחרונה אופיינה עלידי שימת דגש עודף על עניין הזיכיות, מבלי שטופלו הבעיות האקוטיות והנאבות של המשק הישראלי. הסרקים במשק הישראלי, שבנו מכך, נעשים כיום ליום בדרים לעין. אם נתווך למדיניות הייבוב — היא נחשבת להצלחה במובן זה שהיא עצרה את האינפלציה, או גרמה להאטה מאוד משמעותית באינפלציה מבלי שגרמה לגירול משמעותי מאבטלה. מבחינה זו, היא ניסיון, שמדיניות רבות ראוות בו הצלחה.

השאלה היא, אם לא נצטרך לשלם את המחיר מאוחר יותר.

— הבעיה היא, וזוהי אבחנה שהנצבעתי עליה עד עכשיו, שהצלחה זו נבנתה לכונדשנה וחצי האחונה על מדיניות הייבוב, בניסיון לנוות את המשק, במסלול שבו תישמר גם יציבות וגם פעילות נאותה — אינרנו אם התנה בשנה האחרונה. למעשה קרו מספר תופעות, שחשוב לציין שהיים בהן באופן ברור: האחת, שבמשך שנתיים התהליך האינפלציוני נמשך, אמנם בקצב מרוסן, אבל בקצב של 15־20 אחוז לשנה. מבלי שעשינו את התאמנה בשער החליפין. זה, בשלעצמו, מעמיד את המשק הישראלי כולו בקשיים רציניים. בעיקר אותו חלק, העוסק במוצרים סחירים. נוסים לתריגש את הנר של היצוא, אך יש לתדגיש גם את המפעלים שעובדים על תחליפי יבוא. במקביל, המשק קיבל מכה נוספת, שאמנם לא היתה חלק מן המדיניות הכלכלית, אך מדיניות כלכלית צריכה להיות עליה — האינתיפאדה. או האירועים בגדה וברצועת עזה, שהיו גורמים מפריעים בפעילות הכלכלית. המדיניות הכלכלית היתה בעיקרה טוב מאוד ואל תעשה. אך האינפלציה לא הצליח להוריד לאינפלציה דו־ספרתית. אבל הגמנה במשק לא האטה משמעותית, וכרוך שהמשק נמצא בשלב שבו אי־אפשר להמשיך הלאה.

אני מבין, שצריך לתקן את השער, השאלה היא אם לעשות את זה מהיר?

— נחוור מיד לתקציב הדרישות. הפגיעה בתוך המשק נראיה, בטעות, לא כלליה אלא סלקטיבית. כאן נרמה, זוי הפרשנות שניתנה, שמי שנפגע הם המפעלים הלאומיים. עובדה שיש מפעלים, שגם הוון, בתנאים שציינתי, ממשיכים לתחקיים.

אבי חיטוב, שוחף אחר במסמלה ומבשרר האוצר כבר לא חושב כך.

— תמיד, בשיבה שנייה, כל מדיניות בלתי נכונה עליה שאמורה לתת פתרון לצר המשקי, צריכה לאפשר לו יציאה. עד כמה שאפשר, עם מינימום של נזקים, מן הדחיה בהדיניות עד עכשיו היא כוללת מרכיב של מדיניות מוניטרית ומדיניות ריבית, כחלק מהמדיניות הכוללת. מעדכה דחיינית צריכה להיות מתואמת עם שער החליפין ועם היכולת המשקית, וגם עם שאלת התמיכה המחשר האינפלציה המונגלת. שבה אנחנו חיים. זהו ביניה שראיאפשר לפתור אותה בנפרד. לא ניתן לומר — כואב, ניתן דחיה ריבית יותר נמוכה בשאראי יותר וזו יותר הרחב. ניתנה מצוקת האשראי, באותה מידה שהיא קיימת. נושא פער תחיתור הוא בעיה יותר מצומצמת של טיפול המשמלה במערכת המוניטרית, במסגנה הבנקאות הישראלית. כל רומרמה יתר סחרית צריכה לפתור גם את הבעיה הזו. אין פער תיוון גדול על מכלול האשראי במשק. יש פער תיוון גדול בסקטור מסוים לעשות את הפיחות? שני דברים יש לומר לגבי פיחות: פיחות אינו תרופה, שאם נתנים אותה באיחור מגיע לגמרי הוריל לא לסקטור היצרני, אלא לסקטור הצרכני.

בהקשר זה, אין דיית ריאה את האפשרות של הקיבוציליציה של התחישבות העבודה ותגובה הקיבוצית, שסבלו מאוד מנגל הריבית הרבון עליהם?

— ענף הקלאות וענף התחיישבות הם חלק מרכזי וגדול מאוד מענף הקלאות. אין ספק, שהענף הזה נמצא במשבר כבד, המסגרת הטיפול בענפים הנמצאים במצוקה, כתוצאה מהסיטואציה הכלכלית — יש למצוא לו את הסדרון המתאים לו.

אתה, בעמדה, רמת בדיבריך על עיסקת־חבילה, בפתרון מקיף יותר לבעיות הכלכליות. איך דיית ריאה את המרכיבים של הסכם חברתי כזה?

— צריך להגדיל כאן בין שני מרכיבים: מרכיב אחד, מבחינתנו, הוא שיגרתי — הטיפול בשער חליפין, מיסוי ושכר. בחלק זה יש עלו ניסיון רב, ולגביו יש להתייחס למספרים ולמרכיבים, או פרמטרים, יותר מרוויקים. לגבי הטיפול בענפים, בדרך כלל — זה לא היה חלק מעיסקת החבילה. אם לא נצתור את הנושא הזה, בחלק מן המדיניות הכוללת, תהיה פה התמנה גרולה. בסיכומו של דבר, המדיניות היא של יציאה ממשבר, ואני לא רוצה לדמות את המשבר של עכשיו למשבר של ערב שנת 1985. אבל, כשיש לצאת מסיטואציה כלכלית קשה, המבחן הוא אם אתה עולה לכיוון הנכון, עם מרכיביות של נזקים בשטח. אם לא יהיה טיפול בנפגעים המפעלים הגדולים, שהם בקשיים, אם לא נמצא להם מתרון שיאפשר להם המשך פעילות תקינה — אז אלו רי בהסכה־חבילה, כי הנזקים הקיבוציים יהיו שמים מאוד.

פריצת מסגרת התקציב

לאחר צמצום הגרעון לאפס, הממשלה שוב נכנסת לגרעון תקציבי. מה דיית מצינו לשר האוצר כדי לצמצם את הגרעון?

— הגרעון בתקציב, שהממשלה הגיעה אליו, הוא שגוי. אסור היה להגיע אליו. אני חושב, שצריך היה לעשות מאמץ עליון, כדי לא להכנס לגרעון הזה. הגרעון מורכב ממה חלקים: אחד — אי הצלחה בטיפול בשירותים הציבוריים. כאן אני מוכרח להגיד בצער, שהממשלה חובעת, בצדק, פעמים רבות מהסקטור העסקי לחתייעל ולהתחדות, ולעשות את הדרוש. אבל, הממשלה מעידה, לא עשתה את מה שדרוש לגבי השירותים, שהיא מעבירה בעצמה. אותו דבר תקף גם לגבי מערכת הסבסודים — הממשלה מרבה שם את מסגרת התקציב, שהיא קבעה לעצמה. וזה חלק משמעותי מן הגרעון הלא־מתוכנן הקיים ליציבה. אבל זוהי קריטון ליציבה בטווח קצר. ומנגו, שטיפול בשני גורמים אלה, הוא המרכיב העיקרי. הייתי אומר, שהמקור שלו הייתי נותן את הקריטון האחרונה, הוא הגדלת המיסים. אבל, אני אומר למפורש, שהאיזון בתקציב, אי־ארעון בתקציב, חשוב ביניני יותר מאשר קרוטש אחד־העלאת המיסים. עם כל זה, שהייתי רוצה לראות את הקיצון העיקרי, בצד הוצאות — הייתי אומר שאם לא יצליחו שם, פתרון בדרך גרעון הוא נחוא על פני פתרון בדרך מיסוי.

חלק מן הבעיות שעומדות מרגע על סדר היום זוא הסדר תוספת־חיוקר. לאור מצב המשק — מה היית מציע בהסדר רגיר?

— עניין תוספת־חיוקר צריך להיבחן לאור הדברים האינפלציוניים. בחלק הראשון הם הלכו מעבר לגבי שכר, כשאינפלציה עלתה — הסדר תוספת־חיוקר השתנה, כדי להתאים את עצמו לאינפלציה בבוהה. זאת, משום שאותם הסדרים, שעברו לגבי אינפלציות נמוכות, לא היו טובים לאינפלציה בבוהה, ולא סיפקו הגנה מספקת. התהליך מובהה להיות התליך חחר. אם אנחנו חוזרים לאינפלציות נמוכות יותר, מוכרח להיות הסכם תוספת־יוקר כזה, שיאפשר לחיות עם אינפלציות נמוכות יותר. הזה נוצרו מצבים, שעוד לפני הסכמי השכר, הסכמי תוספת־חיוקר, פלוס הוחילה בהם לא השאירו מקום להסכמי שכר. מעבדים מוגים ובוחיים יכולים להתקיים עם זה. אבל פער תחיתור הוא בעיה יותר מצומצמת של טיפול בסיטואציה כזו. לכן, הסכמי תוספת־חיוקר צריכים להיות חלק מאותה מסגרת כוללת, שתתאים לשיעורי אינפלציה, שהתוכנית תחתור אליה.

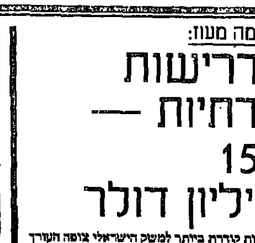

איתן ברגל"ט: עיבוד תוכנית מקיפה, שתאפשר יציאה מן המשבר עם מינימום של נזקים, ושתטפל, כבעיסקת חבילה, בנושאי שער החליפין, הריבית, מיסוי ושכר, וכן בבעיית הסקטורים והמפעלים המצויים במשבר — גם פיחות צריך להיעשות במסגרת תוכנית ארוכת־טווח

פיחות, לא מהיום למחר

ד"ר איתן ברגל, יו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים, מבין הראשים המובילים בשורת הכלכלה והכספים, מחלק את זמנו בין התחום האקדמי לבין השעולות הציבוריות. בתחום האקדמי, הוא מראשי הסקולות למדעי החברה והכלכלה באוניברסיטת תל־אביב, מראשי מכון המחקר על־שם ספיר ומחברם של מאמרים מקצועיים רבים. בתחום השירות הציבורי הוא מלא תפקידים רבים, בין היתר הממונה על אגף התקציבים באוצר ובוועדות לרפורמה במיסוי השכר בשירות הציבורי ומימון השכלה הגבוהה. בין יחוני תוכנית היישוב של 1985.

מה אתה דישב שצריך לעשות שר אוצר בתקופה הקרובה?

ברגלס: שר אוצר, שעומד בפני החלטות לתקופה הקרובה, פוגש משק שנמצא בתקופה קשה למדי. לעמדה, המדיניות הכלכלית של חגי השנה האחרונה אופיינה עלידי שימת דגש עודף על עניין הזיכיות, מבלי שטופלו הבעיות האקוטיות והנאבות של המשק הישראלי. הסרקים במשק הישראלי, שבנו מכך, נעשים כיום ליום בדרים לעין. אם נתווך למדיניות הייבוב — היא נחשבת להצלחה במובן זה שהיא עצרה את האינפלציה, או גרמה להאטה מאוד משמעותית באינפלציה מבלי שגרמה לגירול משמעותי מאבטלה. מבחינה זו, היא ניסיון, שמדיניות רבות ראוות בו הצלחה.

השאלה היא, אם לא נצטרך לשלם את המחיר מאוחר יותר.

— הבעיה היא, וזוהי אבחנה שהנצבעתי עליה עד עכשיו, שהצלחה זו נבנתה לכונדשנה וחצי האחונה על מדיניות הייבוב, בניסיון לנוות את המשק, במסלול שבו תישמר גם יציבות וגם פעילות נאותה — אינרנו אם התנה בשנה האחרונה. למעשה קרו מספר תופעות, שחשוב לציין שהיים בהן באופן ברור: האחת, שבמשך שנתיים התהליך האינפלציוני נמשך, אמנם בקצב מרוסן, אבל בקצב של 15־20 אחוז לשנה, מבלי שעשינו את התאמנה בשער החליפין. זה, בשלעצמו, מעמיד את המשק הישראלי כולו בקשיים רציניים. בעיקר אותו חלק, העוסק במוצרים סחירים. נוסים לתריגש את הנר של היצוא, אך יש לתדגיש גם את המפעלים שעובדים על תחליפי יבוא. במקביל, המשק קיבל מכה נוספת, שאמנם לא היתה חלק מן המדיניות הכלכלית, אך מדיניות כלכלית צריכה להיות עליה — האינתיפאדה. או האירועים בגדה וברצועת עזה, שהיו גורמים מפריעים בפעילות הכלכלית. המדיניות הכלכלית היתה בעיקרה טוב מאוד ואל תעשה. אך האינפלציה לא הצליח להוריד לאינפלציה דו־ספרתית. אבל הגמנה במשק לא האטה משמעותית, וכרוך שהמשק נמצא בשלב שבו אי־אפשר להמשיך הלאה.

אני מבין, שצריך לתקן את השער, השאלה היא אם לעשות את זה מהיר?

— נחוור מיד לתקציב הדרישות. הפגיעה בתוך המשק נראיה, בטעות, לא כלליה אלא סלקטיבית. כאן נרמה, זוי הפרשנות שניתנה, שמי שנפגע הם המפעלים הלאומיים. עובדה שיש מפעלים, שגם הוון, בתנאים שציינתי, ממשיכים לתחקיים.

אבי חיטוב, שוחף אחר במסמלה ומבשרר האוצר כבר לא חושב כך.

— תמיד, בשיבה שנייה, כל מדיניות בלתי נכונה עליה שאמורה לתת פתרון לצר המשקי, צריכה לאפשר לו יציאה. עד כמה שאפשר, עם מינימום של נזקים, מן הדחיה בהדיניות עד עכשיו היא כוללת מרכיב של מדיניות מוניטרית ומדיניות ריבית, כחלק מהמדיניות הכוללת. מעדכה דחיינית צריכה להיות מתואמת עם שער החליפין ועם היכולת המשקית, וגם עם שאלת התמיכה המחשר האינפלציה המונגלת, שבה אנחנו חיים. זהו ביניה שראיאפשר לפתור אותה בנפרד. לא ניתן לומר — כואב, ניתן דחיה ריבית יותר נמוכה בשאראי יותר וזו יותר הרחב. ניתנה מצוקת האשראי, באותה מידה שהיא קיימת. נושא פער תחיתור הוא בעיה יותר מצומצמת של טיפול המשמלה בסערכת המוניטרית, במסגנה הבנקאות הישראלית. כל רומרמה יתר סחרית צריכה לפתור גם את הבעיה הזו. אין פער תיוון גדול על מכלול האשראי במשק. יש פער תיוון גדול בסקטור מסוים

משה זנבר": החשוב הוא התרחבות הבסיס המשקי — צמיחה פחות צריכה ■ קובעי המדיניות ידעו חמיד את המקסט־בוק, אך התרחקו מן המציאות

אין לשפוך את התינוק עם המים

ב עת עריכת הראיון קיבל משה זנבר את הודעתו, ש„אוצר הדישיבות החרדים" בחר בו בדיר הדירקטוריון של בלי. בעבר מלא זנבר תפקידים רבים ורבי־חשיבות בניהול המשק, במשרד התעשייה והמסחר, בכל ענפי המשק ובנגיד בנק ישראל. משה זנבר, אחד מבעלי החשיבה המקורית ודיבר רבגוני ביותר בכל תחומי הכלכלה, הן במקרו, והן במיקרו.

— המשק גולש לאנס למיתון. מה, לדעתך, צריך לעשות מרי אחרי הבחירות, כדי לחציא את המשק מחליכי המיתון הכבלים?

זנבר: אני חושב, שהעליתה של השוק המקומי למיתון יכולה לעוור ולא להפריע. אני רוצה להחיב בעניין זה. בשנתיים האחרונות, ואולי עוד לפני כן, שמו את הרגש במשק הישראלי על הצרכנות ולא על הייצרנות. במבט היסטורי אפשר לומר, שתנועת הצמיחה תמיד ראתה כיעד עיקרי והחבת הבסיס הייצרי של המשק, כדי שהוא יגדל מהר, ויוצרנו מקומות־עבודה לאוכלוסייה הקיימת ולעולים. זוהי הדוגה על רגל אחת. כדי שאפשר יהיה להמשיך במשך תקופה ארוכה את הרחבת הבסיס הייצרני, ברור שההתרחבות הצמיחה צריכות להיות מיעודות לייצוא, ולא דווקא לצריכה הצמיחה. זה מה שקרה בעבר הרחוק, ובקרבכל — בהצלחה בכירה בכל השוואה בינלאומית. פרט למדינות שבהן יש מסורת של משמעת ועבודה, כמו יפאן או קוריאה. מאז עליית הליכוד לשלטון, הדגש הוא על הצריכה הבסיס המשקי לא מתרחב. במקום הבסיס המשקי לא מתרחב בשום דבר. אבל, יש סיכון עצום בהצלחת המדיניות הזו, כי אפשר לשפוך את התינוק המים. סכנה אחרת טמונה בכך, שלא ניתן לבצע את מצמוז הנקבי, או את הריסון המנוטרי לטווח קצר, בכוח, ואז אף אחד מעניתם לא מתבצע. זה מה שקרה בשנתיים האחרונות. אני חושב, שהסיכון יותר קטן, אם נפחית את הריבית על הוחיסכון. מקור הכסף להלוואות לטווח ארוך הוא הוחיסכון לטווח ארוך, שהמשק מניים מן הביבור. אם נפחית את שיעור הריבית הקרי־סורית, אפשר להוריד גם את הריבוטרית, ואז הסכנה היא שיצרכו יותר. סכנה זו יותר קטנה מהליכה בדרכים אחרות. הייתי פועל בדרך הזאת, ולא נבהל ממה שאני חבר, ומורי ורבותי, אשכול וספיר, עשינו פעם — אז רצינו לעודד וחיסכון וגם לגרום לצמיחה. אין להיבהל מכך, שיש מוסכמיה באמצע, בין החוסך והמשתמש. היום, במשטר הנוכחי, אני לא רואה זאת כמעשי, אם כי זה לא פסול. לכן, הייתי מעליץ להסתכן בהורדת הריבית לחוסכים, ועל־ידי כך בהוזלת הריבית למשתמשים, ובעיקר למטרות השקעה.

יש בריבית שני חלקים: אחד — תשלום לחוסכים, והשני — מעין תיעדוף, שגם הוא די בבמה במשק הישראלי.

— האמת היא, שבתחום הזה המצר אינו כה גדול. מרבדים על פער גדול במרווח פיננסי לטווח קצר, אבל לא לטווח ארוך. זאת, כי בטווח ארוך המשלה מכתיבה הכל. היא פועלת משיקולים כלכליים, לא הטסר. מה עשו השנה, בגדולה? ידעו שצריך לשלם כמוניטיקון לפרון המניות הבנקאיות. לכן, קבעו שיעורי ריבית בנוחים לטווח ביניני וארוך, ומשלה רצתה לסמוך בסמים מן הטוק, והיא סמנה. שר האוצר והלכלכלנים יכולים להתגאות בכך, שהמשלה לא הוריחה השנה כסף. בדרך כלל אנחנו אומרים, שאי־הורמת כסף היא טובה, משום שאז נמנעת אינפלציה. אבל אם האיזון הזה נעשה על חשבון הצמיחה, זו ספק אם זה טוב.

— אם הוחיסון נגד הפגיעה גורם לאבלון, אז בשביל מה צריך אתו הוחיסון?

— בריון. במדינת ישראל ראשי המשק וראשי הכלכלנים ידעו תמיד את הסקסרבוק, ובמסגרת ניסו למצוא מתרגנות לבעיות המעשיות של מדינת ישראל. לדעתי, הגורם העיקרי כמלכלת ישראל הוא תמיד גורם המזון: הייבוא, צריכים לבנות את הסריגה מהר, לעשות כל דבר מהר, ואנחנו מבוזבו שנים רבות בעשור האחרון.

מה היית משנה במקום בנק ישראל? מה היית מציע למדיניות מוניטרית בתקופה הקרובה? מתי לבצע פיחות — עכשיו או בתחילת השנה? מה לעשות בנושא הריבית —לאן להוריד אותה?

— הייתסחר להורדת הריבית לטווח ארוך. לטווח קצר זו יותר מסובך, כי המדיניות המוניטרית היא הורגע המניעה של המדיניות. בשיש התרחבות מוניטרית, מעלים ריבית כדי לפעול נגדה. מה קורה כעת? בנק ישראל עומד לערוך מבדן מוניטרי נוסף בריבית יותר יקרה, כדי להקל על בעיות הנזילות בבנקים. למה יש בעיות נזילות בבנקים? אני בטוח, שאנשים חושבים, שיהיה ערך מעט פיחות וכראי להם לקחת הלוואות שיקליות ולהסקיע בבנכסים דולריים.

לא חשוב באיזו צורה. אז נוצר מחסור בשקלים בבנקים, ויש בעיות נזילות, ואז בנק ישראל מספק את הנזילות בריבית יותר יקרה. כלומר, בנק ישראל מספק את הכסף לסקקלנטים על הפיחות, והוון כדי כך מייקר את הריבית ומוגע את הנטמקות הטבעית של היקף האשראי במשק. הרי בכלכלה עניינים מסתדרים מעצמם. אם יש מסקלציה נגד השקל, אז יש הצטמקות מנוירטת, והא צריך להריחיב. אם מרחיבים אותה באופן זמני, עושים זאת כדי למנוע עליית ריבית. אבל הרחבה תוך כדי עליית ריבית — זה לא מוכן.

צריך להרחיב, כדי שהריבית לא תעלה.

— כן. אבל הרחבה תוך כדי עליית ריבית אינה מוכנה.

האם לא הרחיב או למנוע מסקלציות — מה יותר יקר יותר?

— אין זו מנוה כלכלית למנוע מסקלציות, אפשר הדרשות מסקלציה לחודשים. ברוחבות זה יעלה 300־500 מיליון דולר. יסכרו את זה בחודש לאחר מכן. אם רוצים למנוע מסקלציה, אז לא צריך לתת את הכסף. הבנקים ממילא יצמצמו ויעלו את הריבית לסקקלנטים, והעניין יסתדר מעצמו. אין צורך להיבהל מזה.

הגרעון גדל, מה לדעתך יש לעשות בתחום התקציב?

בתחום התקציב הדגיל, יצטרכו לצמצם. צמצום אינו יכול להעשות רק עלידי קיצוץ תקציבים. צריך לשנות שיטות, גם בחינוך גם בבריאות. בשיטות הקיימות, הקיצוצים אינם אפקטיביים, אלא יגרמו תסכולות נוספות. בנקודה מסוימת, מקום רפואה מסוים, תהיה רפואה שהורה. בכל שמקצעים יותר, ורוחפים את המשק יותר לרפואה שהורה.

לגבי קופת־חולים, עמדתי בראש ועדה, יחד עם רב מלג וחיים דורון. המלצנו כיצר לבצע את הפלגות גדיש, וכיצר לטפל ברפואה שהורה. המלצנו, שדב מלג וחיים דורון יסלו ביחד בוה. צריך לארגן את הבריאות מחדש, כדי לתת שירות יותר זול. זה לגבי התקציב הדגיל.

לגבי תקציב הפיתוח, אני חושב שצריך דווקא להוסיף. כל הזמן חסכו בזה. הבבישים דרושים תוספת השקעה. גם כמים יש לנו בעיה. צריך לבצאה מתיעבה המשטחית, כדי לוקל על המערכת המרוויחאית. כך ניסו למצוא מתרגנות לבעיות המעשיות של מדינת ישראל. לדעתי, הגורם העיקרי כמלכלת ישראל הוא תמיד גורם המזון: הייבוא, צריכים לבנות את הסריגה מהר, לעשות כל דבר מהר, ואנחנו מבוזבו שנים רבות בעשור האחרון.

מה היית משנה במקום בנק ישראל? מה היית מציע למדיניות מוניטרית בתקופה הקרובה? מתי לבצע פיחות — עכשיו או בתחילת השנה? מה לעשות בנושא הריבית —לאן להוריד אותה?

— הייתסחר להורדת הריבית לטווח ארוך. לטווח קצר זו יותר מסובך, כי המדיניות המוניטרית היא הורגע המניעה של המדיניות. בשיש התרחבות מוניטרית, מעלים ריבית כדי לפעול נגדה. מה קורה כעת? בנק ישראל עומד לערוך מבדן מוניטרי נוסף בריבית יותר יקרה, כדי להקל על בעיות הנזילות שעת עריכת הראיון קיבל משה זנבר את הודעה, ש„אוצר הדישיבות החרדים" בחר בו בדיר הדירקטוריון של בלי. בעבר מלא זנבר תפקידים רבים ורבי־חשיבות בניהול המשק, במשרד התעשייה והמסחר, בכל ענפי המשק ובנגיד בנק ישראל. משה זנבר, אחד מבעלי החשיבה המקורית ודיבר רבגוני ביותר בכל תחומי הכלכלה, הן במקרו, והן במיקרו.

— המשק גולש לאנס למיתון. מה, לדעתך, צריך לעשות מרי אחרי הבחירות, כדי לחציא את המשק מחליכי המיתון הכבלים?

— עניין הפקלאות וענף התחיישבות הם חלק מרכזי וגדול מאוד מענף הקלאות. אין ספק, שהענף הזה נמצא במשבר כבד, המסגרת הטיפול בענפים הנמצאים במצוקה, כתוצאה מהסיטואציה הכלכלית — יש למצוא לו את הסדרון המתאים לו.

אתה, בעמדה, רמת בדיבריך על עיסקת־חבילה, בפתרון מקיף יותר לבעיות הכלכליות. איך דיית ריאה את המרכיבים של הסכם חברתי כזה?

— צריך להגדיל כאן בין שני מרכיבים: מרכיב אחד, מבחינתנו, הוא שיגרתי — הטיפול בשער חליפין, מיסוי ושכר. בחלק זה יש עלו ניסיון רב, ולגביו יש להתייחס למספרים ולמרכיבים, או פרמטרים, יותר מרויקים. לגבי הטיפול בענפים, בדרך כלל — זה לא היה חלק מעיסקת החבילה. אם לא נצתור את הנושא הזה, בחלק מן המדיניות הכוללת, תהיה פה התמנה גרולה. בסיכומו של דבר, המדיניות היא של יציאה ממשבר, ואני לא רוצה לדמות את המשבר של עכשיו למשבר של ערב שנת 1985. אבל, כשיש לצאת מסיטואציה כלכלית קשה, המבחן הוא אם אתה עולה לכיוון הנכון, עם מרכיביות של נזקים בשטח. אם לא יהיה טיפול בנפגעים המפעלים הגדולים, שהם בקשיים, אם לא נמצא להם מתרון שיאפשר להם המשך פעילות תקינה — אז אלו רי בהסכה־חבילה, כי הנזקים הקיבוציים יהיו שמים מאוד.

ניורא יגאי:

שני תואים להבראה

גיורא יגאי, רכז מדור הכלכלה בקיבוץ הארצי, חיושב שדרישים שני תואים להבראת המשק: ראשית, שהבנמת החקלאי תעמוד על 90 אחוז מן הייבור הממוצע במשק, כפי שהיה לפני עשר שנים. שנית, שתעשייה והמגזר היצרני יוכלו לתפקד ברמה כזו, שתאפשר להם תחרות עם הארצות המתקדמות בעולם.

לצורך קיומם של שני תנאים אלה, יש לחדש את הצמיחה הכלכלית. כדי לאפשר תנאים לצמיחה, יש לסנות את שער החליפין ולהנהיג ריבית רומה לזו הנהוגה בארצות המערב המתועשות.

לאחר הבחירות, אומר יגאי, שני התנאים הם משאלות־לב, שספק גדול אם יתממשו. לכן, צפוי מיתון, שיסחוף את המשק.

פרופ' אפרים צדקה:

תוכנית־חומש לצמיחה

פרופ' אפרים צדקה, מנהל „מרכז ספיר" באוניברסיטת תל־אביב, מרבה לומר מה, לדעתו, תהיה התוכנית הכלכלית של הממשלה. אך הוא מוכן להתייחס לעיקרי הספר „צמיחה כלכלית וקיומה חברתית", שנכתב עלידו בשיתוף עם פרופ' אפף רזין ואמנון נייבר (כיוקן בקיבוצו המניני של שמעון פרס כיוון בלכלי, ושרוטיין ב"ג בנובמבר.

אם יקלאו אחר הכלבלנו שמיפ־עות בספר, הוא אומר, יעלו את המשק הישראלי על תוואי של צמיחה מתמשכת. כלומר, צמיחה שתקנה את המשק לקראת עצמאות כלכלית, תוך כדי הורדת שיעורי האינפלציה לשיעורים נמוכים. המקובלים בעולם המערבי המתועש, המוזכר הנגנה של תוספת השאפנים הכלכליים, לדעתו, על המסכלה ליצור את התנאים הכלכליים, המאיצים את צמיחת המשק, מכלי להיות מעורבת בתהליך עצמו.

לפי „תוכנית המומש" יגדל הוצר הלאומי בשיעור של יותר מ"ג אחוזים בשנה, כאשר הוצר העסק יצמח בשיעור נבוה אף יותר — 6 אחוזים בשנה. ההשקעות במשק יגדלו בשיעור של 8 אחוזים, ויביאו תוספת למלאי הון רבי כשמש.

מציעי התוכנית מניחים, כי שיעור האבטלה יורד לרמה של כ"ג אחוזים מכוח העובדה במשק. עיקר הירידה יבוא מגידול הרעסוקה במגזר העסק. גידול זה יביא לתוספת של כ"100 אלף עובדים בשנת 1992. שיעור הגידול בפריון של המגזר העסקי יגדל לכדי 3.5 אחוזים, במגזע שנתי. בחוצאה מצערים אלה, סכור פרופ' צדקה, ירדו שיעורי האינפלציה המנויים בשנת 1992 לרמה המקובלת בעולם המערבי, היינו, ב"3 אחוזים.

על הממשלה להמשיך בממנה של ריסון תקציבי, שתבטא בגירעון מינימלי בצריכה הציבורית ובהוצאה (ואחרתן), בשיעור שבין 0.2 עד 0.3 אחוזים בשנה. במיוחד, יש לשמור על הוצאה המקומית לבינוון, כדי שלא תגדל מעבר לרמה שנקבע בתקציב.

בין המלצות לביצוע הנמנות: הגידול בתשלומי הוצרנה צריך להיות מצומצם לשיעור הגידול של האוכלוסייה; העלאה הדרגתית בשער החליפין הראלי, לרמה שהיתה ערב ביצוע הוחכנית הכלכלית ביולי 1985, בכפוף הנבוה שבין הוארת שיעורי המכס ומיסי יבוא אחרים לרמה נמוכה, תוך תשיפה הדרגתית של הסוגרים המקומיים לשוקים הבינלאומיים; הורדת מחירי הזיון לשוח ביוני ואחרון ב"9 אחוזים בשנה ל"3 אחוזים, כדי לעודד מצומצ שיבוי מגמון תוספת־חיוקר; הגבלת הגנון הנגנון בתוספת המשאנים הכלכליים, לדעתו, על המסכלה ליצור את התנאים הכלכליים, המאיצים את צמיחת המשק, מכלי להיות מעורבת בתהליך עצמו.

לפי „תוכנית המומש" יגדל הוצר הלאומי בשיעור של יותר מ"ג אחוזים בשנה, כאשר הוצר העסק יצמח בשיעור נבוה אף יותר — 6 אחוזים בשנה. ההשקעות במשק יגדלו בשיעור של 8 אחוזים, ויביאו תוספת למלאי הון רבי כשמש.

מציעי התוכנית מניחים, כי שיעור האבטלה יורד לרמה של כ"ג אחוזים מכוח העובדה במשק. עיקר הירידה יבוא מגידול הרעסוקה במגזר העסק. גידול זה יביא לתוספת של כ"100 אלף עובדים בשנת 1992. שיעור הגידול בפריון של המגזר העסקי יגדל לכדי 3.5 אחוזים, במגזע שנתי. בחוצאה מצערים אלה, סכור פרופ' צדקה, ירדו שיעורי האינפלציה המנויים בשנת 1992 לרמה המקובלת בעולם המערבי, היינו, ב"3 אחוזים.

על הממשלה להמשיך בממנה של ריסון תקציבי, שתבטא בגירעון מינימלי בצריכה הציבורית ובהוצאה (ואחרתן), בשיעור שבין 0.2 עד 0.3 אחוזים בשנה. במיוחד, יש לשמור על הוצאה המקומית לבינוון, כדי שלא תגדל מעבר לרמה שנקבע בתקציב.

בין המלצות לביצוע הנמנות: הגידול בתשלומי הוצרנה צריך להיות מצומצם לשיעור הגידול של האוכלוסייה; העלאה הדרגתית בשער החליפין הראלי, לרמה שהיתה ערב ביצוע הוחכנית הכלכלית ביולי 1985, בכפוף הנבוה שבין הוארת שיעורי המכס ומיסי יבוא אחרים לרמה נמוכה, תוך תשיפה הדרגתית של הסוגרים המקומיים לשוקים הבינלאומיים; הורדת מחירי הזיון לשוח ביוני ואחרון ב"9 אחוזים בשנה ל"3 אחוזים, כדי לעודד מצומצ שיבוי מגמון תוספת־חיוקר; הגבלת הגנון הנגנון בתוספת המשאנים הכלכליים, לדעתו, על המסכלה ליצור את התנאים הכלכליים, המאיצים את צמיחת המשק, מכלי להיות מעורבת בתהליך עצמו.

חיים מולכו:

הקפאת חובות החקלאים לחמש שנים

החקלאים בבנגוטיל — אומר חיים מולכו, ראש מנהל מלבוה ומשק במרכז החקלאי — אי־אחיזתו בחוב למדיניות המשמלה הטעיתית ומשלה מתח ומקבנתו. תדבר הזיזר הברור עתה ה

חן תיכון:

המשימה: הורדת האינפלציה

תקפות ויציבות המשקיות־כלכליות חיונית ונכונה — אומר ד"ר דן תיכון (ליכוד), חבר ועדת הכספים בכנסת הוצאות. היא מסוגלת, כי אם ליציבות יש ערך, ולדעתו היא השובה, יש לעשות הכל כדי שתימשך. לשם כך על הממשלה מטלת משימה חשובה: להוריד את שיעורי האינפלציה השנתית, העומדת על 16 עד 18 אחוז למחצית שיעורה לפחות.

נובה האינפלציה קבע את הציבוריות — מוסיף תיכון — לכן יש להניע לשיעור אינפלציה דומה לזה של אירופה המערבית. כדי לדרוש בשיעורי האינפלציה, יש לבדוק מדרש את שיטת ההצמדה הנוהגת במשק. הוא מביע עיר על כך, שכמעט כולם רבקים בהצמדה. גם המתנגדים, כמו התעשיינים למשל, נסרגים ברגע ההכרעה, ומקבלים אותה כדע למיעוט. וראייה — הסכם הוספת־היוקר האחרון, שנחתם לפני שבועות אחדים. נושא חשוב אחר, שלדעת תיכון כל מטשלה תצטרך לטפל בו, הוא שיבוי כשער החליפין, שכו הוא רואה אחת התשובות האפשריות לשיבוי שיטת ההצמדה.

נושא שני, אך לא משני בחשיבותו, לדעת תיכון, הוא "הצמיחה", כלי מרכאות כמולות. לדבריו, זו כלומר: מאז 1973 קשה למשק לוותחיל לצמוח, לאחר שאיבד את היכולת, במשך יותר מ־15 שנים. עצמותה היא, ראשית, הגדלת "העוגה הלאומית", שתאפשר הגדלת תקציבים לחינוך, תרבות ורווחה, והיא תתאפשר, אם יצליחו להתגבר על מכשלי הבירוקרטיה, שהורסת כל חלקה טובה. בנושא הבירוקרטי, הליכוד אינו טוב מן המערך.

ד"ר תיכון מספקי לגבי אפשרות ביצוע המדיניות הכלכלית, שעליה הוא ממליץ, כמו, למשל, בנושא חוק ביטוח בריאות ממלכתית המשך ביצוע המלצות לרפורמה בתחום הטיסים, שהגיעה "ועדת שטינמטץ" שמתוכן בוצע רק השלב הראשון. הוא מהיר, כי ביטים האחרונים מרומנו המלצות "ועדת שטינמטץ", שעליה הוטל לבדוק את רמת השכר בשירות הציבורי, הוא משוכנע, כי יש לוקטיין את מספר משרדי הממשלה ב־25 ל־15, כמותם הוקמנו המגזר הציבורי, והבדרות המצב הנוכחי.

ד"ר תיכון קובע, כי כל ממשלה תוא מוכרחה לעזור לקונצרן "כור" לצאת ממצבו הקשה. רק לאחר שתמצך "יבוזר" ויסתנן, ניתן יהיה לעשות השכרנ"ים ביתם למפעלים הכלכליים הנבדלים.

מניות הבנקים ומחיר הבעלות על הבנקים הם נושאים, שמהבים עכשיו מעבר לשינוי, לכל ממשלה. הממשלה יכולה למכור את הבנקים, משום שהיא הבעלים האמיתיים שלהם. אסור, הוא אומר, לבצע זאת בפעולות. כאים בתשבון רק נורמים רציניים ואחראיים. הוא ממליץ על ביטול מוחלט של הסובסידיות לפעיבן. לדעתו, יש לסנסר את הנצרך ולא את המגזר.

הגיע הזמן לדיון רציני בהשתלבות בתוך "השוק האירופי המשותף", שבו עומדים לחול שינויים מפלינים בשנת 1992. הבהוגה הא לאיחוד כלכלה מרוגה השוק המשותף, "הבית המשותף" מביא אותו להזדיחסות למגזר המקלאי, שלדעתו זקוק לרפורמה אדרגית. הוא סבור, כי יש משקים חקלאיים, שיש לסגרם ממקור קיקע, שהם אינם מסוגלים לקיום. יש אחרים שסובלים מפחסור בקיקע, ולהם יש למצוא פתרון. הקמתנו אינו הלוקה חריפה של אדמות המדינה, באשר לתיירות, סבור תיכון, שאפשר להכפיל את היקפה, הם אשתנה תפיסה. תפיסה חדשה,לבניין, ויא, בין השאר, הזולת מטשית של השירותים, כמו ביטון, למשל.

ניורא יגאי:

שני תואים להבראה

דיבוב שדרדשים "כור" לצאת ממצבו הקשה, רק לאחר שתמצך "יבוזר" ויסתנן, ניתן יהיה לעשות השכרנ"ים ביתם למפעלים הכלכליים הנבדלים.

מניות הבנקים ומחיר הבעלות על הבנקים הם נושאים, שמהבים עכשיו מעבר לשינוי, לכל ממשלה. הממשלה יכולה למכור את הבנקים, משום שהיא הבעלים האמיתיים שלהם. אסור, הוא אומר, לבצע זאת בפעולות. כאים בתשבון רק נורמים רציניים ואחראיים. הוא ממליץ על ביטול מוחלט של הסובסידיות לפעיבן. לדעתו, יש לסנסר את הנצרך ולא את המגזר.

הגיע הזמן לדיון רציני בהשתלבות בתוך "השוק האירופי המשותף", שבו עומדים לחול שינויים מפלינים בשנת 1992. הבהוגה הא לאיחוד כלכלה מרוגה השוק המשותף, "הבית המשותף" מביא אותו להזדיחסות למגזר המקלאי, שלדעתו זקוק לרפורמה אדרגית. הוא סבור, כי יש משקים חקלאיים, שיש לסגרם ממקור קיקע, שהם אינם מסוגלים לקיום. יש אחרים שסובלים מפחסור בקיקע, ולהם יש למצוא פתרון. הקמתנו אינו הלוקה חריפה של אדמות המדינה.

באשר לתיירות, סבור תיכון, שאפשר להכפיל את היקפה, הם אשתנה תפיסה. תפיסה חדשה,לבניין, ויא, בין השאר, הזולת מטשית של השירותים, כמו ביטון, למשל.

ניורא יגאי:

שני תואים להבראה

דיבוב שדרדשים "כור" לצאת ממצבו הקשה, רק לאחר שתמצך "יבוזר" ויסתנן, ניתן יהיה לעשות השכרנ"ים ביתם למפעלים הכלכליים הנבדלים.

מניות הבנקים ומחיר הבעלות על הבנקים הם נושאים, שמהבים עכשיו מעבר לשינוי, לכל ממשלה. הממשלה יכולה למכור את הבנקים, משום שהיא הבעלים האמיתיים שלהם. אסור, הוא אומר, לבצע זאת בפעולות. כאים בתשבון רק נורמים רציניים ואחראיים. הוא ממליץ על ביטול מוחלט של הסובסידיות לפעיבן. לדעתו, יש לסנסר את הנצרך ולא את המגזר.

הגיע הזמן לדיון רציני בהשתלבות בתוך "השוק האירופי המשותף", שבו עומדים לחול שינויים מפלינים בשנת 1992. הבהוגה הא לאיחוד כלכלה מרוגה השוק המשותף, "הבית המשותף" מביא אותו להזדיחסות למגזר המקלאי, שלדעתו זקוק לרפורמה אדרגית. הוא סבור, כי יש משקים חקלאיים, שיש לסגרם ממקור קיקע, שהם אינם מסוגלים לקיום. יש אחרים שסובלים מפחסור בקיקע, ולהם יש למצוא פתרון. הקמתנו אינו הלוקה חריפה של אדמות המדינה.

באשר לתיירות, סבור תיכון, שאפשר להכפיל את היקפה, הם אשתנה תפיסה. תפיסה חדשה,לבניין, ויא, בין השאר, הזולת מטשית של השירותים, כמו ביטון, למשל.

עדי אמוראי: צמצום שיעור תוספת־היוקר ומתן תפקיד גדול יותר למו"מ מפעלי על בסיס רווחיותו ■ הסיוע הממשלתי צריך להתמקד רק במפעלים שיש סיכוי להבראתם ■ התנאי לטיפול בבעיות ההתיישבות העובדת הוא הצטרפות להסדר

"המשך צריך להיגמל ממגלומניה"

ב מרוני דיאריון היה עדי אמוראי קריין מגן שדי הארצי, אם כי מסתבב הדתפטרות מתפקידו הגם מהבמות בבי דיה מנגא על שלחנו. אמוראי דתפטר בדי להתמנות לראש הוחברה המשלתית, שתיבנו בידיה את אחזקת מניות הבנקים והטיפול בהם. כך הפך עדי אמוראי ל"בעלים" של כל הבנקים בישראל. דבריו בראיון משקפים את הדעות הרווחות בשצר על מיתון, אינפלציה, התיישבות, פיחות המטבע בעיית הבנקים.

נושא שני, אך לא משני בחשיבותו, לדעת תיכון, הוא "הצמיחה", כלי מרכאות כמולות. לדבריו, זו כלומר: מאז 1973 קשה למשק לוותחיל לצמוח, לאחר שאיבד את היכולת, במשך יותר מ־15 שנים. עצמותה היא, ראשית, הגדלת "העוגה הלאומית", שתאפשר הגדלת תקציבים לחינוך, תרבות ורווחה, והיא תתאפשר, אם יצליחו להתגבר על מכשלי הבירוקרטיה, שהורסת כל חלקה טובה. בנושא הבירוקרטי, הליכוד אינו טוב מן המערך.

ד"ר תיכון מספקי לגבי אפשרות ביצוע המדיניות הכלכלית, שעליה הוא ממליץ, כמו, למשל, בנושא חוק ביטוח בריאות ממלכתית המשך ביצוע המלצות לרפורמה בתחום הטיסים, שהגיעה "ועדת שטינמטץ" שמתוכן בוצע רק השלב הראשון. הוא מהיר, כי ביטים האחרונים מרומנו המלצות "ועדת שטינמטץ", שעליה הוטל לבדוק את רמת השכר בשירות הציבורי, הוא משוכנע, כי יש לוקטיין את מספר משרדי הממשלה ב־25 ל־15, כמותם הוקמנו המגזר הציבורי, והבדרות המצב הנוכחי.

ד"ר תיכון מספקי לגבי אפשרות ביצוע המדיניות הכלכלית, שעליה הוא ממליץ, כמו, למשל, בנושא חוק ביטוח בריאות ממלכתית המשך ביצוע המלצות לרפורמה בתחום הטיסים, שהגיעה "ועדת שטינמטץ" שמתוכן בוצע רק השלב הראשון. הוא מהיר, כי ביטים האחרונים מרומנו המלצות "ועדת שטינמטץ", שעליה הוטל לבדוק את רמת השכר בשירות הציבורי, הוא משוכנע, כי יש לוקטיין את מספר משרדי הממשלה ב־25 ל־15, כמותם הוקמנו המגזר הציבורי, והבדרות המצב הנוכחי.

ד"ר תיכון קובע, כי כל ממשלה תוא מוכרחה לעזור לקונצרן "כור" לצאת ממצבו הקשה, רק לאחר שתמצך "יבוזר" ויסתנן, ניתן יהיה לעשות השכרנ"ים ביתם למפעלים הכלכליים הנבדלים.

מניות הבנקים ומחיר הבעלות על הבנקים הם נושאים, שמהבים עכשיו מעבר לשינוי, לכל ממשלה. הממשלה יכולה למכור את הבנקים, משום שהיא הבעלים האמיתיים שלהם. אסור, הוא אומר, לבצע זאת בפעולות. כאים בתשבון רק נורמים רציניים ואחראיים. הוא ממליץ על ביטול מוחלט של הסובסידיות לפעיבן. לדעתו, יש לסנסר את הנצרך ולא את המגזר.

הגיע הזמן לדיון רציני בהשתלבות בתוך "השוק האירופי המשותף", שבו עומדים לחול שינויים מפלינים בשנת 1992. הבהוגה הא לאיחוד כלכלה מרוגה השוק המשותף, "הבית המשותף" מביא אותו להזדיחסות למגזר המקלאי, שלדעתו זקוק לרפורמה אדרגית. הוא סבור, כי יש משקים חקלאיים, שיש לסגרם ממקור קיקע, שהם אינם מסוגלים לקיום. יש אחרים שסובלים מפחסור בקיקע, ולהם יש למצוא פתרון. הקמתנו אינו הלוקה חריפה של אדמות המדינה.

באשר לתיירות, סבור תיכון, שאפשר להכפיל את היקפה, הם אשתנה תפיסה. תפיסה חדשה,לבניין, ויא, בין השאר, הזולת מטשית של השירותים, כמו ביטון, למשל.

— אין חושב, שבשוק הזה הרתת הצמדות צריכה להתרחש בדרך הטבעית. דהיינו, דרך שהתילונו בה ואנחנו צועדים בה באיטיות. אבל היא כל הזמן מתקדמת. מכרנו, בזמנו, ניירות נומינליים לטווח קצר. מכירת מקים היתה לשבוע או לשבועיים, והיום היא לחצי שנה. צריכים לאפוף לעבור למכשירים נומינליים, לשם שהדרך מתצמרת. בשכר אני חושב, שצריכה להיות הצמדה דרך הסכמי שכר. את הסכמי־שכר אינם מעדיפים. שהוא כללי לכל המפעלים, יש לצמצם, כלומר, את מכשיר תוספת־היוקר יש לשנות, ובכך להחזיר תפקיד גדול יותר לוויתוחים של המפעל ולמשא־ומתן עם האיגוד המקצועי.

איך היית מציע לשנות את הסכם תוספת־היוקר לזה שיקדמו את השישור, או לתת שיעור ותחלתי יותר בהחלט?

— אישית, אני בעד מיצוי יותר נמוך. הייתה יוצרת אי־רכך רק מרגיזה, ומה הועילו חכמים בתקנתם?

עיסקי־הבילה יכולה להצליח במשך שלושה חודשים, לא מעבר לכך. זכך הוא, באו מכות מחירים. אני בעד פריסה ליניארית. לכן אני בעד מיצוי יותר נמוך. והיכן שיש הצדקה לתת מיצוי, עדיף למשוך שעדיף לחזיר בהם שכר. לכן אני לא בעד שיכות שוויון, כי אנחנו לא נמצאים במצבה. מה עשתה שוויון? הוא רצתה לחסל את תעשיית הטקסטיל ולעבור לתעשיות יותר מתוחכמות. היא קבעה שכר מינימום גבוה, באיזושהי שיטה הדרגתית הביאה לחיסול. היא הועלתה את שכר המינימום, כך שהחיסול נעשה לא בבת־אחת, אלא בהדרגה. אילו היתה בארץ תעסוקה מלאה, גם אני הייתי מקבל שיטות כאלה. עכשיו, בתעשיות הצבאיות מיטון, ואדרבה לקחו לחודש. בסך־הכל, יש פחות 2000 עובדים. והם מוריגים הרבה יותר. זו החוכנה, שבתעשיה הצבאית, שגולה באופן מאלצתי, היתה אבטלה סמוית גדולה. בתעשיה האזורית חלק מה היה פיתוח, אבל פיתוח שאין מיכוי לממש אותו הוא עמל סיזיפי.

ד"ר אמוראי

— אני מגוע מלדבר על דפאל באופן מופבב, אבל אם היא גדולה על מדינה ישראל, הם משתנה, והוא יתאים עצמו לצרכים האמיתיים שלנו. המשק כולו צריך להיגמל ממגלומניה. צריך לחיות עם חשבון. ראה "כור". עדים הבדי ושרינו, שלפני שנתיים הוחרתי שבע מיליון דולר. דוקא שרינו שרינו הקשיבו לי, אבל חצר השני לא שיתף פעולה ולכן לא היה טיפול מצד הדרג הפוליטי. אבל עובדה, שאחר־כך שלמנים מחיר כבר. ראה "סולל־בונה" שלמנים מחיר קצר שילמו מחיר חרבה יותר גבוה.

— אישית, אני בעד מיצוי יותר נמוך. הייתה יוצרת אי־רכך רק מרגיזה, ומה הועילו חכמים בתקנתם?

עיסקי־הבילה יכולה להצליח במשך שלושה חודשים, לא מעבר לכך. זכך הוא, באו מכות מחירים. אני בעד פריסה ליניארית. לכן אני בעד מיצוי יותר נמוך. והיכן שיש הצדקה לתת מיצוי, עדיף למשוך שעדיף לחזיר בהם שכר. לכן אני לא בעד שיכות שוויון, כי אנחנו לא נמצאים במצבה. מה עשתה שוויון? הוא רצתה לחסל את תעשיית הטקסטיל ולעבור לתעשיות יותר מתוחכמות. היא קבעה שכר מינימום גבוה, באיזושהי שיטה הדרגתית הביאה לחיסול. היא הועלתה את שכר המינימום, כך שהחיסול נעשה לא בבת־אחת, אלא בהדרגה. אילו היתה בארץ תעסוקה מלאה, גם אני הייתי מקבל שיטות כאלה. עכשיו, בתעשיות הצבאיות מיטון, ואדרבה לקחו לחודש. בסך־הכל, יש פחות 2000 עובדים. והם מוריגים הרבה יותר. זו החוכנה, שבתעשיה הצבאית, שגולה באופן מאלצתי, היתה אבטלה סמוית גדולה. בתעשיה האזורית חלק מה היה פיתוח, אבל פיתוח שאין מיכוי לממש אותו הוא עמל סיזיפי.

ד"ר אמוראי

— אני מגוע מלדבר על דפאל באופן מופבב, אבל אם היא גדולה על מדינה ישראל, הם משתנה, והוא יתאים עצמו לצרכים האמיתיים שלנו. המשק כולו צריך להיגמל ממגלומניה. צריך לחיות עם חשבון. ראה "כור". עדים הבדי ושרינו, שלפני שנתיים הוחרתי שבע מיליון דולר. דוקא שרינו שרינו הקשיבו לי, אבל חצר השני לא שיתף פעולה ולכן לא היה טיפול מצד הדרג הפוליטי. אבל עובדה, שאחר־כך שלמנים מחיר כבר. ראה "סולל־בונה" שלמנים מחיר קצר שילמו מחיר חרבה יותר גבוה.

מה איעיין אין מדיניות הייבוב הישראלית?

— ההבדל בין שיטות תאצ'ר לאיטה ריינן, שמתחילות במיתון ואבטלה, כדי להקטין את הביקושים וכך לרכוא את האינפלציה, לבין השיטות של סטן פישר, שאומצו על־ידי הצוות שלנו והתקבלו על־ידי הממשלה — הוא השלכת עוגנים, מוגרשים ואחרים, כמו קיבוץ שעיר, שחיקה השכר בשעתו, אי הנבלת נפח האשראי. למעשה, הטלנו שלושה עוגנים. זה אולי מתון אל המחיר, אבל לא מוגע אותה. הסקטור העסקי שלנו, את עיקר הנטל, ובכאיו ראוים את הנעשות.

הפעונה נגד מדיניות קיבוע חשער היא, שגרם ומפורים בסקטור הציבור. הוא, לדעתי, צריך לתקן זאת אחרי הבחירות, ומהיר.

— אם לא היתה תיקון ריאלי, חבל לתחוליל זאת. גם הסקטור העסקי אינו בא בדיבים נקיות. אין צורך להעניש אותו, בגלל שעיות את התחליך בעבר. אבל, במשך זמן רב התחיקיות נבע מעליות שכר, שאסור לסקטור העסקי, אבל בגלל שעיות את התחליך בעבר. אבל, מעולם לא קבעה המשלה ולא נשבעה לקיבוצים לעילם ועד. אבל, אם עדיין תיקון מדיעים אין מצב המשק ומאיגים אינפלציה — אסור לעשות פיתוח. אם היתה עכשיו אינפלציה של כיקש, הייתי אומר שאסור לעשות דבר. אבל עכשיו יש ואמה. אז הזמן לתיקונים. מצד אחד, לא שתרבנו את עצמנו משורה של האמרות, שמביאות לגלגול של התיתיקונים. לכן יש רבים, שמסמיכים החוזים המשיבה של קיבוס מלוס.

אתה מתכוון להצמדות בתחום חשבר מלבד, או גם בתחום שוק ההון

— הם קיבלו כסף זול מבחינת הפיתוח. תיקח את ממוצע הריבית ששילמו. לא היה להם אותו ריבית חדיב במיתוח.

45 אחוז מן החשבר המאחזי של חשנה היה תשלומי מיטון.

— אתה הוכרח, ששנה אחת שעי' החליפין שקע ובשנה המביייה הוא עלה. יש לתתייחס למוצע של שער החליפין לא לתשוות שנה לעומת שנה, כי שיתון לא גורמליות. גם במפעלים אחרים, שראיתי את המאזן שלהם, הבעיה היא לא אותו הריבית במאזן. אנחנו גם הוכרנו אותו. אני מעצב, שהשבר במשק הישראלי אחרי התנכית הכלכלית עלה יותר מדי. הרבה מאוד מעבר לגרזול בפרון, וזה מתבטא במצבם של מפעלים רבים מאוד. זה מעיק מאוד גם על רווחיות היצוא, ולא יהיה מנוס מלוקח את זה.

איך, לדעתך, יש לפתור את הבעיה של "כור", רשל הדגיישבות וחקלאות?

— הדבר החשוב, בכוחו של דבר, הוא שהמפעלים שהם כלכליים ישיכו לתקיים ומצבם לא יחוכל, בגלל הסתבכות המערכת עם מפעלים אחרים. זה הדבר החשוב ביותר. מפעלים, שיש להם סיכוי כדאיות כלכלית בדרום, לא יינוקו מהסתבכות הפיגנסית. אם מגדיים כך את המטרה, אז גם המצעדים אולי צריכים להיות בתחום. אז יי' ספק, שהדבר הזה לא יקרה, אז אנחנו נמצאים בבעיה, כי יש מפעלים, שאין סיכוי להבריא אותם, אז עדיף לגגיע למצב, שבו האינפלציה שלנו תתקרב לאינפלציה האיזרחית, גגיע, אם באיזשהו שלב 4 אחוזים, מחר שיהיי אצלנו קצת יותר, אבל לא הרבה, אם זה לא יקרה, אז אנחנו נמצאים בבעיה, כי יש מפעלים, שאין סיכוי להבריא אותם, אז עדיף לגגיע לבעיה הזאת, כלומר רווחיות היצוא, ישתקם נעשה כל פעם פיתוח, הוא לא חוזן תשתק אותה צריך ללכת לשמוח כזה, שאיפשר למשק בו לתוריד מעל תיקוחות הבנקים ולהמשיך לשלם לבנקים נוסחת, היא צריכה להיות מוגעת רק לאלה שכלולים בהסדר, התנאי לכל טיפול מצד המשלה הוא הצטרפות להסדר.

אבל התחבבות של תקים היא מאכזבת, כי היא לא מספיקה, היא קטנה מדי, היא גם בריבית בהחזרת מדי.

— אחרי שכולם ייכנסו להסדר, תצטרך להעשות לגבימם בדיקה מחודשת מה הסדר מתר ומה לא, יש לפעול בהתאם. כי המתחיל מצצוות אומרים לו גמור. אבל, בתנאי שהוא בהסדר ושמילא אז כל החוזות.

האם היתם מביאים בחשבון פיחות לפני יגאר

— גם אם מבטיחים את כל המאזנים לחפשים, מה שיגרים לאובדן מסים בשנים הבאות?

— כשמדובר בשיקול של מיגון ועיתוי, יש להביא כל דבר בחשבון, בעיקר — מה תהיה הוצאה. מה צריך לתיגמל ממגלומניה. צריך לחיות עם חשבון. ראה "כור". עדים הבדי ושרינו, שלפני שנתיים הוחרתי שבע מיליון דולר. דוקא שרינו שרינו הקשיבו לי, אבל חצר השני לא שיתף פעולה ולכן לא היה טיפול מצד הדרג הפוליטי. אבל עובדה, שאחר־כך שלמנים מחיר כבר. ראה "סולל־בונה" שלמנים מחיר קצר שילמו מחיר חרבה יותר גבוה.

אנחנו מגדרים את הבעיה הזאת בלי מדיניות הייבוב הישראלית?

— אני חושב, שהמשלה צריכה לקחת בחשבון שיקול כזה. למה המשלה צריכה לחיות מעוניינת בקיום מבחרת־נג הסדרתיות, שבכל השנים האחרונות הראתה את אי־יעילותה. הכלכלית וחיבוחתית. נניח שזו משלה משחוררת מעיכוב בנכון בנקרתיבנכם בהיבוקיים? — האם אני צריך לחיות מעוניין שהמעלים יחי, כי המעלים מה הם? הרבה מאוד מעבר לגרזול בפרון, וזה מתבטא במצבם של מעפלים רבים מאוד. זה מעיק מאוד גם על רווחיות היצוא, ולא יהיה מנוס מלוקח את זה.

איך, לדעתך, יש לפתור את הבעיה של "כור", רשל הדגיישבות וחקלאות?

— הדבר החשוב, בכוחו של דבר, הוא שהמפעלים שהם כלכליים ישיכו לתקיים ומצבם לא יחוכל, בגלל הסתבכות המערכת עם מפעלים אחרים. זה הדבר החשוב ביותר. מפעלים, שיש להם סיכוי כדאיות כלכלית בדרום, לא יינוקו מהסתבכות הפיגנסית. אם מגדיים כך את המטרה, אז גם המצעדים אולי צריכים להיות בתחום. אז יי' ספק, שהדבר הזה לא יקרה, אז אנחנו נמצאים בבעיה, כי יש מפעלים, שאין סיכוי להבריא אותם, אז עדיף לגגיע לבעיה הזאת, כלומר רווחיות היצוא, ישתקם נעשה כל פעם פיתוח, הוא לא חוזן תשתק אותה צריך ללכת לשמוח כזה, שאיפשר למשק בו לתוריד מעל תיקוחות הבנקים ולהמשיך לשלם לבנקים נוסחת, היא צריכה להיות מוגעת רק לאלה שכלולים בהסדר, התנאי לכל טיפול מצד המשלה הוא הצטרפות להסדר.

איך תשיג את זה?

— תיבר הראשון והבנאלי זה התקציב. בשנים האחרונות קיימנו גרעון נמוך. בשנה האחרונה הוא שב עלה ל־5 אחוזים מן התוצר, וזה הרבה. יש ביניכם אנשים־מ, שזה בלתי אפשרי. אבל אני, כבר יותר זקן ומנוסה אמביבירוי, אומר שיתיה 3 אחוז, 3 אחוז. זו אומר, שיש לחציב נכון את מדר תעדיפויות. אין ספק, שיש בעיות בשירותי הבריאות, שירותי־הזינון, הבעיות בישוון שצריכות כסף, צריך לגגיע אל הקיצ, ויש לזוכר לתבריה בהתבחנות הבעיות הנוגעים, שכשהם מציעים הצעות, שמשמעותה הגדלת הוצאה — שיאמרו גם כיצד הם מממנים אותה. כי אחת הבעיות היא, שבישראל, במשך שנים רבות, עשו דברים רבים יפים וטובים, שיפרו את מצב העמלים, ולא ען את מצבם, על־ידי כל מיני הצעות. אבל לא דאגו לעשות מדר־עדיפויות, ולא שמרו על התקציב. זו נראה לי דבר מאוד חשוב, לשמור על התקציב כמו שחוא. אם יש צורך לשים רגש. על תחומים מסוימים, זה גם צריכים לבוא על חשבון דברים אחרים.

לצמצם השערות הצביבור

איך אתה חשוב להשיג את זה?

— אני חושב שבכון ליצור מערים גדולים בין הסקטור הפרטי והסקטור הציבורי. אנחנו רואים הזמנות לבד גם בעולם. קראתי לא מזמן מחיר על חשב במשלה. אר"מ, לעומת הסקטור הפרטי הוקש במשלה הוא מחיר, כי המעלים הם הסקטור של הסקטור הפרטי.

— אני חושב, שצריך לצמצם את השירות הציבורי והתקלות את הרגשה שלו. איני מדבר מן הרגשה של השירותים הציבוריים.

איך אתה תגיע לצמצם הצבורים בכל מדיניות הריבית הנכונה שבנק ישראל.

— מחיר סבוך הוא עניין לכל־שנון. אני בעד אנחנו נמכור את הבנקים במחיר יותר גבוה. מאשר אם הוי. מוציאים לציבור את המניות הוגנים את הון. מוציאים לציבור את המניות הוגנים את הון. הוגנים מקבלים בין 10־20 אחוזים משוויו עלות

להיות יפה

חברות רבות העוסקות במוצרי־יופי ומשקאות מעבדתיים, יוצאות עם תכשירים אשר מבטיחים לנו לעורנו מחודשים, עצירת הזמן, עור צעיר, בקיצור: חלום של כל אדם. גם גברים משתמשים בתכשירים. קוסמטיקה להסבת עור פניהם. ולנו מתפשים על מדפי חנויות תכשיר לחידוש המראה העור. אינני מבינה איך אנחנו בכל זאת מדקלמים איך בכל זאת מוסיפים כל חומר־מזון אך יש הבדל לטובה. מי שבאמת משתמש בקרמים למיניהם, עור גופו ועור פניו מטופח יותר.

בעת העלומיט

חברת „רוג" (RGC) הידועה בתכשירים הדרמאלריים, כלומר תכשירים בעלי סיכון מדיקאלי של היחזרות אלרגיה, מתפארת בכתר הדש: מיקסיר. המכשיר מיובא מצרפת ועל־ידי חברת „דרליון" ומגיל לשחות המופק מלבון סביבי. המיר חדיר לתוך המסכת הפנימית של העור ומשמש הדר הזה לעור. הליפוזום, שנרגל עשירית מיקרון, קשר כדור חלול וגבוי מאותם מכשיר סקרם ותא בגוי מוגה. עם הוריקה הוא נפתח ומשתלב עם קרום הוא, מגריל את קרום והופכו לנמיש יותר, ואילו התוכן שלו מכשפטיה זורם לתוך ותא. מיוסטיר מגלן לשימוש יומיומי גם בבוקר וגם בערב, ע"ד נקלי עור יבש וקמיקים לתוספת קרם מזין. בכן, המוצר נמכר בתוך מכל נעים לשימוש, נקים ונפלא מן המכל על־ידי לחיצה על ידית קנה ואין שום מגע יד והוא מאוחסן בבוקר בעגה, ומקרטיבית — 99 ש"ח.

תאולם נגב את הזעצגה

המקוה נעימה מיכתה לאמות המחוגנים ה המכה הרמנית -אלן בטריסיס, חברת דיזן, חברת הבת של הלנה רובינשטיין, ביצה הגיעה בתולים המופים ממזאון הארץ בתל־אביב. הולם חבריריים, המושבים מעבדים רחבים שנאפפרים מעבר ללא

צורך של הישבנים כבר לקום. אקסטיקה מצוינת, שבודאי עור יבבו להלל אותה. גם הכניסה לאולם יפה וכראי לבקר שם. בגיבה של המזיאון, בצורה תרבותית ומודרנית, מוצגים פרטים עתיקי יומין.

מארגני ואירוע לא חסכו כסף ורמה לי שוגת הפעם הראשונה שבישראל הופעלו קרני לייזר כמשוקר תנועה צבעונית מעל מגן ויריאה ענן ואילו, „ויקי" את הקרנים לתוך האולם, הלא פעם הקול נע כמתוך רפלקס, כאילו אולמות הצדנים הוו יכולים לפגוע בו. היה ממש יופי. מוזמנים שהגיע את הזמנה לגרנו שהיא משוקעת מוצרי איפור וקוסמטיקה נרמה גבוהה אך במחיר נמוך לכן הם ובנים על צעירות וצעירים. בגרמניה נמכרות מוצרי „אלן מריקס" בסופרמרקטים חזעיות כולבו למיניהם וישראל אפשר יהיה למצוא אותם בכליבו שלום, בשקם, בסופר פארם ובמשביר לצרכן. המחירים נעים בין 9 ש"ח לשפתון עד ל־29.90 תמורת אחר הקרמים.

חיה יוסף

מאנגליה בחזאה

טרוה ושיעות של מרקס אנד ספנסר, הנמכרת בלעיתים בדשה ומשביר לצרכן, ונה להצלחה רבה — מעלה לנו דבר הרבה, הסדרה כוללת קרם לחות נגוף רחוים, שמפו לשיער, יצוג ישיבה, קצף אמבטיה, שמן אמבטיה, סבונים, גם נוזליים. ראוי־הרבנו ובלק הכל במיגוון ניחוחות. התכשירים הוכאו לראשונה לפני בשנה בכמות נסיונית ושוקו בחנות „סנט מייקל" שבקניון אילון. נוכח ההצלחה ולפי דרישת הלקוחות, החלו לשווקם במסביר בכל מולקות מרקס אנד ספנסר שברשת. הם היוו להיט בקניות של הנשים, מה גם שחלקם היו אריזים בחבילות ס. הנהלת המשביר לצרכן, הוולכת ומיר לקראת הלקח, כבר החליטה לגנון עוד יותר את סדרות הטיפוח של מרקס אנד ספנסר בנתי־הכליבו שלה.

כמו אצנים למרוזקים ארוכים

זאת בשורה ממונקה -קומפנטנס" — סדרת טיפוח מבית לנקסטר. מיובאת ומופצת בארץ. על־ידי חברת נורית־בלמן. התכשירים כוללים ומרים פעילים במיוחד — אומר היבואן — שהוכיחו את עצמם כיעילים בהמראת והחלקת הוואים. הדרגת המצן וחיזוק תאי העור. רגע, עוד ציטוט -כדי לחכיר את קומפטנס, אפשר לומיין את הוואים כאצנים לגרחקים ארוכים, הנטענים באגרביה לאורך כל נתלך מרוצותם" סוף ציטוט. לא הבנתי הדיוק את הקשר אבל הדימוי מיטיה, למרות שבמחנה -אצנים" נמשתמשים רק לכבי הרצים למרחקים הגדים. היבואן גם מוסיף, שבניות באמצעות מיחמה הראה שהשיטות הקומפטנס מביא לנמיכות גדולה עד פי 6 בעור ולאמצות של 13 אחוז בעומק הקמטים. כל זה צריך להצריך את המחירים: דיילי אנרגיה ומרץ יומי להפעלת העור — 134 ש"ח ל־100 מ"ל דיילי ויקליאר קרם המפחת חיים בעור מחוק — 179 ש"ח ל־15 מ"ל (אנרגיה extra cell power) את הנגתו הטבעיות — 99 ש"ח ל־50 מ"ל (מאנרגיה eye science) ומאנרגיה עדין לאור העיניים — 99 ש"ח ל־15 מ"ל. ממונים זה מוזרא לא כסף.

טוניק של זהב

האיפור שמגיע מיקס פיקטור לחורף זה נקרא „מחיר הזהב" ומבוסס על תכשירים מסדרת „שלוריפנטיי". מראה נקיו ומחוחכם — אומר היצרן. האיפור מתמקד בגוונים מחוויים, המאוגים את כדי האופנה העליה הערבנית ביותר: מיוטאל — בורוקד, טפטה מוחוכה, סטין סגול ו־chinti ורוד. גם אריני צבר

ומתנה ברגנים חרישים ביותר הם בצבעי הבר־סגול־ורוד... מתיו הזהב שעל פניך הוא מאוקס ויוקרתי. תהיי זאת כאשר עינייך מאופרות בגוני הבר, ערמונים ובר: הלחיים מוגנות בסומק ברונזה מוחבה ובצע הספתיים והצפורניים בזהוב מס. תכסיסי האיפור של קולוסטס נמכרים בכל הרוקיות ורשתות הסיטוק; מחיר כל פריט נע בין 12.20 ולבה ל־26.30 ומקבו וכל הרוכב שני מוצרים מהסדרה יקבל הנים ערבינים בצבע ומבינרגנה־סגול, תוואם את הנראה.

להתאפר כמו אמא

מיטה חיוה באור שיעורר תגובה נועצת של כל הפוריינים והפוריניות, אבל ישרים הרבה שיבה לכל הילדות הקטנות, כאנו מודקות לנוף הנוכחי העלול להגרם לנו, אם כבר בגיל 4 יתחילו להתאפר ולהתקנה.

האיפור והתיסוס המיועד לנו הבי בתוך צעצוע קטן מסדרת „Wet Wetch" אלה קופסאות קטנטנות בפלסטיק זול ובצעוע, מעוצבות בצורת לב או פטמון, עם תוספות הנוכמות אותן לחיות סעבוקים כבו צב או כלבלב. כל זה כתוב לקיטון בצעוע, המראה איך פותחים ומה עוד בבדרה. רוצים — משחקים עם החיה הקטנה, רוצים — מפרקים

אותה ומשתמשים בקופסה כבתחיון, או מעמדים על שולחן איפור. בצעוצי הסדרה נחלקים ל„תכשיטים" ול„איפור". התכשיטים מצויים בתא קטן לאחסון הטורות והאיפור הוא מיניאטורי אבל „אמיתי". מראה קטנה, צלליות, מומק, לכה, שפתון וכמעט פירות, וכו'. כל קופסה תכוה שלה. הסדרות הפיתוקים מיוצרים בארה"ב על ידי קונצנן נלוב ומיובאים על־ידי צעצועי אלדה. 4.50 עד 12.90 ש"ח ליחידה. לא זול, אבל חביבה. גם כי, גם לדעתי, לא חינוכי להרגיל ילדה בת 4-5 להתאפר, זה נראה לי פתרון טוב להרחיק ילדים קטנות מתכשירי האיפור היקרים של האמא.

לגבר חספורטיבי

זה משהו לגבר, אפילו כזה מאצו, שבדרך כלל אינו מתעניין בחידושים קוסמטיים. לסדרת הדיאודורנטים של mennen נוסף ספר־סטיק חדש בריח טלק פטרס, והו „ריח שונה ויחודי, מעביר תחושה רעננה, נקיה וינשה. מיוצר לגבר הספורטיבי הנמרץ והעסוק, שאין לו עניין לגרוז אחריו שובל ארוך של ריח מתפקח וכבר." סוף ציטוט.

ספר סטיק — לידיעת מי שאינו יודע — הוא דיאודורנט מוצק, ק"מ, הארוז במבל נוח, עם מסגס כוח, הדוחף אותו כלפי מעלה. אומרים שזה עדיף על דיאודורנט בתרסיס, לפחות מבחינה אקולוגית. זה של הכנרן מיובא ומשווק ע"י דיפלומט. 10.90 ש"ח. אולי תחייכי מאז שקיבלתי את הסמוניקט.

איפור עם ויטמינים

לנשים, שחשוב להן לטפח את העור בעזרת תכשירים טבעיים, דואגת חברת „קטי" לקוסמטיקה טבעית־שומית והגדרה שכל אחד יבין בדצונגו. מכל מקום, אין הכוונה למסכה ממלפפונים ובוסקים. הוידוא של קטי הם תכשירי איפור על בסיס טבעי, כגון מייק־אפ משולב בקרם לחות, המועשר בוויטמין A+E. שנות להם יותר להיקלף בעור מקרם מאשר ממין גוד. מייק־אפ זה — מבטיח היצרן — מאפשר לעור לנשום, הוא מיוצר בשלושה גוונים, לבחירתך, ומחירו לצרכן 15.80 ש"ח.

מגר חדש נוסף של קטי הוא מסכת ויטמינים (A+E) המשלבת גם תמצית חמוצה. מרחיבים על חפנים והצוואר ולא באזור העיניים) כשעה לפני שרוצים להיות יפה, משאירים 20 דקות מסירים. שכים מייק־אפ וכל השאר. מחיר המסכה 19 ש"ח.

על בשיש מזגן מלכות

התכשירים של „פלור" מבוססים על מזון מלכות, לשונה מי שמאמין בזבורים ובהשפעתן הברוכה על חיינו. תשלובת רגשה, לייצור ושיווק מוצרי קוסמטיקה וטואלט, הוקמה לאחרונה לשווק מוצרי טיפוח ורשים, כולם מסרת פליר וכולם, כאמור, על בסיס מזון מלכות. זה נמתחל בקרם לחות פעיל, השונה, מבטיח הצרון, על לחות העור, כי הוא יוצר על פניו שכבת שמנן דקה, נמשך המסכת פנים גלוטיות, המכילה, דבר הצרון, ריכוז גבוה במיוחד של המרכיבים הפעילים מזון המלכות: הלאה, לגל לפנים, מוצר ודשבן, המורכב מזון המלכות ואלוורה — זה שבו למריחה על בוויות ופצעים, בלילה, לפני שהולכים לישון, שמים קרם לילה לעור יבש, עשיר במיוחד — אומר היצרן — המכיל ריכוז גבוה של שומנים ונוער לסייע בפתרון בעיות העור היבש.

תכשירי מליר, למרות שמם הצרפתי, מיוצרים בארץ, נמכרים ברשתות השיווק ומחירם עממי מאוד, בין 8.90 ש"ח לגל פנים עד ל־13.90 ש"ח לקרם לילה, הכל באריזה בת 50 מ"ל.

חיה יוסף

מנגל במרפסת | פותחים שולחן

במרומי האקרופוליס

כולל שרות (נביע לזה). רוזקא הוה לא רע. בשביל מי שאינו יודע — הכתובת היא תל אביב, המסגר 46 פינת יצחק שדה.

בעלת תיאבון

כך עוברת תחילת עולם, אמרו הסומנים.

פעם ישבה כאן כל צמרת צה"ל. מי שרצה יכול היה להתחבק במשה דיין, להחליף מבטים עם רבין, להגיב בחשיבות בנשלבמתו „אתמול, באקרופוליס..." היום אין שם שמות גדולים. האוכל — מזרחי בלקני, כפי שמעיד עליו שמו — עדיין סעים, אם כי ההתחרות המלווים אותנו דרך קבע על הישראלים, כצרכנים גדעים, הוו להם כאן כמה מיבות טובות להיאחז בהן. השרות כאן מצויין ומקצועי. לא תמצא כאן סטודנטיות מתלבטות וחיילות טרם גיוס מחפשות את ידיהן ורגליהן. כאן מגישים מלצרים מקצועיים, וזה דווקא שינוי משובב נפש. גם המחירים ידידי, וכבר אינם מרקיעי שחקים והעסקים רעים, אומרים המסעדנים, או לפה לא בכל מקומן. עניין המחירים הוא דווקא מתלבטות וחיילות טרם גיוס מחפשות את ידיהן ורגליהן. כאן מגישים מלצרים מקצועיים, וזה דווקא שינוי משובב נפש. גם המחירים ידידי, וכבר אינם מרקיעי שחקים והעסקים רעים, אומרים המסעדנים, או לפה לא בכל מקומן. אבלנו שם ארוחה מצויחה במקצה, באשמת האוכלים ולא המקום. אחת עם ראשת חלבונים המזינה כבר עוף על האש והריחוח שהגיע היה חיובי ביותר, ועוד ראינו קולה. מה כבר יכול להיות כאן לא טוב, אם אוהבים כבר על האש הסעודה השניה חורכבה משתי מנות ביניים: סופלה תרד ועלי גפן ממולאים. עלי הגפן הוו נפלאים. כנראה שהגיעו אלינו מהכרמים שלרגלי האקרופוליס, עשויים בשמן זית ומגשים עם פלח לימון. ארמחיה. הסופלה היה טעים מאוד, אך הוא לא היה סופלה, כזה שמכינים אותו רגע לפני הגעתנו לשולחן, הוא תופח ועולה ומגיע בשיא הטחתנו ומריחנו. בכבר אבלנו כאולה במסעדות בארץ, עובדה שאפשר. כאן קיבלנו ריבוע של פשטידת תרד, טעימה אמנם, עשויה בביצים ובגבינה, כנדרש. טובה מאוד, אך לא סופלה. לכאן שייכים ההתחרות הצרכניים שלנו. אנחנו, הישראלים, כמה שיאכילו אותנו - נאכל. הצדה היא שבעלי המסעדות יודעים זאת. אני מכירה כמה חברים טובים שיגידו — בחיבה, את מגומגם, איזה דרישות יש לרז

אולי אין לי דרישות מי יודע מה, דווקא מוכנה לאכול משהו, למה לא, אבל למה לשאת את שם הסופלה לשווא? זה רע שייך להגיבות מסחריות, לאמת בפרסום, לא? שילמנו בשביל כל הבדורה הזו 44 ש"ח

ולך כבר יש חשבון עסקי בבנק הגדול במדינה?

בבנק הפועלים העסק שלך מקבל יותר מאשר בכל בנק אחר!

בעסקים חשוב שיש בנק גדול. בנק שערוך להעניק את כל מגוון השרותים הנחוץ לאיש עסקים. בבנק הפועלים, אתה נהנה מיתרונות מיוחדים לעסקים:

- 70 סניפים עסקיים ומחלקות עסקיות מיוחדות, עם שעות פתיחה מורחבות ושירות מקצועי המותאם לאנשי עסקים.
- 100 מחלקות סחר חוץ עצמאיות, בכל רחבי הארץ.
- 20 חבילות מימון מיוחדות מותאמות לבעלי מקצועות חופשיים ולעצמאים.
- מגוון רחב של הסדרי אשראי לתעשיינים וליצואנים.

היכנס לסניף בנק הפועלים הקרוב אליך, ותראה גם אתה איך פועלים טוב יותר, בעסק שלך.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

איטריות צוננות

הטלוויזיה, שכמסך שבועות התעלמה בידיעין ממערכת הבחירות, הביאה לנו במגאין השבועי שלה בליל שבת — לאחר שהכל הם וכמעט נשלם — את יום האתמול, יומם של פרס ושמיר ביום הבחירות.

איטריות צוננות, שאין בהן לערער תיאבון. מה זה כבר משנה ביום שישי איך עבר עליהם, שלושה ימים קודם לכן, יום הבחירות.

עמוס כרמלי ליווה את שמיר, אשר אם היה מתוח באותו יום, הרבה לא ניכר עליו יתר על המידה. אליעזר שמיגלמן ליווה את שמעון פרס, מירושלים לצפון הארץ וחזרה. לחלי אביב, דרך מניפים ומטות. מי שהתעייף לקולות הרקע של עסקנים, מי שראה את פניהם, יכול היה לדעת כבר, כי זה לא היה יום של לב למשפט "שום מיסת ארמה לא שווה שערה מראשו של עופר", לא יכול להתקבל. שניאות כאלה, אינן ניתנות לתיקון והגוף שלהן דוא גדול.

המגאזין של ערב ליל שבת לא יותר בהתיחס מוסכ"מרוסם של הבחירות. לעומת זאת, היה בו מעט מדי פרובוגזיה ויתרה האפשרית של המערכת הפוליטית, כפי שנתבשרה לאחר תוצאות הבחירות.

פרופיל נשיאותי

היקיר כארזמה, הוא אחד האמפיינים את שני הרצים ל"שיאות ארה"ב: גורבי בוש ומיקל דוקאקיס. ביום שני ראינו את סיום המירוץ של נטים משפל, "בוקאקיס" במסגרת מכט שני, אחרי מערכת בחירות מלאנו, אם מעורבות רגשית ופוליטית, מוב איזה "חום רב". הקשר אותנו לבחירות הללו שקוראים אינם מסוג הפיעוניים אר בקאקיס אקסאלית תמיד השאלה מה קורה אצל הפעיל הפוליטי, האם זה סוג לישראלי? גם בוש וגם דוקאקיס אינם מסוג הפיעוניים אר בקאקיס המתכנן בן הצד, אר יוצרים איזו הזדהות מיידית. הארד בראה ובמשל כמו שקיד קפוץ. הסני לא מחיר בתחכמנו ובראה אחר לא מחוק. אבל אחר מהם, הבנתי, לבר. ידוע מי, יהיה הנשיא של המעצמה הגדולה בעולם.

ספונג'ה כדוקומנט היסטורי

כבר ראינו סיבות למסיבות מצלחות יותר מזו של יום שישי האחרון. לא שהיתה לנו סיבה מיוחדת למסיבה, בהחלט לא. אבל מצד הרוח האישי שלנו אינו מתניב את מצב הרוח הלבנוני. הסיפור של רץ הבחירות הישראלי, שזכה בפרלית כסף באולימפיאדת הבנים בסיאול, הוא מסוג הסיפורים שמעוררים הערצה לרוח האדם, הזדעזע לגבור גם על מכשולים נופכים. במקרה הזה על עיוורון. עניו המחייבת והנחישות של הרץ העיוור זה, המתבטאת בהשתתפות עם גידולן של המפלגות. מעולם, כך נדמה, לא הוושקע כל כך הרבה כסף, בעיקר על ידי שתי המפלגות הגדולות, עבור תוצאות כה דעומות.

פרופ' אליהו כ"ץ טוען, כי הציבור ראוה בתעמולה בעיקר ביזור. אנשי המקצוע מחמצנים בטיעים אלקטרוניים חדשניים, בגיבנלים ובפסקמצות הנוסעים את הנוע הראוון, ומחות במסרים מעמיקים הבינון של ממש בנשאים הנעמנים על הפרק, מכל מקום, נראה כי הם עובדים בעיקר על המשכנעים.

יש גם סעיות חמורות, כמו התופעה של אלמנת המלחמה בשדרי המערך, שעורדה תגובות ומכוכת מאלה שציפו לה. הניסוח של איש המקצוע, כי הציבור לא היתה מוכן, וכי היום של הנעדר, לא היה צדוק להמתין לילדה שוזה שערה מראשו של עופר", לא יכול להתקבל. שניאות כאלה, אינן ניתנות לתיקון והגוף שלהן דוא גדול.

המגאזין של ערב ליל שבת לא יותר בהתיחס מוסכ"מרוסם של הבחירות. לעומת זאת, היה בו מעט מדי פרובוגזיה ויתרה האפשרית של המערכת הפוליטית, כפי שנתבשרה לאחר תוצאות הבחירות.

בת 16 הייתי

פול ניומן ב"אקסודוס". איזו התרגשות

1960 היתה השנה בה נחסף ארולד איינסון בארגסינג, על ידי שיחתו הבסתון הישראליים, וחבא ארצה לשפט. גם אם היתה השנה של חטיפת הילד יוסלה שמכר, והשנה בה ביקר אל ניומן בארץ לרגל הסרטת "אקסודוס". איך אפשר לשכוח את זה, וכי לא המתנו שעות בשעיר מלון "צינור" בחיפה לראות אותו בכנס או יוצא. ושם לא הצצנו מבעד לחלון בדיר, שושקיף לחדר האוכל שם ישב ואכל. רק לא נמה עם רעייתו הבעיצת, ג'אן וודוורד, שהתלוותה אליו. וסל מיגאר השתרגל, שהיה אז נער צעיר ותמיר, אז אוזת מריה סנס. איזו התרגשות. כל יום, וכל כך קרוב לבית.

ואת היתה ושנה שבה הרוק־אנד־רול היה

תיאטרון

עשרים שנות „החאן" הירושלמי

גיורא מנור

מבנה־האבן העתיק שממול לתחנת הרכבת, מתוח לגבעה, שעליה הבנסיה הסקסונית — „החאן" הירושלמי הוא, ללא עוררין, בית־הת"איאטרון היפה ביותר בארץ. ואני מכיר רק מקומות בעולם, שעולים עליו בהשראה, שהאדריכלי־מקום רח נעשיה לתקניק ליהברים, המסתופפים בצל קורתה. החאן נתיק, אבל הת"איאטרון השתבן בין פחליי חוזב עכשיו את יום־הולדתו ה־20 (וזמני שהשנה שהלכה היתה חשנה המזהבלת ביותר שידענו מאז קום המדינה).

עד מלחמת ששת־הימים נהנו הלייגנים לומר, ששמם מה שכחו לבטל את הקונר חלילי משנתיר האחרונות של המנרט הבריטי בירושלים. תחילת הפעילות התיאטרונית ב„חאן" היתה זו אחת הארעות בקשאן שהיה יורד על העיר עם חשכה. עיר הבירה היתה פרובינציה מבחינת התיאטרון. המחול והמוסיקה, להקות התיאטרון המחול עלו לירושלים להמעיד מעמיים, שלוש לכל היותר, בכל הכנית, קלגנע „אריסון" שימש לדהון אכסניה. למעשה לא היה מי בירושלים אולם מתרחי מלמעמים בימתיים. משהושלם לבסוף בחם ליצירה הירושלמית המקורית, כי מלכתחילה לא התכוונו שהבית הרוש שמש אכסניה לתקהל.

נסיונות שמוראדיים בתחום התיאטרון נעשו או בסמנרת האוניברסיטה או בקיבוצים קטנים, כגון קבוצתו של פילים דיסקין שאת „המלך אנו" שלו אני זוכר כאחת החצנות הטובות ביותר שראיתי מעולי. נשני חדרים קטנים, בסיסמה ליד רחוב יפו, הצליחו דיסקין ושחקניו להפיץ „אובר מבריק, אבל באני נלילה...

מאז 1972 פועל ב„חאן" תיאטרון מקצועני, פחות או יותר קבוע, שעברו עליו תקופות טובות וימי־משבר קשים.

●●●

וחילופי מנהלים האמנותיים מסמלים תקר פות אלה.

משהוזמן מיקל אלפרבר, הבימאי האנגלי־יהודי, שעבר אז בארץ, לשמש לו ראש ומחל, החלה תקופה פריחה. תקופה שלא ארכה יותר משנה וחצי, משעזב אלפרבר מאוכזב מניסיון של שחקניו ואי רצונה של העיריה לישוב אחריות של ממש, לא היה ברור כלל, אם ויבער יישמיך תיאטרון ב„חאן" בפעולתו היוצרת.

אבל נמצא אז האיש, ששמך אחריו את תיאטרון הקטן בעל האולם המקסים לשיא פריחתו אילן רונן, כיום מנהלו האמנותי של הקאמרי בתל־אביב.

●●●

היה זה יוסי, שהביא ל„חאן" רצון עז ליצור תיאטרון העוסק בנושאים יהודיים. הזה משך אלפרבר — לימים בימאי מקובל ומכובד בלונדון — הכבים לתיאטרונו יסוד קומדיאנטי, בגון ב„משרתם של שני אדונים", אהבתו לקומדיה דל־ארטה והסכניקות שלה ונחלמה בימיו של רונן בסגנון דאליסטי יותר, אליקיס במחתן, שניתן מבשרונו של רונן לא רק לביים, אלא גם מיכולתו הרבה כמנהר.

„אינו צונעקין, על פי ספרו המשעשע של הטופר הבריטי ויבנרין: „האדריזם", על פי הרומן המפורסם מאת רוסיסיבסקי, היו עיבודים מבריקים לחומר „בלתי אפשרי". אבל בעיני, מכל מקום, הטיא את אפשרי". יצירה זהה עיבורו של רונן ובימוי — ואלה כלים שלובים — ל„מלכוד נב", לפי סיפרו רבי־הנפי של „דוף הלב". הייתי משוכנע, שאם יצליח מעשה־עיבוד־לדעת זה מסוגל רונן לעבד לבימה אפילו את ספר הטלפונים (שיש בו, כידוע, הרבה מאוד דמויות). אבל מעט מאוד עליהם, למרבה ההפתעה התוצאה היתה מפוייסת.

במקביל לגישה פטרתית זו לתיאטרון, התפתח ב„חאן" דווקא סוג מנוגד מאוד: המחזה הדוויזואלי המובהק. כאן עשתה יות ויראייל את נסיונותיה הראשונים בתיאטרון תהנועה שלה, בגון ב„מיסתורים", שאפשר לראות בה את ראשית הדרך, הנקוטה בידי אנשי „תיאטרון החוזרים" הפועל כיום בירושלים, שבראשו חרס אפרת ומריו מרזל שנפטר אחרי זמן קצר כמאיר.

●●●

מזה כשנתיים מנהלים את ה„חאן" שתי גדות המנכ"ל דני אלמר, שני בנייעקב, שהבנישו לתיאטרון חיזיונות ושבו הנו מ קבוצה פחות או יותר קבועה של אחיינ ביניהם אורה מאיר־סון, גילי בן־אהוליא, יוחה אלמגור האחרים, שהיו לצוות מנוסה לא מעט מחברי הקבוצה הוותיקה שפרשה לעמקה מ עם אילן רונן.

בין המפטת בעונות האחרונות אפר לציין לטובה את „ציר עבדרמים", בגיבוי של דודית ירושלמי, את „אביב מתפוח" מאת ודיקוב, שביימה אסתר אוריצקי, ולא במאר" בבימוי של רוני ניניו ולאמרוגה מ „צר בצר", מין קאבארט משירי המחאה מ סטיבן זונרהיים. שבים עמיד נוח. בלוח אשמים" החזק והמעוגל שביים המבמי הצה מרסין פריד ואפילו את הפשעון הנקר „ינני פרץ" מאת אלדד זיו, שביים יוד מ אלי צ'לרון.

קשה למצוא מכנה משותף בין כל אלה. מלבד האפשרות להזיונות, לתיאטרון עיוו אבל בהחלט ניכר ב„חאן", שפועל בו תיפוח עבשוון.

רק העיריה כנראה, סרם הביה הבהה יורה ב„חאן", בגיבוי לבארשבע, ושם ב תל־אביב. לירושלים אין תיאטרון עיוני לפ רבר. אין ישפוע בצחון המיון החדרי על מסי החיבון ועל גישות לתיאטרון; מוקם לנה מכל מקום תוגג ב„חאן" אם יוהלוהו הז בתקופת פריחה מחודשת, עם פחות תיאוב אמנותיות או חברתיות פחות יומרות ותשוב ופילוסופיות בכיבול, אבל הרבה יותר מ בימתית מעניינת.

מוסיקה

בסימן מחאה

„קונצרט של מבקרי מוסיקה"

רשמית נקרא הארגון מוסיקה עכשיו, אבל בעצם ניתן לראות, שמדובר בתופעה שנושאת הזרעים חוץ מוסיקליים מבהיקים. המדובר בסדרת קונצרים שיזום המארגן המחזיר רון ויידבר, המבמי גם כמנהל המוסיקה של „מעריב". איתו בקבוצת המחזיקים נמצאים גם עורך אסף ויזוב מר־דיים — שניהם מבקרי מוסיקה במקומון חדלי אביבי, „העיר". אתם נמצאים גם אריק שפירא, ראובן פרידס, משה זורמן, רן יוחם ועוד.

כולם נמצאים באוזר גיל הארבעים. כולם בוגרי מפעלי מלגות למיניהם, פרסי אקרן ועוד. כולם מרגישים חוסר נוח, מובן מאליו, לגבי אפשרויות המשמע וביצוע של יצירותיהם. לגגיגת היצירות, בנחרה קבוצה מוסיקה נוהה תל־אביב, קבוצה שהסביעה את חתמנה על חיי המוסיקה בארץ בשנים האחרונות. על הקונצרט הראשון בסדרה יצאה מנצח הבית של הקבוצה, נעם ייני.

תוכנית הקונצרט הראשון, שיתקיים בסמ"ב ה־21 בנובמבר במוזיאון תל־אביב, כוללת רמנים שונים, המרגישים יחד את חשיקה שבין המלחין הזר בארץ לבין הזרות ושקטאלית שסביבו.

עודיד אסף בחר לפרוע חוב למלחינים, שעיצבו את הדמו של חומר הישראלי, ודוקא דוד השרים המתת מוכרים. השלושה שבחר אסף הם שמנואל עמרן, דוד הבוי ומתתיהו שלם, אם השירים תשיר עדי עצון, שלבשה תענוג להם מינר ותואלי נוסף, יוסי מרחיים מנגן גם הוא לאורוגי השבע, בעודו שירה של מאיה בוזבון, „מכתב". אל השיר ישרוו שש זמרות מקהלה, עם סרט הקלטה ועם סקסופון סולו.

בסרטו התוכנית תעמוד יצירתו שיבוא אריק שפירא, „קונינגו" הירושמיה, אל הסמש העולה". יבצע השחקן־זמר גיל אלון, שיביא סקסטים של רוכרים גן וחרר. מקסטים שמלוים את סיסת המפצץ להירושמה ואת תלולד הטלה המצצנו, בלוחי שלמה עשר נגנים. יצירה זו מקייש אריק שפירא לזכרה של שושנה סליפס דל חברת קיבוץ גלאון שנפטרה מסרטן. את האחנתיא הכלית לשמה, ספוד בצרב הראשון ראובן מרוסי בהוצה המשיעה שבתחיה לכלי נשמה מצי.

הקונצרט יתקיים, כאמור, בנובמבר בנובמבר במוזיאון תל־אביב. בנ ניגוב יתקיים באותו מקום הקונצרט השני באותה סדרה, והוא יוקדש כולו לכלים מלווים ישתתפו: הקלרנטיון גרשון רמנעסקי, המפגתרנית נשמה טרסון ומיכל טל, נגן בלי נכשמה מטר וזרחמימה, ועוד. הסדרה מומנת על־ידי קרן תרבות אמריקה־ישראל ועיריית תל־אביב לטפרות ולאמנות.

בעריכת יואב אביב

קארוון

הדרך לפריצת־דרך לחו"ל

הישראלי צריך להשקיע בחופשה מחוץ לגבולות המדינה באירופה, פי־עשרה כמעט מעמיתו האירופי. הישראלי אוהב חמישה כוכבים אבל אפשר לעשות זאת גם בדרך אחרת. עם המכונית לחו"ל, זה יכול להיות זול ומהנה

„הישראלי המצוי הוא טיפוס לחוץ" (אלדעיה), דאג ועצבני מ.א). אמרו לכם, יצרנו את הנתוני הסכיבה בה אנו חיים: מלחמת עולמות, תחילת הפעילות הפוליטית בארץ, זה היה כיון מנוגר קיסבי לעיטות — ויצרנו המצולחים והמצולחים פחות — של אין חוץ להתיחס למציאות הישראלית, כגון כמעט שעסק בתופעה ירושלמית מוכחת, „ביתי ירושלים", או במחות שביים ב„חאן" יעון מרזל שנפטר אחרי זמן קצר כמאיר.

●●●

מזה כשנתיים מנהלים את ה„חאן" שתי גדות המנכ"ל דני אלמר, שני בנייעקב, שהבנישו לתיאטרון חיזיונות ושבו הנו מ קבוצה פחות או יותר קבועה של אחיינ ביניהם אורה מאיר־סון, גילי בן־אהוליא, יוחה אלמגור האחרים, שהיו לצוות מנוסה לא מעט מחברי הקבוצה הוותיקה שפרשה לעמקה מ עם אילן רונן.

בין המפטת בעונות האחרונות אפר לציין לטובה את „ציר עבדרמים", בגיבוי של דודית ירושלמי, את „אביב מתפוח" מאת ודיקוב, שביימה אסתר אוריצקי, ולא במאר" בבימוי של רוני ניניו ולאמרוגה מ „צר בצר", מין קאבארט משירי המחאה מ סטיבן זונרהיים. שבים עמיד נוח. בלוח אשמים" החזק והמעוגל שביים המבמי האח מרסין פריד ואפילו את הפשעון הנקר „ינני פרץ" מאת אלדד זיו, שביים יוד מ אלי צ'לרון.

קשה למצוא מכנה משותף בין כל אלה. מלבד האפשרות להזיונות, לתיאטרון עיוו אבל בהחלט ניכר ב„חאן", שפועל בו תיפוח עבשוון.

רק העיריה כנראה, סרם הביה הבהה יורה ב„חאן", בגיבוי לבארשבע, ושם ב תל־אביב. לירושלים אין תיאטרון עיוני לפ רבר. אין ישפוע בצחון המיון החדרי על מסי החיבון ועל גישות לתיאטרון; מוקם לנה מכל מקום תוגג ב„חאן" אם יוהלוהו הז בתקופת פריחה מחודשת, עם פחות תיאוב אמנותיות או חברתיות פחות יומרות ותשוב ופילוסופיות בכיבול, אבל הרבה יותר מ בימתית מעניינת.

איזה צבע

מבצעי הצבעים המעורבים של רובשי דרכב לשנת הדגם 1988 מדווח גם השנה הצבע הלבן במקום הראשון.

מסיבות, שנערך כתבת צ'מפיון מוטורס — יובאותיה פולקסוואגן־אודי בישראל, לרכישת רגמי 1988 עליפי צבעיהם, עולה כ־25% מרוכשי המכוניות העדיפו את הלבן בצבע מכוניתם. חלקו של הלבן ירד אמנם ב־1.5% לעומת 1987, אך בכתרתו נשמרה.

לעומת זאת, חל מיפוך במקום השני כאשר האפור (18.5%) עלה אליו מן המקום הרביעי (1987) ובכך תפס את מקומו של הכחול, אשר ירד ב־1988 במקום השלישי (18%).

אחריהם במצעד הצבעים הפופולאריים של שנת הדגם 1988 צועדים: אדום (11%), בז' (9.5%), צהוב (6%), ירוק (5%), שחור (3.5%), תפוז חום (1.6%).

מעבר כמו עלות הביטוח וההובלה של מכוניתכם. האפשרות הנוספת שנורה למשנעים כלבד והיא הצטרפות לחוג האוקסקלוסיבי המצומצם של בעלי הקארוונים בישראל, זאו תוכלו לסיים טיול של חודש וחצי בארצות הבלקן במחיר של כ־1400 דולרים לארם.

מיר מריח מנגל, ראוה בעיני רוחו סטיקים, קבב חומוס וחמיצה ואולי גם חפיסת קלפים לשוקר. אצל שמיתיבו האירופים לא עולה האסוציאציה הזאת. תרבות הקמפינג האירופית מפותחת, ומי שנסע מכבישי אירופה או אה"ב נתקל באלפי קרוונים נגררים או מוטור־קארוונים ממונעים המתרשים את דרכי הנסיה. אלה נעזרים באלפי חניוני דרכים ובמאות מחנות נופש עממיים. התרבות הזאת משתתפת למזרח ולמערב: באירופה אפשר לראות את הצ'בוטלובקים את הפולנים והיוגוסלבים גורדים קראוונים לצד הנרמנים והאיטלקים, שנורדים קראוונים אומנם יותר מפוארים, אבל דרעיון המרכזי נשמר.

הדרעיון לטיול בעזרת קאראון בא כאמור בעקבות ההצאה. הוכרת רכב ומלון באירופה לזוג למשך כחודש ימים מסתכמת ביותר מ־1500 דולרים. בצירוף הוצאות סיסה לזוג מיסים, ושאר ידקות, ללא ביזבוזים מיותרים, נורדש ל־3000 דולרים יחוקים וטהורים. הוכרת קאראון יקרה גם היא והיא מסתכמת בכ־3000 שקלים לחודש. כך, למעשה צריך לשקול אפשרות של הוכרת פלא בחברה מוכרת. אפשר לוכרו באירופה קאראונים אצל אנשים פרטיים בחצי המחיר, ולמעשה, אין הבדל גדול ביון שהרבות הוכרת הקאראונים אינן נתחנות שירות בכל רחבי אירופה, ואם נתעקשם בכלל תקלה עליכם להחליף בכותרת עצמכם.

עין בעיתונות הישראלית יגלה לכם מספר לא מבוטל של כאלה המבקשים להוכיר קאראון: אפשרות נוספת היא לנסוע עם המכונית הפרטית לחו"ל, לאלה שבאמת אינם חרשים מקמפינג — לינון בחוזל וזה לא המלון; אם לישון בצימרים ולוסוך את עלות הוכרת. הרוצה אי־לה שהיטול יהיה לפחות חודש ימים אחרת עלות הוכרת העלה למרבה הפלא, הוצאת המכונית מישראל באלפי דולרים. אלה נעזרים בשיטה מכוסה מסוג שזה נראה בתחילה. ראשית־ראכמתו, יש לברוח מן הקיבוץ, לבריח מן הקיבוץ, לבריח מן הקיבוץ, לברי

מהמחצית השניה לרבע הגמר

גביע למחזיקות גביע

דני ביין

קבוצת הפועל הגליל העליון העפילה אמש לבית רבע הגמר בגביע אירופה למחזיקות גביע לאחר שבפארק המשפחה ראמלה הקבוצה הזרוערית אורחתלו באייאש בתוצאה 77:99 לאחר 42:44, בתום המחצית הראשונה.

הפועל הגליל העליון לא הצליחה לשחזר את התצוגה הנפלאה שהפגינה לפני יומיים בליגה. המשחק, שלא התעלה לרמה בהיר נפרה דוזקא בתחפשות מהירות שם הזוערנים שהצליחו להתמנע אל מתחת לסל הוליכו ניתרון שנע בין 7 ל־8 נקודות משך כמעט כל המחצית הראשונה.

הגליל העליון חסרה את עופר שלייטר שבעצמו ממנו לשחק בשל מדחיפים חריפים ברגלו. עובדה זו נגלה היטב על ידי הזוערנים שפשלו בריבאונדים והוליכו בדקה 6'0 בהפרש של 8 נקודות.

בדקה 17 נגמל המאמן מולי קוצרין מסק זמן והורה לשחקניו לעבור לשמירה לחץ שנשאה פרי והביאה לאמצום התוצאה עד כדי 20:22 עריין הזוערנים. הזוערנים לא נשברו ושחקנם הגדול את המפיר לי־ 23:28 כשתי תליעות רצופות של 3 נקודות.

בדקה ה־14 נכנס למשחק אור נורן ויחד עם חבריו הוליל מהפר

אור נורן
הביא לסיומה

מכבי ת"א: שלום לגבינ רונקטי

קבוצת הנשים הבולגרית פרינר פרינק תארח הערב בארמון את הקבוצה מכבי תל־אביב במשחק הגומלין על הגמר הזוערנית אורחתלו באייאש בתוצאה 77:99 לאחר 42:44, בתום המחצית הראשונה.

הפועל הגליל העליון לא הצליחה לשחזר את התצוגה הנפלאה מלפני יומיים בליגה. המשחק, שלא התעלה לרמה בהיר נפרה דוזקא בתחפשות מהירות שם הזוערנים שהצליחו להתמנע אל מתחת לסל הוליכו ניתרון שנע בין 7 ל־8 נקודות משך כמעט כל המחצית הראשונה.

הגליל העליון חסרה את עופר שלייטר שבעצמו ממנו לשחק בשל מדחיפים חריפים ברגלו. עובדה זו הגלה היטב על ידי הזוערנים שפשלו בריבאונדים והוליכו בדקה 6'0 בהפרש של 8 נקודות.

בדקה 17 נגמל המאמן מולי קוצרין מסק זמן והורה לשחקניו לעבור לשמירה לחץ שנשאה פרי והביאה לאמצום התוצאה עד כדי 20:22 עריין הזוערנים. הזוערנים לא נשברו ושחקנם הגדול את המפיר לי־ 23:28 כשתי תליעות רצופות של 3 נקודות.

בדקה ה־14 נכנס למשחק אור נורן ויחד עם חבריו הוליל מהפר

אחרי מחצית ראשונה שקולה באת מחציתי שניה בה הבטיחה לעצמה הפועל הגליל העליון את כרטיס החשתתפות בבית רבע הגמר בגביע אירופה למחזיקות גביע לאחר נצחון 77:99 על באנייאש מחונגריה

הפועל הגליל העליון לא הצליחה לשחזר את התצוגה הנפלאה מלפני יומיים בליגה. המשחק, שלא התעלה לרמה בהיר נפרה דוזקא בתחפשות מהירות שם הזוערנים שהצליחו להתמנע אל מתחת לסל הוליכו ניתרון שנע בין 7 ל־8 נקודות משך כמעט כל המחצית הראשונה.

הגליל העליון חסרה את עופר שלייטר שבעצמו ממנו לשחק בשל מדחיפים חריפים ברגלו. עובדה זו הגלה היטב על ידי הזוערנים שפשלו בריבאונדים והוליכו בדקה 6'0 בהפרש של 8 נקודות.

בדקה ז' נגמל המאמן מולי קוצרין מסק זמן והורה לשחקניו לעבור לשמירה לחץ שנשאה פרי והביאה לאמצום התוצאה עד כדי 20:22 עריין הזוערנים. הזוערנים לא נשברו ושחקנם הגדול את המפיר לי־ 23:28 כשתי תליעות רצופות של 3 נקודות.

בדקה ה־14 נכנס למשחק אור נורן ויחד עם חבריו הוליל מהפר

ברמן כבר בחצי הגמר

אלופת מערב גרמניה בכדורגל, ברמן, הגיעה אמש לגמר הגביע לאחר שנצחה אתמול את קבוצת הוירטמברג אומש 1:0 בשלבי הארכה. אומש הובילה בחצי הראשונה שהעמידה לרבע הגמר אירופה לאלופות לאחר שטיימה את משחקה הביתי עם פלטיק גלאוט מיוון ללא שערים.

המערבה נהנים עלו בנוסח נצחון הוון שהסיגו בסקוטלנד 1:0 שהשיגו במשחק הראשון 0:1. הבקעתם מלאבון אמנדל אל אופיסט בדקה ה־16 32:33 לגליל מנצחת ועד לסיום המחצית התגבל מאבק צמוד בנקודות שהוותה 33:36 להגנבנים בדקה ה־17, שוויון 42:42 בדקה ה־19 42:44 לטובת הגליל עם השריקה למחצית מסל של אור גורן.

המחצית השניה היתה כולה בשליטת הגליל בניצחון של סטיב מלובינ בהגנה ובקליעה כדורים 33:36 (10 בסך הכל) ובדר ליף בקליעות (7 נקודות במחצית השניה). הגליל החל להגדיל את הפער מ־55:60 בדקה ה־26 ל־61:70 בדקה ה־30 ובסיום 77:99 לגליל.

בשורות הזוערנים בלטו דריוס צ'ונה שקלע 30 נקודות, מתן 6 סלי שלוש נקודות ובונגרי טיבור שקלע 22 נקודות וקלט 8 כדורים תוזרים.

מספר 9 בקבוצה הזוערנית, פרנז, נפצע בדקה ה־34 ויצא מהמגרש. החל מרקוח אלה היה שלטונה של הגליל מוחלט והמאמן קצ'ורז הוציא לעצמו להליף את סטיב מלובינ, בדר ליף, ווירין פרימן ויואל הקדיש לה שהפגין גנב מכבי חיפה) בשני כהן, אופיר קוחלי וגיבורן לחן ראשון והמוקד הערב יהיה בחולון בין מכבי הנקומית והפועל רמת־גן.

פירוט משחקי הערב שיחלו ב־ 8:30

● הפועל נוריית־מכבי רחובות (האולם נרמת־הכובש, ששמה מלם ובוריבין).

● מכבי פ"ת — אכ.נס.ציונה (האולם ביהוד, לדי ובדוסמן).

● הפועל רעננה — הפועל פ"ת (ההיכל בחוטבות, בינגר ובוקר).

● הפועל רמ"ג (האולם בקפרי־שרת, עקובוביץ ונגדוביץ).

● הפועל ראש"צ — אליצור הרצליה (ההיכל העירוני בראש"צ, בוגנבנר, זילבר ובוגיבן).

הכוכב האדום חוגשם מ...אוהדין

מעדנון הבורוגל הזרוסלוי הכוכב־דאודום חישש מפחדי הקנאים, אשר עלולים לגרום בקרי בראנ נאלאסאאטי מתורכיה, מונע תנסה למחוק פיגוע בעזרת הנשק הקל שלו בזל בדיי המערב נהנים עלו בנוסח נצחון הוון שהסיגו בסקוטלנד 1:0 שהשיגו במשחק הראשון 0:1. הבקעתם מלאבון אמנדל אל אופיסט בדקה ה־16 32:33 לגליל מנצחת ועד לסיום המחצית התגבל מאבק צמוד בנקודות שהוותה 33:36 להגנבנים בדקה ה־17, שוויון 42:42 בדקה ה־19 42:44 לטובת הגליל עם השריקה למחצית מסל של אור גורן.

המחצית השניה היתה כולה בשליטת הגליל בניצחון של סטיב מלובינ בהגנה ובקליעה כדורים 33:36 (10 בסך הכל) ובדר ליף בקליעות (7 נקודות במחצית השניה). הגליל החל להגדיל את הפער מ־55:60 בדקה ה־26 ל־61:70 בדקה ה־30 ובסיום 77:99 לגליל.

בשורות הזוערנים בלטו דריוס צ'ונה שקלע 30 נקודות, מתן 6 סלי שלוש נקודות ובונגרי טיבור שקלע 22 נקודות וקלט 8 כדורים תוזרים.

מספר 9 בקבוצה הזוערנית, פרנז, נפצע בדקה ה־34 ויצא מהמגרש. החל מרקוח אלה היה שלטונה של הגליל מוחלט והמאמן קצ'ורז הוציא לעצמו להליף את סטיב מלובינ, בדר ליף, ווירין פרימן ויואל הקדיש לה שהפגין גנב מכבי חיפה) בשני כהן, אופיר קוחלי וגיבורן לחן ראשון והמוקד הערב יהיה בחולון בין מכבי הנקומית והפועל רמת־גן.

פירוט משחקי הערב שיחלו ב־ 8:30

● הפועל נוריית־מכבי רחובות (האולם נרמת־הכובש, ששמה מלם ובוריבין).

● מכבי פ"ת — אכ.נס.ציונה (האולם ביהוד, לדי ובדוסמן).

● הפועל רעננה — הפועל פ"ת (ההיכל בחוטבות, בינגר ובוקר).

● הפועל רמ"ג (האולם בקפרי־שרת, עקובוביץ ונגדוביץ).

● הפועל ראש"צ — אליצור הרצליה (ההיכל העירוני בראש"צ, בוגנבנר, זילבר ובוגיבן).

מכבי ת"א: שלום לגבינ רונקטי

קבוצת הנשים הבולגרית פרינר פרינק תארח הערב בארמון את הקבוצה מכבי תל־אביב במשחק הגומלין על הגמר הזוערנית אורחתלו באייאש בתוצאה 77:99 לאחר 42:44, בתום המחצית הראשונה.

הפועל הגליל העליון לא הצליחה לשחזר את התצוגה הנפלאה מלפני יומיים בליגה. המשחק, שלא התעלה לרמה בהיר נפרה דוזקא בתחפשות מהירות שם הזוערנים שהצליחו להתמנע אל מתחת לסל הוליכו ניתרון שנע בין 7 ל־8 נקודות משך כמעט כל המחצית הראשונה.

הגליל העליון חסרה את עופר שלייטר שבעצמו ממנו לשחק בשל מדחיפים חריפים ברגלו. עובדה זו הגלה היטב על ידי הזוערנים שפשלו בריבאונדים והוליכו בדקה 6'0 בהפרש של 8 נקודות.

בדקה ז' נגמל המאמן מולי קוצרין מסק זמן והורה לשחקניו לעבור לשמירה לחץ שנשאה פרי והביאה לאמצום התוצאה עד כדי 20:22 עריין הזוערנים. הזוערנים לא נשברו ושחקנם הגדול את המפיר לי־ 23:28 כשתי תליעות רצופות של 3 נקודות.

בדקה ה־14 נכנס למשחק אור נורן ויחד עם חבריו הוליל מהפר

והערב הפועל תל־אביב בגביע קוראץ' יארחו סגני האלופים את סלובנאפט ברטיסלבה עם מיקדמה של 11 נק'

גביע קוראץ'

יצחק ישרזון

„לצערי האחוזות שלנו במשחק הראשון נגד הפועל ת"א, בברטיסלבה לא התגשמו הסדרנו אינמו שבע נגלו חלק כל שחקני הקבוצה. מאמן הקבוצה יעקב אדלר ניסה להלחם כשאנו שם. מיכיבו הבכוחים בנצחון. המשחקים נמצאים באפיריטיים. אך נגמה לעשות חצל בזיי להצליח".

כך אמר אמש יאן מאסאוויצ, מאמן קבוצת הבדורסל סלובנאפט ברטיס לבה, שתשחק הערב בשעה 8.30 נגד הפועל ת"א באולם באוטשקין, במסגרת הסיבוב השני של גביע קוראץ'.

הצ'כים שהגיעו אמש, ב"ו בערב ל"ת, יתרו על האמצוע שיעד להם נוסעו היעד למלון רמת־אביב לאורחות ערב.

אנרגיה שלהם, יו"ר עמותת הפועל ת"א שבדיוק אז האורחים אמר: „אני מקווה כי נוכל להחזיר על הארוח הנפלא שקיבלנו בצ'כיה.אנו מעריכים את שעשו שם למען הפועל ת"א".

על כך השיב עוזי המאמן הצ'כי,הוויץ קומיר קלמנטיב.„אם הפועל לא לעצמנו להחליף לנו תשוקנו לב אולי גם תפסידו? אבהים פלדה בלבנו. אנו מאמינים ויריבו!

קפטן ברטיסלבה, גורג ניזמה, הפגיל אם פעילותו בנבחרת כיון שבצ'כים בנים כיום כמים בנבחרת הוחרשה והוא נחשב לוותק.

המאמן הצ'כי יאם מאמרוב, אבנר על הקבוצה ת"א כי יש קבוצה מקצועיצית ואין הוא יכול להבטיע על שחקן זו או אחר כמוכנ הקבוצה: „יש פתגם צ'כי האומר שכל שניה מישהו אחר מושך את העגלה, כך זה בהפועל ת"א. כולם טובים וכל אחד חורם את שלו".

ראש המשלחת האורחת, מיכאל מרטיסלבה מיהר גם סגן ראש עיריית ר"ג (האולם בקיריית־שרת), עקובוביץ ונגדוביץ).

● הפועל ראש"צ — אליצור הרצליה (ההיכל העירוני בראש"צ, בוגנבנר, זילבר ובוגיבן).

ברמן כבר בחצי הגמר

בוקרשט ושחין בחוץ מול ספרטק מוסקבה עם יתרון 0:3, גם לבשיסאל יתרון 0:3 ועימו הא יוצאת לשמחון חוץ מול נאלאסאאטרי מתורכיה.מונע תנסה למחוק פיגוע הבלגיה,סבורג וריאל מאדריד שפוקד בשבוע הבא ברמן בנוסחון חוץ: הסכרים ניצחו כטריאנה את גנטורי 0:3 וריאל גברה בסיבוב על גרנדיג אבדה 0:1.

בבדיב למחזיקים גביע תתארח מכלן אצל אנדרלכט. מכלן ניצחה במשחק הראשון 0:1. ברצלונה תשחק בפולין עם לך פוזנאן לאחר הניצחון 3:1 במשחק בספרד.

בקבוצת הזוערנים

אלופת מערב גרמניה בכדורגל, ברמן, הגיעה אמש לגמר הגביע לאחר שנצחה אתמול את קבוצת הוירטמברג אומש 1:0 בשלבי הארכה. אומש הובילה בחצי הראשונה שהעמידה לרבע הגמר אירופה לאלופות לאחר שטיימה את משחקה הביתי עם פלטיק גלאוט מיוון ללא שערים.

המערבה נהנים עלו בנוסח נצחון הוון שהסיגו בסקוטלנד 1:0 שהשיגו במשחק הראשון 0:1. הבקעתם מלאבון אמנדל אל אופיסט בדקה ה־16 32:33 לגליל מנצחת ועד לסיום המחצית התגבל מאבק צמוד בנקודות שהוותה 33:36 להגנבנים בדקה ה־17, שוויון 42:42 בדקה ה־19 42:44 לטובת הגליל עם השריקה למחצית מסל של אור גורן.

המחצית השניה היתה כולה בשליטת הגליל בניצחון של סטיב מלובינ בהגנה ובקליעה כדורים 33:36 (10 בסך הכל) ובדר ליף בקליעות (7 נקודות במחצית השניה). הגליל החל להגדיל את הפער מ־55:60 בדקה ה־26 ל־61:70 בדקה ה־30 ובסיום 77:99 לגליל.

בשורות הזוערנים בלטו דריוס צ'ונה שקלע 30 נקודות, מתן 6 סלי שלוש נקודות ובונגרי טיבור שקלע 22 נקודות וקלט 8 כדורים תוזרים.

מספר 9 בקבוצה הזוערנית, פרנז, נפצע בדקה ה־34 ויצא מהמגרש. החל מרקוח אלה היה שלטונה של הגליל מוחלט והמאמן קצ'ורז הוציא לעצמו להליף את סטיב מלובינ, בדר ליף, ווירין פרימן ויואל הקדיש לה שהפגין גנב מכבי חיפה) בשני כהן, אופיר קוחלי וגיבורן לחן ראשון והמוקד הערב יהיה בחולון בין מכבי הנקומית והפועל רמת־גן.

פירוט משחקי הערב שיחלו ב־ 8:30

● הפועל נוריית־מכבי רחובות (האולם נרמת־הכובש, ששמה מלם ובוריבין).

● מכבי פ"ת — אכ.נס.ציונה (האולם ביהוד, לדי ובדוסמן).

● הפועל רעננה — הפועל פ"ת (ההיכל בחוטבות, בינגר ובוקר).

● הפועל רמ"ג (האולם בקפרי־שרת, עקובוביץ ונגדוביץ).

● הפועל ראש"צ — אליצור הרצליה (ההיכל העירוני בראש"צ, בוגנבנר, זילבר ובוגיבן).

סן־אייד אוסטנד מגיעה היום

אלופת בלגיה בכדורסל, סן־אייד אוסטנד, תגיע היום לישראל ותתחרה מדי ערב מכבי ת"א, במשחק השני בסיבוב השני של בגביע אירופה לאלופות.

האלופה הישראלית ניצחה במשי חק הראשון שהיה בבלגיה ־ 91:104.

כדוריד

מוקד הערב בקרית־שדות

יוסף רבם

רק חמישה משחקים יערכו הערב במחזור. היא בליגה הלאומית בכדוריד.

המשחק המרכזי של המחזור בין מכבי נתניה ומכבי ראשון־לציון נדחה ליום ראשון והמוקד הערב יהיה בחולון בין מכבי הנקומית והפועל רמת־גן.

פירוט משחקי הערב שיחלו ב־ 8.30

● הפועל נוריית־מכבי רחובות (האולם נרמת־הכובש, ששמה מלם ובוריבין).

● מכבי פ"ת — אכ.נס.ציונה (האולם ביהוד, לדי ובדוסמן).

● הפועל רעננה — הפועל פ"ת (ההיכל בחוטבות, בינגר ובוקר).

● הפועל רמ"ג (האולם בקפרי־שרת, עקובוביץ ונגדוביץ).

● הפועל ראש"צ — אליצור הרצליה (ההיכל העירוני בראש"צ, בוגנבנר, זילבר ובוגיבן).

כס"ס הפתיעה את רמת־אביב במחזור מקוטע ניצחו כל קבוצות החוב

כדוורעף

מרמי חביב

קבוצת הסיבוב של הפועל בפר־שבא הפתיעה אמש, במחזור מקוטע, את הפועל רמת־אביב בנגמון 0:3.

המשחק שנערך באולם אוסשקין בלט חוץ דוחן מבפר־שבא שהוביל

הטבלה				
1.	מכבי ת"א	8	8-24	16
2.	הפ. רמת־אביב	8	8-18	14
3.	הפועל ת"ש	7	7-18	7
4.	הפועל כס"ס	12	8-17	7
5.	הפ. קריית־אתא	10	15-12	7
6.	הפ. בית־ירק	10	20-10	6
7.	הפועל מטראשה	9	12-13	6
8.	מכבי חיפה	7	18-6	7
9.	הפ. הגפעל	7	17-9	6
10.	איחוד עירון	7	15-7	6
11.	מכבי פתח	7	18-5	6

לנצחון בשלוש נקודות לעומת שבע נקודות בנגמון חוץ 0:3 לעל מכבי חיפה 3:15, 11:15, 13:15, 6:15.

גם הפועל קרית־אתא השיגה נצחון חוץ 0:3 לעל מכבי חיפה 6:15, 11:15, 3:15.

נאמן ניצח במרוץ בית־שאן

עמית נאמן ממכבי ת"א, ניצח אתמול במרוץ חצי מרתון בית שאן, שנערך בהשתתפות מבחירי הרצים בישראל.

נאמן עבר את מרחק 21 הק"מ ב־ 1:08.3 שעה ומחצה אל אייה בשלבות לסגל הנבחרת ניצח, אמנדיטר מאמר המדים מס' 251.

לר שיש לו הזדמנות לנצחות הבקשה בה רשאי לגנוב לנבחרת המשמרת לאמון הלגיה הלאבנ־יפו, נבר' מן מתחרה מן הנבחרת המנמקת ולצין מעט הסריקה.

ד. הבחיר — ד"ר דוזרה המנמקת הנמרות מאל 11 יום מתאיר מעם מדרגה ה־ הנבחר לרוץ ד' דעה.

י. בסמי, מנן ראש הטעיה

ד"ר דוזרה המשנה לחמנון
הנבחרת הלאבנ־יפו

מרה. 6.1.18

הנבחרת הלאומית מול הפועל תל־אביב

משחק הנבחרת הלאומית מול הפועל ת"א שבע, לבכורו של שלום אביטן שפרש מעפילות במרי הפועל אמרים דיויד, שלמה מלוק ומאיר שמחון הנבחרן עם מלמה.

המרבור באמרים דויד מהפועל ת"א־שבע, בלבוהרו ראיאיל אמנטיב נתניה, ניר קלינגר ממכבי חיפה וגיטן כהן מבית"ר תל־אביב.

המאמנים מתבוננים עוד לשחק עם שלושה בלמים: איליו, פרסלבי ודידי דרק עם חלוץ אחד — יגאל מנחם.

מול הנבחרת הלאומית ניצח אתמול, במשחק אימון, את מכבי יפו מחליגה הארצית 1:4 בשערים של יהודה עסן, משה סיני, יגאל מנחם וניר לוין.למכבי יפו בכבש יוסי יעל.

הנבחרת פתחה בהרכבו: גינגבורג, עמר, פרסלבי, אילון, דראפיין, דוידי, גיטן כהן, בדבדון, קלינגר, סיני ויגאל מנחם. בן שוחט יעקב אסיאן, מגשה שמעונוב, שמעון מנחם, ניד לוין ואלי כהן.

המאמנים הלאומיים הרגישו כי מתוך ה־11 שפתחו בהרכבו הפותח מול מכבי יפו תשעה בטוחים למשחק מול רומניה ויש להם הזכלבטיות בשני תפקידים, אחד בהגנה והשני בקישור.

כבל תוראה ההתלבטות בקישור 1:0 נמשחק הבא בין הנבחרת לבין אלי כהן מהפועל תל־אביב.

המאמנים הלאומיים הגיו מרוצים מפשחק האימון, אם כי הרגישו כי חסר עדיין כושר גופני.

עוד נודע כי המאמנים הלאומיים מתכוננים לשנות את ימי מחנות המאמנים ומהסבוע הבא יתקיים מחנה המאמנים בימים שני ושלישי.

מרוץ בית־שאן

אלמוגי מעבר לגבולות

אלמוגי מעבר לגבולות הפועל בפר־שבא הפתיעה אמש, במחזור מקוטע, את הפועל רמת־אביב בנגמון 0:3.

המשחק שנערך באולם אוסשקין בלט חוץ דוחן מבפר־שבא שהוביל

נבחרת הנערים לפגיון

נבחרת הנערים של ישראל תארח היום, בשעה 2.30 בחרצליה, את נבחרת הולנד במוקדמות אליפות אירופה ★ הכניסה חופשית

יוסי שנטילנו

מתוח רב והתרגשות רבה שוררת בקרב בנבחרת הנערים הבלגיות של ישראל הולנד שתיפגשנה היום אחר הצהריים (14.30) באצטדיון חיפוריני הרצליה במסגרת המוקדמות לאליפות אירופה שתתקיים בחודש יוני בסקוטלנד.

הנבחרת האורחת אמש ארצה הוסמקה לעיתון שני אימונים. המאמן והולנדי ברט וואלרינגן מסר כי אין לו מידע על הנבחרת הישראלית אך עומד לרשותו צוות צעיר ומבטיח שהוכיח עצמו במשחקי דיידיות עם כה.

הנבחרת ההולנדית נבנה לאורגנים על הנבחרות המקבילות של אנגליה, אוסטריה, דנמרק וסוויס וסיימה בתיקו עם מזרח גרמניה 2:2. שוערות ההולנדיות שלושה שוחקים שנולדו מזרח להולנד, כלם חלוץ מסרינאם ומנו ילידי אינדונזיה.

הנבחרת הישראלית הגנבה אתמול על הנבחרת הולנד בנתון מלחמת הגנה מבוצעת ומבוקרת. הנבחרת הולנדית הגיעה לארץ ללא תשלום, בשאר הנבחרות הגיעו לארץ בכסף. הנבחרת הולנדית הגיעה לארץ ללא תשלום, בשאר הנבחרות הגיעו לארץ בכסף.

הנבחרת המקומית לתבנון ובניה מרחב רמת־גן־דשרון

נתנה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הבנון הבניה תשכ"ה־1965 מרחב רמת־גן־דשרון בשטח 616, חלקה 283, בראנא אוסישקין 100, המסתנן לאור מגורים ב, בקשה לתן אישור להקלה לאוזרות הקשקוק.

חלקה 6145, חלקה 577, היזונסלבנים, המעודדים מהיע מקב. בדאוזות בנה מעיגה ל־ה.

כל מי שיש לו התנגדות להנאה הנ"ל אישור ההקלה, בכתב וה. רשאי להגיש הודעה המקומית לתבנון ולבניה מרחב תבנון רמת־גן־דשרון אל הגבנהות המנוסקה.

ולעיין בתוכנית המרחבית.

הנבחרויות הנקבלה במסך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאה לידיעת כפני הודעה הנ"ל.

ד"ר דוזרה המקומית
לתבנון ולבניה
מרחב רמת־דשרון

עיריית פתח־תקוה

הודעה המקומית לתבנון ולבניה
פתח־תקוה
הודעה על פי סעיף 149 (1)

לחוק התבנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הנאשה לוזרה הנמקה לתבנון ולבניה פ"ת בקשה לאישור תשרים חלוקת קרקע בסטיה מתכנית באשורת בגוש 6715, חלקה 72, 19 (חלק), ברחוב ליל בם — רוע הבנים. הסטיה היא שינוי בחלוקה מ־17 מגרשים ל־21 מגרשים.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש לוזרה לגיש לוזרה תוך 21 יום מפרסום הודעה זו.

ד. הבחיר — ד"ר דוזרה
המקומית לתבנון ולבניה פ"ת

הנבחרת המקומית לתבנון ובניה אילת

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התבנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הנאשה לוזרת בנין עירם מקומית אילת — בקשה להחות הקלה בנבנס. בהריגה מס.ב.ע. מפורטת מס': 18/135/03/2

מהות ההקלה: תוספת בנה בבית קיים בחריגה של 1.44% אחוז בנה מותרת בבית 3/4/3 שב' א' גוש 40010 חלקה 38 אילת.

שם המבקש: לוי ארמונו.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובהבנות המצורפת אליה ללא תשלום, בשאר הוזרה המקומית לתבנון ולבניה אילת. כל הוזאה עצמו נמנע על עולל להמנע מהגשת הקלה. איסור הקלה, שאינו לבנים התנגדות בכתב לבקשה המוזרה לוזרה המקומית בעירית אילת רח' חטיבת הנגב 7 תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

רפי הנמסון, ד"ר הוזרה

מועצה מקומית טורעאן

מכרז מס' 1988/3

בנים מפי 3 בין בביש כניסה לשבוגה מערבית באורך כ־220 מ'

מועד מעמדת מדוגמן מבקשה לקבל הצעות מבקבלנים רשומים לבצוע פרויקט מרמת מים ותחבות ומפנין קרקעים קיימים לאורך 8.22 ק"מ.

כל מי שיבקש הבנין נתון לקבל בחשבונו המפרט המצוין מס' 9"ח אל יחתור.

ב. רשלם לחמתוף בהבנות קבלנים המבוגלים ומבוגנות בחוק, ומשומנים בסנוף הבקלנים בהתאם לחוק הבנין הבנין הבנין.

**ג. הבנין הבנין הבנין

מומחה ל"ריפוי ביולוגי" — אורח האגודה למלומדה בסרטן

רוזנית מורגנשטרן

"פריצת דרך בתחום ריפוי הסרטן" כך מגדירים את שיטת "הטיפול הביולוגי" של פרופסור סטיבן רוזנברג, מי שטיפל אישית וניתח את נשיא אה"כ לשעבר רונלד ריגן. פרופ' רוזנברג הוא אורחה של האגודה הישראלית למלחמה בסרטן וירצה על שיטתו בכנס האגודה לחקר הסרטן הנפתח היום בירושלים.

עד כה הוכח מקובלות שלוש שיטות טיפול בסרטן: ניתוח, הקרנות ותרופות כימותרפיות. הגישה החדשה, הרביעית, המכונה "ביולוגית" מנצלת את המערך החיסוני של הגוף לריפוי הסרטן. לפיה מגדירים מחולי סרטן תאי דם לבנים - ליימפוציטים הלוחמים בדרך כלל בכל גוף זר והוגדר לגוף אך משום מה אינם יכולים לתאים ממאירים. מרבים אותם בתנאי חברת פי עשרת אלפים וגורמים לכך שיפרשו חומר הקרוי אינטרלוקין 2 שהוא חומר המחזק את המערכת החיסונית. לאחר מכן מדריכים את הליימפוציטים והמחומזים .וזה להם החולה ומוסיפים חודרות נוספות של אינטרלוקין 2.

מתוך כ-400 חולים במצב סופני וללא תקווה! שטופלו בשיטה זו בארה"ב נעלם הסרטן אצל 10 אחוז מהם ואצל 25 אחוז נוספים היתה נסיגה של הגידול ל-50 אחוז למחוה. פרופסור רוזנברג סיפר על אישה בת 39 במצב סופני לאחר שעברה את כל הטיפולים המקובלים וסבלה מגידולי מלנומה (סרטן העור קטלני) בכל גופה. לאחר הטיפול באינטרלוקין 2 נעלם הסרטן לחלוטין מגופה, וכבר ארבע שנים היא נקיה מגידולים.

השיטה שוחרה לפני שנה וחצי כשסרוטסטר רוזנברג החל לבודד ליימפוציטים מתוך הגידול עצמו. מתוך 20 חולים במצב סופני בהם טיפל בשיטה הזו הגיעה אצל 11 היתה נסיגה משמעותית של למעלה מ-50 אחוז של הגידול. הטיפול הוא עדיין נסיוני בעיקר על סרטן העור, כליות, בלוטות הלימפה והמעי הגס. פרופסור רוזנברג יקבל בשבוע הבא את פרס "נרפיל" מטעם האגודה לחקר הסרטן על גרפת על שיטת האינטרלוקין 2 שלו. השיטה אף מסייעת לאחרות גדודות וגידולים נוספים משום שהליימפוציטים המחותקים חוזרה מגיעים ישר לגידולים, ואפשר לעקוב אחריהם בעזרת חומר רדיואקטיבי.

לדברי פרופסור רוזנברג אחר מתוך ארבעה בעולם המערבי מפתח סרטן סקלני ואחד מכל שישה ימות מסרטן. בארה"ב נפטרים מידי שנה מסרטן כחצי מיליון איש, בישראל מתים מידי שנה כחמשת אלפים ושמונה אלפים מקרה סרטן נוספים מתגלים בישראל מידי שנה. היום אפשר לרפא לגמרי למעלה מ-50 אחוז מסרטת הסרטן.

אחמול פתח נשיא הכנסת את מבצע הקש ברלה של האגודה לתלמומה בסרטן שיערך בעוד שבוע ב-15 בנובמבר. בסקס ישתתפו גם שרת הבריאות פרופסור סטיבן רוזנברג.

שני מנשרים נגד האנטישמיות בשוויץ לקראת "ליל הבדולח"

יוסף אלפרן/שוויץ,שעיה"

הפרוצרנה של הכנסיות האנגליות הפרוטסטנטיות של שוויץ פרסמה שני מסמכים לציון אירועי "ליל הבדולח" לפני 50 שנה.

המסמך הראשון הוא מגפר המגנה את האנטישמיות בשוויץ, "המצב המצער בשטחים הכבושים עליידי ישראל הזיות לאחרונה אמולה לאחרים לפנוע באחינו היהודים. אנו קוראים לעידנות מוגברת ונחמ תופעה זאת", נאמר בהניעה.

המסמך השני, הוא "ספר לימוד" הכולל מידע היסטורי על "ליל הבדולח" והשמדת יהודי גרמניה ואירופה בעת השואה. מסמך זה מיועד להוראה בבתי הספר הפרוטסטנטיים ולשיחה בקהילות.

"מקום בצמרת"

"מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים

רשת ג' — קול ישראל — 9.2.88

1. בוא - ריטה
2. האיש מן החלום - יהודה ארזי
3. עקיצה אחת - אדם
4. בית בגיבעון - מנגו
5. שיר ברכים - אהרה הפשה דץ
6. שבוע - חיים משה
7. בראשונה אלהו - משיגה
8. חברי הטוב - שמוליק קראסו
9. תחנון וקינה - נוקו מקיטשו
10. נשיקה עגומה - מנדר
11. נדמה פשוט - פרקי
12. איתחה לבנה - אבי מטמון
13. רחוב הפסנר - בצמיגו פיקו
14. ארץ טריף ובוכאים - נלי עמרי
15. אין קיר - רמי מרטיאס
16. אל תלך - רמי
17. כיתנים ועלמות - אלמה אביטל
18. סרט יום שני - מנר
19. אנגמון - דיו
20. לילה יום תמכלי - אורי פיקנו
21. יש לה אף כלכן אחוך
22. קיבוב לקשה - קו מיוחן
23. לא מסתיר את חמנים - ראנון לביא
24. חמצמת מלוכה - מנו מנן
25. אם אינם חיבמה - חביבי
26. הייתה אחיו חדי - אלמה אריאי
27. אל מה זאת ואהבתה הזוי - הרחמה
28. קו חכיתוי - יהודי בנן (5 שבו)
29. חבר - אלוהים
30. הרגל חוזר לנבע - חנה אלבוטשיין

מודשדשים (על סף 30 הגדולים)

31. עם מכם בקיר - ראנון לביא
32. נלוז עלבונות - יואל בן
33. את הגדר שלא אבחתי - נחות שובל
34. אש הכובב - מיקי
35. רחבה לשמור עליך - אסתר שטר
36. הרחב לאחוזו - דוד דיאוו
37. עד עזה - נקי מקיטשו
38. מרשאי קרב - דוד הנשמן
39. דיאיים - שאול גילקלי
40. מלחה לבנה - אבי מטמון
41. רחוב הפסנר - בצמיגו פיקו
42. מדרי מרוף ובוכאים - נלי עמרי
43. אין קיר - רמי מרטיאס
44. שתו אוכלות - עזה קוקן
45. עולם העמיתים - מי הימנו
46. מנר לאחוזה - אדם
47. אחרות ובלבים - נינה חי
48. עצא מחוי - דיה בל

יוצאו את המצעד

- הנדר - אמיר (שבועים)
- ראה - אמיר עפרים (4 שבו)
- סאו מחוק - רמי ברל (6 שבו)
- מנגו עכשיו - יחיר בנן (5 שבו)
- מיקיון - יואל בנן (10 שבו)
- חכל לחיה טוב עד - שרון לפסיק (10 שבו)

נזר ושלח — אולי תוכה בפרס

בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:

"מקום בצמרת" קול ישראל

ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010

זה הדירוג שלי (ציין את מספר חשיר)

☐6 ☐5 ☐4 ☐3 ☐2 ☐1

☐12 ☐11 ☐10 ☐9 ☐8 ☐7

שם: _____

כתובת: _____

מיקוד: _____ תאריך: _____

עו"ד מחיפה שאל בכנס משפטנים:

"מדוע נהרסו הבנוים בטייבה מייד בתום מערכת הבחירות"

חנה אישר-זרביין

כנס ארצי בנושא כירור חוקי המשפט נערך אתמול בתל-אביב, בנוכחות שר החינוך יצחק נבון, שר המשפטים אברהם שריר, שופט בית המשפט העליון פרופסור אהרן ברק, המחוז אל המערכת הפוטבלית, החל מגן הילדים. עוד אמר, שעל המועצה לדרוגן את הנהגים המשפטיים, המשפטים, כדי למנוע עינוי דין מהפונים אל המערכת המשפטית.

שופט בית המשפט העליון, אהרן ברק, הדיבה על הנושא שלטון החוק וכיבוד החוק. ברק הדגיש שהחוק מחייב את כל רשויות המדינה, ובכלל זה שיידחו הביטחון, וכי שיקולי ביטחון אינם יכולים להצדיק הפרת חוק. כל אישי ציבור צריך להמחיש להם את עקרונות החוק ואם אחר. עוד צין, ברק את הצורך בהתייחסות שווה לכל אזרחי המדינה. "אין גודם הדסני לחברה, מאשר התחרשה של בנים, שבוהגים בהם איפה ואיפה. יש לקיים שוויון בתוכן החוק וגם באכיפתו. אם לפי החוק יש להעמיד אדם לדין, צריך לעשות זאת כדין אם הוא אזרח מהשורה או ראש הממשלה".

כין אלה שהציגו שאלות לנואמים היה עורך הדין עלי ראפע מחיפה, אדם אחר. הוא הציגו בפני את הצורך בהתייחסות שווה לכל אזרחי המדינה. "אין גודם הדסני לחברה, מאשר התחרשה של בנים, שבוהגים בהם איפה ואיפה. יש לקיים שוויון בתוכן החוק וגם באכיפתו. אם לפי החוק יש להעמיד אדם לדין, צריך לעשות זאת כדין אם הוא אזרח מהשורה או ראש הממשלה".

נהג פרטית נהרג בתאונה במרכז נצרת

עתיים

נהג מכונית פרטית, מתאונה שר, בן 24 מנצרת נהרג אתמול בשל בתאונת דרכים בסרכז נצרת. התאונה אירעה ברחוב פאלוס ליד סניף בנק לאומי. ואר שהנ מכונית פרטית מסוג "דודג'" דה סדום בהם איפה ואיפה. יש לקיים שוויון בתוכן החוק וגם באכיפתו. אם לפי החוק יש להעמיד אדם לדין, צריך לעשות זאת כדין אם הוא אזרח מהשורה או ראש הממשלה".

ראש עיריית צפת מתנגד להקמת מרכז אמילה

עתיים

ראש עיריית צפת, ואב שלו מתנגד בכל תוקף לכוונותיהם של משקיעים זרים לשכור בכפר מסוים הר כנען ולהקים שם מרכז אמילה יוקרתי. ראש העיר אמר, כי זוא רוחה רחייה מחלטת כל ניסיון למנוע באופייה הכלכלה כל ניסיון הלתולו שלא לאפשר הקמת מרכז אמילה בכל רחבי העיר צפת.

לדבריו, עובר עניף התיירות בצפת תוליך על השקעות ופיתוח הנוף וזוכה לעריפות בפעילות העיריה ו"ש בכוונת נורמי התיירות לשפר ולחדש בתי מלון ובכך למנע הפיכתם למרכזי אמילה.

ד"ר התאחרות בתי המלון בצפת, אריה בנדרלי, אמר כי לפי שעה לא הוחלט דבר בנושא מרכזי המלון, וכי מרובר רק בהתעניינות של המשקיעים, שהחלה בסוף יוני 88. בנדרלי אמר עוד, כי אין בסמכות של ראש העיר להחיב למלונאים את תחומי פרנסתם מאחר והוי המלון בתי כנען נמצאים במצוקה כלכלית קשה, והם מתחרלים לתפקר כבתי מלון בנסיבות קשות ביותר ועם רחוקים אפסיים.

פרופ' רות ארנון — מונתה לסגנית נשיא מכון וייצמן

עתיים

פרופ' רות ארנון, דיקן הפקולטה לביולוגיה במכון וייצמן למדע, מונתה אתמול לתפקיד סגנית נשיא מכון וייצמן ומלא הנשיא חדוש. פרופ' חיים הרדי בעת היעדרו.

פרופ' ארנון נולדה בארץ וסיימה את לימודי הבוגר ושני המסלולים באוניברסיטה העברית. עם תום לימודיה הבטרמה לסגל המדעים של מכון וייצמן, היא עמדה בראש המחלקה לאמיונולוגיה כימית במכון וייצמן,ובין השיצרה, מקלה פטיחה "קשר-ל" ושמר נוסיוני לטיפול במחלת מרשת נוגבת.

ארנון תרמה גם לחקר המרכן בתחומים שונים. על הישגיה המדעיים זכתה בעבר בפרס רוכזים קוך למרפי הרשאה הפרס חימנו ד"אר. היא חברה כוורנוים

אזכרה לחללי מבצע קדש בקריית שאול

עתיים

טקס זכרון לחללי צה"ל שנפלו במבצע קדש ובמעולות הגמול עד מלחמת ששת-הימים, נערך אתמול בחלקה הצבאית בבית-הקלמנס בקרית-שאול.

בטקס נכחו עשרות מבני המשפחות השכולות וגזיני משרד הבטחון ואיגוד יד-לבנים.

חזן צבאי השמיע אל מלא רחמים" ונציג המשפחות השכולות אמר "קדיש". יו"ר פרחים הנחו מטעם משר הבטחון ויד לבנים ליד הקברים.

פרופ' שמואל ורסס — חתן פרס ישראל לספרות

יצחק שור

פרופ' שמואל ורסס מהאוניברסיטה העברית בירושלים נבחר כחתן פרס ישראל בתחי הספרות העברית לשנת תשמ"ט. על הפרס החליטה ועדת שופטים שהורכבה מן הפרופ' גד ברמט צרפתי ונורית גוברין, בהשתתפות הממונה על פרסי ישראל במשרד החינוך, דר' רב גולדברג. הפרס ניתן לורסס בטקס מכלבתי שיישרד ביום העצמאות.

הפרס ניתן לורסס בזכות היצירה בתוך מאמרים שנות ספרות עברית, היצירות הבמיוחדת שבין תקשות ליצירות בעברית וביידיש, ותיקנה לתרבות הכולה.

בתוך שמואל ורסס נולד בוילנא שבליטא בשנת 1915, עלה ארצה בשנת 1935 והחל ללמוד באוניברסיטה העברית בירושלים. בשנת 1953 החל ללמד ספרות עברית ובמשך מספר שנים עמד בראש החוג לספרות עברית באוניברסיטה העברית. בשנת 1983 יצא לגימלאות וכיום הוא משמיך לעמוק במחקר ולטעול במסכת מוטרות תרבותיים שונים. אחד התחומים בהם מרבה פרופ' ורסס לעסוק הוא ספרות הביקורת והחיסטוריוגרפיה של הספרות העברית המודרנית. לאחרונה ראה אור ספרו על ההשכלה והשפה המבוסס על מחקר רב שנים. חברו גלמרים בכל האוניברסיטאות בישראל.

פרופ' רות ארנון שנגית נשיא מכון וייצמן

ביגלאומיים רבים, ובשנים 1983-1986 כיהנה כנשיאת המרצדיה האירופית של האגודות האימונולוגיות

לזלורית, אברהם, שירה, יגון, למשפחה ולבית רמת-השופט

חמומים ובואבים אתכם באסיפנוס הכבד במות

הדר

חבר העובדים והחיכיכים

במוסד הרי אפרים

ציעד נדקך למוות בקטטה בכפר-שלם; נעצר חשוד

עתיים

ציעד מכטר שלם, משה מבדלה, בן 28, נרקר למות שלשום בעיבר בכפר-שלם בא"ה. חקירת המשטרה העלתה, כי הוא נרקר בקטטה סוכיתבה סרם הבוירה. כחשוד נרצח נעצר בן 20, המוכר למשטרה.

בשעה 8.50 ובמנא מבדלה מתבוסס בדמו על הבכיש בסרכז המסחרי בכפר-שלם, לא הרחק מביתו. ניידת טיפול נמרץ של מד"א הזעקה לטפל בו, אך בדרך לבית החולים, מת מפצעיו. הוא היה נשוי ואב לילד. אשתו בהריון. המשטרה פתחה בחקירה.

המשטרה: "ג'וג'ו" היה קבלן הצחות של העולם התחתון

יחדרה צור

משטרת מרחב הגליל איתרה לאחר חקירה ארוכה חשוד בעשרות הצחות בגליל ובכנון הנאמר ברבבות דולרים. יוסף לוי, המכונה ג'וג'ו, הוא נעצר למני חודש כחשוד בביצוע הונאה בחצור הגלילית. מאז הוא יושב במעצר.

בחקירה התברר, שהוא ביצע עשרות הצחות במבני תעשייה, מגורים, מוגנים וכלי רכב. בכל הנראה, הרקע הפלילי ו"ג'וג'ו" שימש כקבלן הצחות ב"חוצאה לפועל" של העולם התחתון.

שפכו דלק בכביש בטבריה והציתו כשעברה מכונית

מתבנו בעמק

אמנול, בשעה שתיים לפנות בוקר, שפכו שני צעירים דלק ברחוב אלחריזי בטבריה. הציתו אותו כשעבר במקום סגרר מוכארו.

מחות הכיבוחו החחשו למקום, הטאלתו במדיות על הדליקה, ועצרו או עינו עד כה כ-50 חשודים ערבים. המשטרה מסייעה בחקירתה. לדעתה היה המעשה על רקע לאומני, אך חוקרים גם ביזון פלילי.

● חשבר — שבאת ישראל לחחתיה" בהובאת מרכז שדוד שעבר על ידי ד"ר שמואל אלמגר והפיע בארץ ממסבר מהרוחות בעברית, מתיע בימים אלה לתשוגה בחברה אנגלית בהוצאת "אמנוד" של איל העתונות מקסוול.

עירית הרצליה

יחץ הכנסת הבנייה תשכ"ח-1965

הודעה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק

הכנסת הבנייה תשכ"ח-1965

נוסחה בזה הודעה לסעיף 149 לחוק הנ"ל.

כי מועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה תכנית מתאר מס' 1080 לאישור הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מרחב תל אביב יפו.

ניתנת בזה הודעה שהוגשה להודעה בקשה לאישור תכנית על חלקה 416, בגוש 6021, רח' פבריגט מס' 28, חלקה, הכוללת מתן הקלה: א) אחוזי בנייה 5% משטח המגרש, 511 מ"ר בקשת הקיקרע בלבד; ב) קווי בנין 10% בקו הבנין הצדדי.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב"ו.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש תיבחנ לדיון בפני הוועדה המקומית הנ"ל.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חולון

הטוב השבועי

מרכז המחקרות הגימלאים מביע את מלוא הערכתו לציבור הגימלאים על התנייסותם למערכת המחיאות לכנסת ה-12.

חודות לגאמונתכם לעקרונות הנעתנו תבכאנו לשמור על אחדותו של המחקרות הגימלאים. המרכז מצטער על כך שחלק מהמצבעים מגיע הגימלאים נתנו את עצמם לחוליך שולל מדינת ישראל לשלום ובטחון.

אנו קוראים לחתלכד גם להבא סביב המחקרות הגימלאים כדי לאפשר לה לעמוד במלוא הכוח לחגנת מחקיותינו.

ישמאלו חוזעי הפועל זכאים לכרטיסי מנוי לבית לסין (כמו חוברים) בחנתה - 15000 חברים.

בכנוגת נורמי התיירות לשפר ולחדש בתי מלון ובכך למנע הפיכתם למרכזי גמילה.

ד"ר התאחרות בתי המלון בצפת, אריה בנדרלי, אמר כי לפי שעה לא הוחלט דבר בנושא מרכזי המלון, וכי מרובר רק בהתעניינות של המשקיעים, שהחלה בסוף יוני 88. בנדרלי אמר עוד, כי אין בסמכות של ראש העיר להחיב למלונאים את תחומי פרנסתם מאחר והוי המלון בתי כנען נמצאים במצוקה כלכלית קשה, והם מתחרלים לתפקר כבתי מלון בנסיבות קשות ביותר ועם רחוקים אפסיים.

במודעת תכנון מקומי שורקות

בדבר שינוי תכנית מתאר מקומית מס' בר/158 השטחים הכלולים בשינוי התכנית הם: 4984, 4996, 5010 חלקים.

ועדת משנה לתכנון ולבניה דרום

ת.ב. 1080

הודעה לפי סעיף 149 (1)

לחוק התכנון והבניה תשכ"ח-1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה להודעה בקשה לאישור תכנית על חלקה 416, בגוש 6021, רח' פבריגט מס' 28, חלקה, הכוללת מתן הקלה: א) אחוזי בנייה 5% משטח המגרש, 511 מ"ר בקשת הקיקרע בלבד; ב) קווי בנין 10% בקו הבנין הצדדי.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב"ו.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש תיבחנ לדיון בפני הוועדה המקומית הנ"ל, תוך שמונה.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חולון

ארבעה חשודים בזיוף דולרים ובסחר בסמים

ניצה רימון, עתיים

ארבעה חשודים בהשתייכות לרשת זיופי דולרים הובאו אתמול לבית משפט השלום בפתח-תקוה, ומעצריהם הוארכו.

משה נבון (35) מרמת-השרון בעל בית-דפוס ברחוב אלבני בתל-אביב נעצר כחשד שזייף דולרים הפציגם בכל הארץ באמצעות טוכני משטר.

המשטרה בעיר של 50 עד 100 דולר הדרפסו עליידי מכונות הדפסה ופלטות בבית הדפוס שלו. מעצרו הואריך אתמול ב-10 ימים.

עובד בית הדפוס אורי אנקרי (25) מת"ג, נעצר ל-5 ימים, כמו כן נעצרו אברהם שמאלשוילי (42) ודוד חבלשוילי (41) מבאר שבע, ל-5 ימים.

נציג המשטרה, רפ"ק שמשון נוי, אמר בבית המשפט, כי חודשים אחדים עקבו חוקרי המשטרה אחר חברי הרשת, המונה יותר מ-10 אנשים. התברר, כי בנוסף לדפוסת דולרים הפצדנים בגילה הרשת גם עסקי סמים.

בחיפוש שנערך בבית הדפוס, בחדר אלבני 45 בת"א, מצאו התוקרים מכונות הדפסה, פלטות וסכמות מיוחדות וציור הדפסה נוסף, שימשו להדפסת שטרות של 100 דולר ו50 דולר, אמר החוקר.

החוקר אמר, כי בחיפוש שנערך בבתים של כמה חשודים נמצאה מריחואנה. בחיפוש שערכו השוטרים על גופו של דוד חבלשוילי נמצאו שלושה שטרות מזויפים של 100 דולר.

בחיפוש שנערך בבית הדפוס, ברחוב אלבני 45 בת"א, מצאו התוקרים מכונות הדפסה, פלטות וסכמות מיוחדות וציור הדפסה נוסף, שימשו להדפסת שטרות של 100 דולר ו50 דולר, אמר החוקר.

ציונות ברצינות — עם חיוך

50 חיילים משמשים בתי קשישים בחדר יוסף בתל-אביב, במסגרת פרויקט "עבר" — ציונות ברצינות, המשמותף לעיריית ולחוות השומר. הם שוכנו לארבעה ימים בנאמאל בתוך העיר, ונסיורים, מתקינים סורגים, מתקנים רחיצים ומגננים

(צילום: ישראל טאבן)

העד שהביא להרשעת אנג'ל ושושן חשוד בחטיפת תיקים מקשישות

עתיים

נחום קלימון (32) מחולון, הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בשוד קשישות ובתיקשון. יחד עימו הואשם ישראל הנבר (27) מחולון. קהנר הואשם עוד בעבירות של פריצה ושוד.

בכתב האישום שהגישה טענה נציגת הפרקליטות, עו"ד נאוה שילוו, כי במתצית השניה של אוקטובר תקפו ושדדו הנאשמים ארבעה קשישות. הן עקבו אחרי אשה בת 66 מהרגע שבו יצאה מבנק, ולידי ביתה הטפו את תיקה שהכיל 600 שקל. כעבור יומיים הטפו את תיקה של בת 71 כשיצאה מהבנק. התיק הכיל 1,000 שקל.

ימים מספר לאחר מכן עקבו אחרי בת 71 בשדרות קנל בחולון. ליד ביתה התנפלו עליה, הפילוה, חטפו ופה והטפו את תיקה שהכיל 600 שקל. כ-26 באוקטובר עקבו השניים אחרי בת 76 עד שהגיעה סמוך לביתה, ויכוה בצוורה וחטפו בכוח את תיקה. הבביעה תבקש היום לעצור את קלימון וקהנר עד תום הליכים נגדם.

קלימון הוה עד מדינה מרכזי בפרשת הרצח הכפולי של מיטל ותיאר בעדותו שלו, הפילוה, חטפו חיים שוקן את סולמית שלו ואת רצח מיטל נמראים בידי שמעיה אבנל. בוכות עדותו לא הועמד לדין.

חולשת הדולר הורידה ההסדר

אלחנן הורוביץ

המחירות לנשיאות בארה"ב הספיעו על כל הבורסות. הבורסות בטוקיו, באוסטרליה ובהונג-קונג (שבה פרצה דליקה קטנה עלו אתמול, לאחר שירדו הבורסות בצידיה, פאריס, פראנקפורט, אמסטרדם וגם בלונדון. במערב אירופה חלה עלייה רק בבורסות מדריד ומילאנו. בת"א שררה מגמה מעורבת ברוב המניות החוטשיות, ומגמה יורדת במניות המחיר, שוחסברה בחלשות הדולר, המחלישת את הציפיות לפיחות קרוב.

במניות החוטשיות נוצר מצב מוזר. הרוח עודף ביקוש, אבל הוי יותר ירידות שערים. ערך הסוף של המניות החוטשיות ירד אתמול ב 0.67%, בניגוד למגמה זו עלו מניות טקסטיל הלבשה ב-3.64%. ערך הסוף של מניות הסחר ירד ב-0.85 אחוז.

מטבעות לירידות

במגמה מעורבת תוך נטיה ליציבות התחיל אתמול לפני הבחירים המסחר רב-צדדי במניות. מ"30 המניות עלו 6, ירדו 1 ו-19 נשארו בלי שינוי. העלייה הגדולה ביותר היתה ב"4.2 אחוזים בכלל ברלין והירידה הגדולה ביותר ב"5.2 אחוזים בהסנה. המחוור היה גדול יוסקת והסתכם בשלב זה ב"2.7 מיליון שקל.

במסחר בשערים משתנים אחרי הצהריים עלה מספר הירידות ל"2.2 בשעה שרק 4 עלו ו-4 נרשמו ללא שינוי. הביקושים הסתכמו ב"688 אלף שקלים. המחוור היה קטן יחסית הסתכם ב"2.6 מיליון שקל (1.6 מליון דולר).

עלו 122 ירדו 184

בסיכום המסחר נקבע, שמ"434 מניות חוטשיות אופציות. שנסחרו אתמול עלו 122, לעומת 154 שירדו ו"158 שנשארו בלי שינוי. הביקושים לתן הוקרבו ל"4 מיליון שקל והחיצעים בתן הסתכמו ב"2.9 מיליון שקל. המחוור בתן הגיע ל"9.9 מיליון שקל, מזה 6.1 מיליון שקל בירידה, ו"2.1 בעלייה ו"7 ללא שינוי בשערים.

ב"10 אחוזים ויותר עלו 5 שערים וירדו 8. העלייה הגדולה ביותר היתה ב"22.2 בחומנין והירידה הגדולה ביותר ב"20.3 בגל אוס.

"יום רע שני" בהסדר

אחמול היה יום רע שני בריאשות במניות החסדר מטוג 89' ומטוג '91. לא נרשמה בהן אף עליית שער. הירידה הגדולה ביותר בטוג '91 היתה ב"2.6 אחוזים ובטוג 89' ב"2.3 אחוזים. בשני הסוגים ירדו 16 ורק 4 נשארו בלי שינוי. הביקושים בהן הסתכמו ב"2.4 מיליון שקל והביקושים ב"53.8 אלף שקל בלבד. עם הירידות בשעריהן עלו תשואותיהן. בטוג '91 נעו התשואות הדולריות בין 4.35 ל"5.97 אחוזים ובטוג 89' בין מינוס 0.52 לפלוס 1.38 אחוזים.

גלגלי הבורסה

שינוי. הביקושים הסתכמו ב"688 אלף שקלים. המחוור היה קטן יחסית הסתכם ב"2.6 מיליון שקל (1.6 מליון דולר).

עלו 122 ירדו 184

בסיכום המסחר נקבע, שמ"434 מניות חוטשיות אופציות. שנסחרו אתמול עלו 122, לעומת 154 שירדו ו"158 שנשארו בלי שינוי. הביקושים לתן הוקרבו ל"4 מיליון שקל והחיצעים בתן הסתכמו ב"2.9 מיליון שקל. המחוור בתן הגיע ל"9.9 מיליון שקל, מזה 6.1 מיליון שקל בירידה, ו"2.1 בעלייה ו"7 ללא שינוי בשערים.

ב"10 אחוזים ויותר עלו 5 שערים וירדו 8. העלייה הגדולה ביותר היתה ב"22.2 בחומנין והירידה הגדולה ביותר ב"20.3 בגל אוס.

"יום רע שני" בהסדר

אחמול היה יום רע שני בריאשות במניות החסדר מטוג 89' ומטוג '91. לא נרשמה בהן אף עליית שער. הירידה הגדולה ביותר בטוג '91 היתה ב"2.6 אחוזים ובטוג 89' ב"2.3 אחוזים. בשני הסוגים ירדו 16 ורק 4 נשארו בלי שינוי. הביקושים בהן הסתכמו ב"2.4 מיליון שקל והביקושים ב"53.8 אלף שקל בלבד. עם הירידות בשעריהן עלו תשואותיהן. בטוג '91 נעו התשואות הדולריות בין 4.35 ל"5.97 אחוזים ובטוג 89' בין מינוס 0.52 לפלוס 1.38 אחוזים.

4 שנות מאסר על אונס ילד בן 4

עתיים

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע נזר אתמול ארבע שנות מאסר על צעיר בן 18, שהורשע בפעילה סרום בנאומי סכין ביכל בן פחות מארבע. פרקליטות מחוז הדרום שוקלת לערער בבית המשפט העליון על קולת העונש.

יוסוף חסן סאוא, בן 18, מרכפר דיר אל אסד, הורשע בכך, שכאשר עבד ביום 15.4.88 ביוחסן, שם מעשה סרום בפעוט, שאושפז בעקבות המקרה בבית החולים סורוקה עם פציעות וחבלות בגופו.

הסופסים קבע שהיו נוהים ענוש חבורה יותר, אלא שבירים ביצוע העבירה לא מלאו לנאשם 18 שנה.

חיסון מעולב נגד הפוליו מהחודש הבא

עתיים

200,000 חיסונים מתרכיב סאלק הוזמנו בימים אלה מן הייצרן בחו"ל, ותוך הורם וחצי יחלו בכל התחנות לבריאות המשפחה בארץ לחסן את כל התינוקות הנולדים בחיסון נשולב של סאלק וסייבין, על כך מסר מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לם, בדיון מסכם על נושא הפוליו שהתקיים אתמול בבית החולים שיבא בתל-השומר. זאת במסגרת מדיניות האיסון הנהוגה עליה הוחלט בעקבות המחלה הפוליו בחודשים האחרונים.

שרת הבריאות הודיעה בכינוס על סידרת צעדים שיום הבשרה, בעקבות התפרצות הפוליו. היא עמדה על הצורך הדחוף בחיסול מפגעי-הבראה ובינם, הטמונים מוקדים להתפרצות הנגיף.

"אני נזרדת לנוכח הנצב שבו ישוררים שלמים בישראל, חסרים מערכת ביוב פנימית או איצוניית". לדבריה, חובה על הרשויות המקומיות ועל מרכז הסלסון המקומי ומשרד הפנים, להעלות את נושא הביוב בסדר הקידמיות.

חייל או"ם הבריח הרואין

יחדרה צור ובתבנו בעמק

בית המשפט המחוזי בחיפה אתמול צו איסור פרסום על מעצרו של חייל יוגוסלבי, החשוד בהברחת הרואין מלבנון.

לפני עשרה ימים עצרו בלשי משטרת מרחב הגליל במעבר הגבול במטולה חייל מתגרוד הנורווגי. בחיפוש על גופו נמצאו 500 גרם של קוק פרסי מסוג משובח, המוסמרים נמוכר, כי כי שווי המס בסך 500 גרם — קטגוראית כשלושה מיליון שקלים. החייל טען, כי פעל בכדרך כשליחות מחרי מגרם מאחור הערבה.

חיילת אמ"ן נרצחה בדרום

ניצה רימון, עתיים

חיילת אמ"ן בת 19 נרצחה אתמול בדרום. הרוצח, אזרח ישראלי, הוכה ונעצר בידי חיילים. הרוצח הוא בן 19 מכפר-יאסיף. הוא הגיע לבסיס אמ"ן בכפר-יאסיף ורצח את החיילת בירייה אחת. הרוצח הוכה ונעצר בידי חיילים. הרוצח הוא בן 19 מכפר-יאסיף. הוא הגיע לבסיס אמ"ן בכפר-יאסיף ורצח את החיילת בירייה אחת. הרוצח הוכה ונעצר בידי חיילים.

לרוני, אליעזר והילדים

משתתפים בצערכם במות

האב-חסד

ניסים בן-יואש

בית זיקים

ועד קרית-חיים — ארלוזורוב

מתאבל על מותו של חבר מועצת העיר

ניסים בן-יואש ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

אזרא בינש, יו"ר ועדת קרית-חיים

סגן ראש העיר חיפה

חברי ההנהלה והמועצה